

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Φύλλο 521 1,00 €

Εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας

**ΑΚΡΙΒΕΙΑ, ΣΚΑΝΔΑΛΑ,
ΦΤΩΧΕΙΑ, ΠΟΛΕΜΟΣ
ΩΣ ΕΔΩ! ΝΑ ΤΟΥΣ ΔΙΩΞΟΥΜΕ**

ΔΙΑΔΗΛΩΣΗ ΔΕΘ

6 ΣΕΠΤΕΜΒΡΗ

**Σάββατο, 6 ημ
Αγ. Σοφίας με Εγνατία**

- ΕΕΩ βάσεις & ΝΑΤΟ - ΟΧΙ στους ΕΞΟΠΛΙΣΜΟΥΣ
 - Κράτος τώρα η Παλαιστίνη - ΣΤΟΠ στη Γενοκτονία
 - ΣΤΟΠ στις ιδιωτικοποιήσεις
 - Αύξηση μισθών & συντάξεων
 - Δημόσια δωρεάν Παιδεία - Υγεία - Ασφάλιση
- ΚΑΤΩ Η ΔΟΛΟΦΟΝΙΚΗ ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ**

Πυρκαγιές
Άλλο ένα
έγκλημα των
ιδιωτικοποιήσεων
σελ. 4

ΟΠΕΚΕΠΕ
Σκάνδαλο χωρίς
τέλος ή το τέλος της
κυβέρνησης;
σελ. 5

Παλαιστίνη
Σε πλήρη εξέλιξη
η τελική λύση των
σιωνιστών
σελ. 11

Ιστορία
85 χρόνια από τη
δολοφονία του
Τρότσκι
σελ. 16

Η πρώτη διαδήλωση στα εγκαίνια της ΔΕΘ το 1992

«ΕΑΣ-ΕΑΣ να φύγει ο κερατάς»
Το 1992 έγινε η πρώτη διαδήλωση που αποτέλεσε την αιτία για να γίνει η ημέρα των εγκαίνιων της Διεθνούς Έκθεσης Θεσσαλονίκης, ημέρα μεγάλων διαδηλώσεων και διαμαρτυριών. Μέχρι τότε, η τελετή εγκαίνιων της ΔΕΘ ήταν κυρίως ένα θεσμικό (και κοσμικό!) γεγονός, όπου ο εκάστοτε πρωθυπουργός μαζί με μια μεγάλη κουστωδία υπουργών, κρατικών υπαλλήλων, πρεσβευτών, ...στρατηγών και καλοντυμένων κυριών και δεσποινίδων παρουσίαζε την κυβερνητική ατζέντα.

Η αφορμή για τη διαδήλωση δόθηκε από τη νεοφιλελεύθερη πολιτική της κυβέρνησης του Κωνσταντίνου Μητσοτάκη, που προωθούσε εκτεταμένες ιδιωτικοποιήσεις, ανάμεσά τους και την αποκρατικοποίηση της ΕΑΣ (Επιχείρηση Αστικών Συγκοινωνιών) Αθηνών. Οι εργαζόμενοι της ΕΑΣ, βρισκόμενοι σε σκληρή αντιπαράθεση με την κυβέρνηση και διεξάγοντας έναν εμβληματικό και μακροχρόνιο αγώνα, αποφάσισαν να μεταβούν οργανωμένα στη Θεσσαλονίκη για να διαδηλώσουν στα εγκαίνια της ΔΕΘ. Αυτή η απόφαση έδωσε

το έναυσμα σε φοιτητές, εργαζόμενους και νεολαίους της πόλης να ενδυναμώσουν τις καταλήψεις σχολών (ενάντια στον νόμο Σουφλιά) και να οργανώσουν μια πορεία, η οποία ενώνονταν με αυτή των απεργών της Αθήνας, και ανάγκασε το Εργατικό Κέντρο Θεσσαλονίκης (ΕΚΘ) -που «σιωπούσε» μέχρι τότε- να αποφασίσει κοινή συγκέντρωση και πορεία με την ΕΑΣ.

Ωστόσο, η κυβέρνηση και οι αστυνομικές αρχές αντέδρασαν άμεσα. Τις πρώτες πρωινές ώρες της ημέρας των εγκαίνιων, η κυβέρνηση του Μητσοτάκη απαγόρευσε κάθε συγκέντρωση στη Θεσσαλονίκη για 48 ώρες, ελπίζοντας να τρομοκρατήσει τους εργαζόμενους και τους φοιτητές. Παρά την απαγόρευση, τα 60 λεωφορεία των απεργών ξεκίνησαν από την Αθήνα, όμως, λίγο πριν τα Μάλγαρα (25 χιλιόμετρα από τη Θεσ/νίκη), τα ΜΑΤ με οδοφράγματα και γκρέιντερ ανάγκασαν τα λεωφορεία των απεργών να γυρίσουν πίσω. Το ΕΚΘ επικαλούμενο την απαγόρευση ανακάλεσε (!) αμέσως την απόφαση για πορεία, ενώ η πλειοψηφία των οργανώσεων της άκρας αριστεράς της πόλης

πρότειναν τη ματαίωση της πορείας και το σπάσιμο της απαγόρευσης με παραμονή στο Πανεπιστήμιο και προστασία του ασύλου. Η ΟΚΔΕ πρωτοστάτησε στο σπάσιμο της απαγόρευσης και την πραγματοποίηση της πορείας, την οποία και ξεκίνησε μόνη της από την Καμάρα με κατεύθυνση το κέντρο της πόλης. Μετά από αυτή την τολμηρή πρωτοβουλία ακολούθησαν και άλλες πολιτικές δυνάμεις, με αποτέλεσμα 4.000 φοιτητές, μαθητές και εργαζόμενοι να αντιδράσουν στην αστυνομοκρατία, να ακολουθήσουν την πορεία και να ενωθούν με όσους εργαζόμενους της ΕΑΣ κατάφεραν να μπουν στην πόλη.

Αυτή ήταν η ιστορική διαδήλωση του 1992, που άλλαξε τον χαρακτήρα των μέχρι τότε εγκαίνιων της ΔΕΘ.

Να οικοδομήσουμε την Ο.Κ.Δ.Ε. & την 4η Διεθνή

- Για την οργάνωση της αντίστασης, τη νίκη των αγώνων
- Για τον Σοσιαλισμό, μόνη διέξοδο
στην καπιταλιστική κρίση, βαρβαρότητα και παρακμή
- Για την αναγέννηση του Επαναστατικού Μαρξισμού

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα τα τελευταία χρόνια, ιδι-αίτερα με τα μνημόνια, βιώνουμε καθημερινά την σκληρή επίθεση του κεφαλαίου. Παλιές και νέες αστικές/μνημονιακές δυνάμεις έχουν επιταχύνει την ιδιωτικοποίηση και διάλυση των δημόσιων υπηρεσιών, των κοινωνικών αγαθών, της υγείας, παιδείας, κοινωνικής ασφάλισης. Έχουν ενισχύσει τις τεράστιες ανισότητες, τον ανεξέλεγκτο πλουτισμό μιας χούφτας καπιταλιστών και πλουσίων, πατώντας στην υπερεκμετάλ-λευση και καταπίεση της εργασίας, στη λεηλασία της περιουσίας και της ζωής των φτωχών, βάζοντας χέρι σε λαϊκές καταθέσεις και αποταμιεύσεις, σπίτια, πρόσβαση σε ρεύμα, νερό, φάρμακα, στα πιο στοιχειώδη αγαθά. Οι αντιδραστικές μνημονιακές πολιτικές καταπατούν την ανθρωπίνη αξιοπρέπεια, εκφυλίζουν το ήθος και τον πολι-τισμό της κοινωνίας, σπέρνουν οικονομική αποσύνθεση. Η απότομη φτωχοποίηση και εξαθλίωση μετρά εκατομμύρια ανέργους και υποαπασχολούμενους, διάλυση του «κοινωνικού κράτους» και κοινωνικού ιστού. Τα σκληρά, αντιδραστικά μέτρα (μειώσεις μισθών, κατάργηση συλλογικών συμβάσεων, όλο και χειρότερες, πιο «ελα-στικές» σχέσεις εργασίας, ποινικοποίηση και καταστολή συνδικαλισμού, απεργιών, αγώνων) έχουν χτυπήσει στην καρδιά της κοινωνίας, στον σκληρό πυρήνα της ερ-γατικής τάξης, με ξεκάθαρο στόχο το πλήρες τσάκισμά της. Με τη μαζική ανεργία και τους μισθούς πείνας, η εργατική τάξη (κυρίως οι νέοι) δυσκολεύεται ακόμα και να αναπαραχθεί.

Εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι, φτωχά λαϊκά στρώματα, βλέπουμε τον πόλεμο να απειλεί την επιβίωση του ανθρώπινου γένους. Εστίες πολέμου σ’ όλο τον πλανήτη αναφλέγονται απειλώντας ολόκληρη την ανθρωπότητα. Η εξαθλίωση, φτώχεια και πείνα, η μετανάστευση και προσφυγιά εξαπλώνονται δραματικά. Η παιδική εργασία, η εγκληματικότητα, ο ρατσισμός και εθνικισμός φουντώνουν. Η αλόγιστη χρήση των φυσικών πόρων από τις πολυεθνικές και τους ιμπεριαλιστές απειλεί με καταστροφή το περιβάλλον και το μέλλον της ανθρωπότητας. Η όξυνση αυτών των επιθέσεων γί-νεται μόνο και μόνο για να σώσουν οι καπιταλιστές τα κέρδη και το παρακμασμένο, σάπιο σύστημά τους από την κρίση.

Μόνο εμείς, οι εργαζόμενοι, άνεργοι, νέοι και φτωχά λαϊκά στρώματα μπο-ρούμε και πρέπει να τους σταματήσουμε. Απέναντι στα αδιέξοδα του ατομισμού και της διάιρεσης, να χρησιμοποιήσουμε τους αγώνες και την αλληλεγγύη μας. Να πο-λεμήσουμε τον νεοφιλελευθερισμό, που γίνεται όλο πιο ακραίος, τα Μνημόνια, την κρατική καταστολή και τις σύγχρονες χούντες, τον ρατσισμό, φασισμό και πόλεμο. Με όπλα τα συνδικάτα, τις επιτροπές αγώνα, τις γενικές συνελεύσεις, σε κοινωνικούς χώρους και γειτονιές. Με όλες τις μορφές αυτοοργάνωσης και τις καλύτερες παρα-δόσεις του εργατικού κινήματος.

Πρέπει να χτυπήσουμε το κακό στη ρίζα, στα μνημόνια, το ντόπιο και ξένο κεφάλαιο, την αντιδραστική ΕΕ, τον καπιταλισμό και τον ιμπεριαλισμό. Πρέπει να κα-ταργήσουμε την εκμετάλλευση ανθρώπου από άνθρωπο, να κοινωνικοποιήσουμε κάτω από εργατικό έλεγχο τις μεγάλες επιχειρήσεις στους τομείς–κλειδιά (τράπεζες, ενέργεια, μέσα μεταφοράς, επικοινωνίες κ.λπ.). Να σταματήσουμε να πληρώνουμε το χρέος, να βγούμε από τον ζουρλομανδύα του Ευρώ και τη «φυλακή» της ΕΕ του καπιταλισμού/ιμπεριαλισμού, του ρατσισμού και φασισμού, της καταστολής, των επεμβάσεων και πολέμων.

Πρέπει να στρατευτούμε στον αγώνα, για να υπερασπιστούμε την εργασία, το βιοτικό επίπεδο, το δικαίωμά μας στη ζωή και στην αναπαραγωγή της εργατικής τάξης με σύγχρονους όρους. Να ανατρέψουμε τη βαρβαρότητα του νεοφιλελευθε-ρισμού, τις πολιτικές παλιών και νέων αστικών/μνημονιακών κομμάτων, τις ιμπερια-λιστικές επεμβάσεις και πολέμους. Μέσα από αγώνες, **να επιβάλλουμε τη δική μας επαναστατική κυβέρνηση, μια ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ ΤΩΝ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΩΝ. Έτσι μπο-ρούμε να εγγυηθούμε την εφαρμογή ενός ριζοσπαστικού, αντικαπιταλιστικού Προγράμματος Σωτηρίας – να ανοίξουμε τον δρόμο στη μόνη πραγματική εναλλακτική λύση, τον Σοσιαλισμό.**

Η Ο.Κ.Δ.Ε. είναι μια εργατική κομμουνιστική οργάνωση, στο ρεύμα του επι-στημονικού μαρξισμού/τροτσκισμού και της 4^{ης} Διεθνούς. Δεν έχουμε καμιά σχέ-ση με «τζάκια» και επαγγελματίες της πολιτικής, με το επίσημο κομματικό σκηνικό. Απευθυνόμαστε–Οργανώνουμε τους εργαζόμενους, άνεργους, νέους και φτωχά λαϊκά στρώματα, σε χώρους δουλειάς, σχολεία, σχολές και γειτονιές, στα κινήματα και τους αγώνες.

Είμαστε η παλαιότερη οργάνωση της επαναστατικής αριστεράς στην Ελ-λάδα (ίδρυση 1974 – ενώ το ρεύμα μας έχει ακόμα παλαιότερες, βαθύτερες ρίζες στην ιστορία του εργατικού και επαναστατικού κινήματος στην Ελλάδα). Δεν έχου-με λείψει από καμιά μικρή και μεγάλη αναμέτρηση του εργατικού κινήματος στη χώρα μας. Σε όλες τις κινητοποιήσεις και αγώνες (απεργίες, διαδηλώσεις, «αγανα-κτισμένοι» κ.λπ.) παρεμβαίνουμε με σχέδιο, υπομονή και επιμονή, προωθώντας τη ριζοσπαστικοποίησή τους, σεβόμενοι την εργατική δημοκρατία, την αυτοοργάνω-ση των μαζών, τους ρυθμούς ανάπτυξης της συνείδησής τους. Φιλοδοξώντας να οι-κοδομηθεί μια ικανή και αποφασιστική ηγεσία, ώστε οι αγώνες να φτάσουν ως την τελική νίκη.

Παλεύουμε για μια σοσιαλιστική κοινωνία, που καμιά σχέση δεν έχει με τις σταλι-νικές δικτατορίες, τα πρότυπα της σοσιαλδημοκρατίας και «κεντροαριστεράς», κάθε ρεφορμιστικό σχέδιο νέο ή παλιό, που πρόδωσαν και δυσφήμισαν τον Σοσιαλισμό.

Παλεύουμε για μια ταξική επαναστατική πολιτική, που ακόμα διαχωρίζεται αυ-στηρά από τις καταστροφικές πολιτικές των «Λαϊκών Μετώπων» («εαμική κουλτού-ρα», μέτωπα δημοκρατικά, πατριωτικά κ.λπ.), οι οποίες οδήγησαν σε ιστορικές προ-δοσίες και ήττες του εργατικού κινήματος.

Παλεύουμε για μια πολιτική διεθνιστική. Η λύση στα μεγάλα προβλήματα της εποχής μας απαιτεί την αλληλεγγύη, κοινή πάλη και ισότιμη συνεργασία της εργα-τικής τάξης και των λαών, των εργατικών, επαναστατικών και κομμουνιστικών κινη-μάτων/δυνάμεων διεθνώς. Τοποθετούμαστε κατηγορηματικά ενάντια στις ουτοπι-κές, αντιδραστικές σταλινικές θεωρίες του «σοσιαλισμού σε μία μόνο χώρα». Στην Ευρώπη, παλεύουμε για τη διάλυση της καπιταλιστικής/ιμπεριαλιστικής ΕΕ, για μια Ευρώπη ριζοσπαστική, δημοκρατική, σοσιαλιστική - για τις Ενωμένες Σοσιαλιστικές Πολιτείες της Ευρώπης.

Επιδιώκουμε μια οικονομία σχεδιασμένη από τους ίδιους τους εργαζόμενους. Μια Σοσιαλιστική Δημοκρατία, μια πραγματική δημοκρατία των «από κάτω», που θα οργανώνει την κοινωνία βάσει των πραγματικών αναγκών της πλειοψηφίας και όχι μιας χούφτας καπιταλιστών ή γραφειοκρατών. Μια σοσιαλιστική δημοκρατία πολύ πιο πλήρη, πολύ ανώτερη από το σάπιο αστικό κοινοβουλευτικό σύστημα και τον σταλινικό ολοκληρωτισμό. Αυτή είναι και η μόνη πραγματική λύση απέναντι στην κρίση του καπιταλισμού, που γεννά μόνο ανεργία, μνημόνια, χούντες και πολέμους. Πρέπει λοιπόν να στρατευτούμε στην Ο.Κ.Δ.Ε. και να οικοδομήσουμε το Παγκόσμιο Κόμμα της Σοσιαλιστικής Επανάστασης, μια αναγεννημένη 4^η Διεθνή.

Κυκλοφορεί από τις εκδόσεις ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Το νόημα του 2ου Παγκοσμίου Πολέμου

Συγγραφέας: Ερνέστ Μαντέλ

Χρονολογία έκδοσης: Μάιος 2007

Σελίδες: 274

Τιμή: 12 ευρώ

Το ίδιο το μέγεθος του πολέμου του 1939-1945 έχει, συχνά, παρασύρει τους ιστορικούς να μελετήσουν συγκεκριμένες εκστρατείες σε βά-ρος του ευρύτερου πανοράματος. Σε αυτή την ευκολοδιάβαστη και πλούσια σε λεπτομέρειες ιστορία της σύγκρουσης, ο Βέλγος μελετητής Ερνέστ Μαντέλ (συγγραφέας γνωστών οικο-νομικών έργων όπως ο Ύστερος Καπιταλισμός και η Μαρξιστική Οικονομική Θεωρία) σκια-γραφεί την άποψή του ότι ο πόλεμος ήταν, στην πραγματικότητα, ένας συνδυασμός αρκετών ξεχωριστών αγώνων. Ήταν μια μάχη ανάμεσα σε αντίπαλους ιμπεριαλισμούς για την παγκό-σμια ηγεμονία. Τα τεράστια συμφέροντα που εμπλέκονταν έσυραν στον πόλεμο λαούς που γλίτωσαν στον Πρώτο Παγκόσμιο Πόλεμο και, έτσι, μεταμόρφωσαν το διεθνή πολιτικό χάρτη. Ο πόλεμος ήταν, επιπλέον, και ένας αγώνας για απελευθέρωση από τον ιμπεριαλισμό, που δό-θηκε από τα αποικιοκρατούμενα έθνη – την Κί-

να, την Ινδονησία, το Βιετνάμ και, κυρίως την Ινδία – που η κατοπινή ιστορία τους καθορίστη-κε αποφασιστικά από τον πόλεμο. Ο Μαντέλ υποστηρίζει ότι ένα καθοριστικό νέο στοιχείο σε αυτό τον πόλεμο ήταν η γιγάντια σύγκρου-ση αντίθετων κοινωνικών συστημάτων, του να-ζιστικού καπιταλισμού της Γερμανίας απέναντι στον χυδαία παραμορφωμένο σοσιαλισμό της Σταλινικής Ρωσίας. Τέλος, για τους λαούς που υπέφεραν κάτω από το φασισμό, ο πόλεμος με-ταμορφώθηκε σε ένα πόλεμο αντίστασης – κα-θώς μετατράπηκε σε ορισμένες χώρες, όπως η Αλβανία και η Γιουγκοσλαβία, σε επανάσταση. Μέσα από λιτά κεφάλαια, ο Μαντέλ εξετάζει το ρόλο που έπαιξαν η τεχνολογία, η επιστήμη, η διοικητική μέριμνα, τα όπλα και η προπαγάνδα. Σε όλο το έργο του, αναπτύσσει σκέψεις για τη στρατιωτική στρατηγική των αντίπαλων κρα-τών μέσα από την αναλυτική διήγηση του πολέ-μου και των αποτελεσμάτων του.

Από το οπισθόφυλλο

Πού θα βρείτε τις εκδόσεις ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Αθήνα

Βιβλιοπωλεία: “Πρωτοπορία” Γραβιάς 3-5, “Πολιτεία” Ασκληπιού 1-3 & Ακαδημίας, “Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο” Θεμιστοκλέους 37 & σε όλα τα κεντρικά βιβλιοπωλεία

Θεσσαλονίκη

Βιβλιοπωλεία: “Το Κεντρί” Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο), “Poeta” Αριστοτέλους 34

Γιάννενα

Βιβλιοπωλείο “Αναγνώστης” Πυρσινέλα 11

Πού θα βρείτε την εφημερίδα ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Αθήνα

Περίπτερα: Πλ. Κάνιγγος και σχεδόν σε όλα τα περίπτερα των Εξαρχείων.

Βιβλιοπωλεία: “Εναλλακτικό Βιβλιοπωλείο” Θεμιστοκλέους 37, “Καινά Δαιμόνια” Σουλτάνη 8, “Εκτός των Τειχών” Γραβιάς 10-12

Θεσσαλονίκη

Πολιτικό-Πολιτιστικό Στέκι “Ισκρα”, Αμύντα 12, ισόγειο

Βιβλιοπωλεία: “Το Κεντρί” Δημ. Γούναρη 22 (Ναυαρίνο), “Poeta” Αριστοτέλους 34

Γιάννενα

Ψιλικατζίδικο “Ψιλικατέσεν” Γρ. Σακκά 14

Και στα κεντρικά πρακτορεία Αθηναϊκού τύπου σε όλη την Ελλάδα.

Γίνε Συνδρομητής - Ενίσχυσε την ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Γράψτε μας στο e-maill ergatikipali@okde.gr ή ταχυδρομήστε μας τα στοιχεία σας στην διεύθυνση Αγ. Κωσταντίνου 57, Τ.Κ. 104 37, Αθήνα. Ετήσια συνδρομή εσωτερικού 15 ευρώ - εξωτερικού 20 ευρώ.

ΕΡΓΑΤΙΚΗ ΠΑΛΗ

Μηνιαία εφημερίδα της Οργάνωσης Κομμουνιστών Διεθνιστών Ελλάδας
Εκδίδεται από αστική μη κερδοσκοπική εταιρεία, Εκδότης: Σωφρόνης Παπαδόπουλος, Εκτύπωση: Κ. Φερέτος, Δερβενίων 30
γραφεία: Αγ. Κωνσταντίνου 57, Τ.Κ. 10437, Αθήνα, τηλ. 210-5247227 - Κλεισούρας 4, Θεσσαλονίκη, τηλ. 2310-237938
www.okde.gr, e-mail: ergatikipali@okde.gr

Βδομάδες τώρα η άθλια κυβέρνηση Μητσοτάκη προσπαθεί να «πουλήσει» στους εργαζόμενους, τα φτωχά λαϊκά στρώματα και τη νεολαία φούμαρα για το «καλάθι» της ΔΕΘ και ταυτόχρονα να αποσπάσει την προσοχή τους από την αντιδραστική και αντεργατική πολιτική της. Δεν είναι μόνο τα ματωμένα πλεονάσματα (8 δισ. στο 7μηνο — είχε προϋπολογίσει 3,599 δισ!), για να ξεπληρώνεται το χρέος, να ενισχύονται τα κέρδη και οι φοροαπαλλαγές των καπιταλιστών και των τραπεζιτών, να χρηματοδοτούνται οι υπέρογκοι πολεμικοί εξοπλισμοί... ούτε ακόμη η θρασυτάτη κοροϊδία και προπαγάνδα της «αλητείας» που μας έχει καθίσει στο σβέρκο, ότι «τα πλεονάσματα επιστρέφονται στους πολίτες» με «αυξήσεις» σε κάποιες συντάξεις και επιδόματα, μοιράζοντας «καθρεφτάκια» για μείωση των φορολογικών συντελεστών στα λαϊκά εισοδήματα, κυριολεκτικά για ψίχουλα που περισσεύουν από τα αρπακτικά του κεφαλαίου. Ωστόσο, το «καλάθι» θα είναι πράγματι γεμάτο από αντιλαϊκά, αντεργατικά και κατασταλτικά μέτρα, όπως: το νομοσχέδιο-έκτρωμα της 13ωρης εργασίας, το νέο Πειθαρχικό Δίκαιο των δημοσίων υπαλλήλων, διώξεις και αξιολόγηση των εκπαιδευτικών, επιπλέον ιδιωτικοποίηση και εμπορευματοποίηση της υγείας, παιδείας κ.ά., νέες αυξήσεις των ορίων συνταξιοδότησης από το 2027, η ακρίβεια και ιδιαίτερα αυτή την περίοδο λόγω της στέγης, η μείωση μισθών, μεροκάματων και συντάξεων, η διαγραφή των 300.000 «ανεργών» φοιτητών, τα μέτρα αυταρχισμού και καταστολής στα ΑΕΙ και στην κοινωνία, το αντιμεταναστευτικό νομοσχέδιο, τα σκάνδαλα και οι λοβιτούρες σαν του ΟΠΕΚΕΠΕ και ακόμη χειρότερα, η συμμετοχή στο έγκλημα της σφαγής του παλαιστινιακού λαού σε σύμπραξη με το κράτος-δολοφόνο των Σιωνιστών, εμπλοκή σ' όλα τα πολεμικά μέτωπα μαζί με τους ιμπεριαλιστές ΗΠΑ-ΕΕ κ.λπ.

«Καλάθι» της ΔΕΘ: Δουλειά 13 ωρών

13 ώρες δουλειάς ή πιο κοντά στον μεσαίωνα

Το νέο νομοσχέδιο-έκτρωμα που κατέβασε η κυβέρνηση προβλέπει: εργασία μέχρι 13 ώρες την ημέρα σε έναν εργοδότη, αυξομείωση του χρόνου εργασίας (σπαστά ωράρια) ακόμη και μέσα στην εβδομάδα, συμβάσεις ορισμένου χρόνου — ακόμα και δύο ημερών, ρυθμίσεις (από τον εργοδότη, διευθυντικό δικαίωμα) που επιμηκύνουν τον χρόνο εργασίας, ακόμη μεγαλύτερο κομμάτισμα της ετήσιας άδειας του εργαζόμενου (μειώνεται η 15νθήμερη καλοκαιρινή άδεια, και γενικά μπορεί να κομματιαστεί σε τέσσερα 5ήμερα), περαιτέρω μείωση του λεγόμενου «μη μισθολογικού κόστους» (όφελος για τον εργοδότη, μείωση του μισθού του εργαζόμενου), επέκταση των «ευέλικτων μορφών» εργασίας, απλήρωτες υπερωρίες και κάλυψη (υποτίθεται) με ρεπό. Αυτό το νομοσχέδιο στην πραγματικότητα νομιμοποιεί την εργασιακή ζούγκλα που έχουν επιβάλλει κυβέρνηση-εργοδότες και το αντεπαναστατικό στρατηγείο της ΕΕ και επιπλέον ανοίγει νέους δρόμους — όπως είναι όλα τα σημερινά νομοθετήματα των αστικών κυβερνήσεων και του αστικού κράτους — για περαιτέρω χειροτέρευση των συνθηκών εργασίας και εκμετάλλευσης των εργαζομένων, διάλυση του ελεύθερου χρόνου, αποδόμηση της κοινωνικής ζωής και δράσης. Με λίγα λόγια, παρά τις προσπάθειες της υπεραντιδραστικής ούλτρα νεοφιλελεύθερης υπουργού Κεραμέως να παρουσιάσει ότι δήθεν δίνει επιπλέον δυνατότητες για «αύξηση των μισθών» και

«μεγαλύτερες ελευθερίες» στους εργαζόμενους, στην πραγματικότητα είναι ακόμη ένα σημαντικό βήμα στο οικοδόμημα του βάρβαρου Νέου Συστήματος Εκμετάλλευσης που οικοδομούν, ιδιαίτερα οι νεοφιλελεύθεροι αγριάνθρωποι της αγοράς.

Από τα πολλά άλλα αντεργατικά μέτρα που προβλέπει το νομοσχέδιο-έκτρωμα, θεωρούμε αναγκαίο να αναφερθούμε σε ένα που μιλάει για τις απολύσεις. Πρόκειται υποτίθεται για το δικαίωμα του εργαζόμενου να αρνηθεί να δουλέψει 13ωρο ή να αρνηθεί την διευθέτηση του χρόνου εργασίας κ.ά.. Προφανώς η αντιδραστική Κεραμέως κάνει ότι δεν γνωρίζει ότι οι εργοδότες απολύουν επικαλούμενοι άλλους από τους πραγματικούς λόγους, που υπάρχουν άφθονοι μέσα στους νόμους που έχουν ψηφίσει προηγουμένως!

Πρέπει να φύγουν

Όσο παραμένει αυτή η άθλια, αντεργατική και πολεμοκάπηλη κυβέρνηση τόσο θα φτωχαίνουν και θα υποφέρουν οι εργατικές και λαϊκές μάζες. Στα 6 χρόνια που βρίσκεται στην εξουσία όλοι οι βασικοί οικονομικοί δείκτες έχουν χειροτερεύσει. Συνοπτικά: **α)** το δημόσιο χρέος το 2019 ήταν 356 δισ. ευρώ, το 2024 έφτασε τα 404 δισ. ευρώ, αύξηση 48 δισ., **β)** το ιδιωτικό χρέος το 2019 ήταν 333 δισ. ευρώ, το 2024 έφτασε τα 376 δισ. ευρώ, αύξηση 43 δισ.. Το συνολικό χρέος το 2024 (δημόσιο, ιδιωτικό) είναι 780 δισ. ευρώ και μαζί με διάφορα άλλα ιδιωτικά χρέη (ατομικά, νοικοκυριών, οργανισμών κ.ά.) ξεπερνάει τα 850 δισ. ευρώ. Αυτό σημαίνει ότι ο ελληνικός

καπιταλισμός «κάθεται» πάνω σ' ένα χρέος που είναι αδύνατο να «εξυπηρετηθεί» από την εκμετάλλευση της εργασίας υπό κανονικές συνθήκες, δηλαδή ουσιαστικά είναι χρεοκοπημένος.

Αυτό φαίνεται σ' όλα τα βασικά στοιχεία που δείχνουν το βιοτικό επίπεδο και την κοινωνική ζωή των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων και ας ισχυρίζονται ότι θέλουν οι αγριάνθρωποι του Μητσοτάκη και οι άλλες μνημονιακές δυνάμεις. Μερικά ενδεικτικά στοιχεία: 1) Η αγοραστική δύναμη των εργατικών και λαϊκών μαζών μεταξύ 2019 και 2024 μειώθηκε κατά 12% (αύξηση μισθών 8% το 2019-2024, αύξηση πληθωρισμού στο ίδιο χρονικό διάστημα 20%). Σαν αποτέλεσμα της αύξησης της τιμής του ρεύματος την ίδια χρονική περίοδο κατά 85%, της τιμής των κατοικιών κατά 58%, της τιμής των ενοικίων κατά 43%, των ιδιωτικών δαπανών υγείας κατά 28%, των βασικών λαϊκών καταναλωτικών αγαθών κατά 18-20%. Τέλος, αυτή η μείωση του βιοτικού επιπέδου έχει άμεση επίπτωση στις γεννήσεις, οι οποίες μειώθηκαν το 2019-2024 κατά 18%, όπως και στην τρομακτική αύξηση των εργατικών δυστυχημάτων που αυξήθηκαν την ίδια περίοδο κατά 195% (στοιχεία ΓΣΕΕ).

Αυτοί που παπαγαλίζουν κάθε μέρα την περιβόητη «ευρωπαϊκή κανονικότητα» και το «κράτος δικαίου», ετοιμάζουν ένα καθεστώς για τους εργαζόμενους χωρίς δικαιώματα, πιο κοντά στον μεσαίωνα. Ωστόσο, όσο μένουν στην εξουσία το μόνο που έχουν να προσφέρουν είναι 13ωρα δουλειάς, βία, καταστολή και πολέμους για τους εργαζόμενους, τα φτωχά λαϊκά στρώματα και τη νεολαία. «Ξεχάστε την 13η και 14η σύνταξη» ούρλιαξε ο προκλητικός και κυνικός Χατζηδάκης όπως και ο τραπεζίτης Γ. Στουρνάρας για τους αντίστοιχους μισθούς. Στην ΔΕΘ πρέπει να τους δείξουμε την δύναμή μας και να τους στείλουμε στο «καλάθι των αχρήστων» της ιστορίας. Εκεί είναι η πραγματική θέση τους.

Η καπιταλιστική βαρβαρότητα ...

με τη γλώσσα των αριθμών

Ελλάδα

Η κυβέρνηση Μητσοτάκη πανηγυρίζει ότι πάταξε την ανεργία και την ασυδοσία των εργοδοτών, όμως από τον Ιανουάριο-Ιούνιο του 2025 έγιναν 1.760.733 προσλήψεις και από τις συνολικές 1.460.161 «αποχωρήσεις», οι 853.609 ήταν απολύσεις σε συμβάσεις ορισμένου ή αορίστου χρόνου και οι 566.552 ήταν παραιτήσεις. Η ανεργία δεν μειώνεται και οι προσλήψεις δεν αφορούν τον παραγωγικό τομέα της οικονομίας, την βιομηχανία. Όσες προσλήψεις έγιναν τον περασμένο Ιούνιο αφορούν χαμηλόμισθες θέσεις εργασίας (σερβιτόρους, ταμίες, λαντζιέρηδες) και εποχική εργασία. Σύμφωνα με την ΕΡΓΑΝΗ για τον Ιούνιο του 2025 οι ξεχειλωμένες μορφές απασχόλησης (σπαστά ωράρια, μερική απασχόληση κ.ά.) έφτασαν επίσημα το 47,2% των προσλήψεων (ανεπίσημα είναι πολύ μεγαλύτερο το ποσοστό). Το πρώτο εξάμηνο του 2025 η πλήρης απασχόληση άγγιξε το 57,33%, ενώ η μερική το 33,76% και η εκ περιτροπής το 8,81%. Οι ροές απασχόλησης για τον Ιούνιο του 2025 είναι κατά 8.293 λιγότερες σε θέσεις εργασίας από τον Ιούνιο του 2024.

Πορτογαλία

Η πυρκαγιά, η οποία μαίνεται στον βορρά είναι η μεγαλύτερη που έχει καταγραφεί ποτέ στην ιστορία της χώρας με πάνω από 2,78 εκατομμύρια καμένα στρέμματα καμένες ή αλλιώς πάνω από 882 τετραγωνικά χιλιόμετρα, ξεπερνώντας την πυρκαγιά του Οκτώβρη του 2017. Από την αρχή του έτους ως τις 15 Ιουλίου έχουν καταγραφεί πάνω από 3.000 πυρκαγιές, αριθμός triπλάσιος σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2024. Σύμφωνα με το Σύστημα Διαχείρισης Πληροφοριών για τις Δασικές Πυρκαγιές πρόκειται για τεράστια οικολογική καταστροφή, καθώς έχουν καεί πάνω από 30.000 εκτάρια του Εθνικού Πάρκου Peneda-Geres. Οι πολύ υψηλές θερμοκρασίες άνω των 40 βαθμών κελσίου προκάλεσαν μια πύρινη σφαίρα στην περιοχή. Πάνω από 800 άνθρωποι εγκατέλειψαν τα σπίτια τους σε τουλάχιστον 6 χωριά στο βόρειο τμήμα της περιφέρειας Καστίλη και Λεόν.

Σουδάν

Σύμφωνα με τους Γιατρούς Χωρίς Σύνορα η χώρα που βρίσκεται σε εμφύλιο πόλεμο αντιμετωπίζει την χειρότερη πανδημία χολέρας που έχει γνωρίσει ποτέ εδώ και χρόνια. Μόνο στην περιφέρεια του Νταρφούρ οι γιατροί παρείχαν ιατρική φροντίδα σε 2.300 ασθενείς και κατέγραψαν 40 θανάτους την δεύτερη βδομάδα του Αυγούστου. Από τον Ιούλιο του 2024 έχουν καταγραφεί περίπου 100.000 κρούσματα χολέρας σε όλο το Σουδάν με την νόσο να εξαπλώνεται ραγδαία. Μέσα στο 2025 έχουν καταγραφεί 2.400 θάνατοι σε 17 από τις 18 πολιτείες. Ο ιός της χολέρας έχει εξαπλωθεί από την αρχή της χρονιάς σε περίπου 20 χώρες της Αφρικής.

Μποτσουάνα

Η χώρα βρίσκεται σε κατάσταση εκτάκτου ανάγκης από τις 25/8 λόγω έλλειψης φαρμάκων με τα χειρουργεία να έχουν ανασταλεί από τις 4/8. Πρόκειται για φάρμακα συνήθων ασθενειών (άσθμα, καρκίνος) και υλικό πρώτων βοηθειών. Το 2000, ένα στα 8 παιδιά γεννιόταν με HIV. Το 2025 η Μποτσουάνα έγινε η πρώτη χώρα με υψηλό ποσοστό HIV-θετικού πληθυσμού που μεταφέρεται από την μητέρα στο παιδί και απειλεί τη δημόσια υγεία. Για αυτή την τεράστια υγειονομική κρίση είναι υπεύθυνες οι ΗΠΑ που επέβαλαν πολύ υψηλούς δασμούς, με αποτέλεσμα να πέσουν οι τιμές του διαμαντιού, το οποίο αποτελεί το 1/3 των κρατικών εσόδων, το 1/4 του ΑΕΠ και το 80% των εξαγωγών.

Πυρκαγιές

Άλλο ένα έγκλημα των ιδιωτικοποιήσεων

Φέτος είδαμε ξανά όλη την Ελλάδα να καίγεται, με τις πυρκαγιές να αφήνουν πίσω τους καμένη γη, κατεστραμμένα σπίτια και χιλιάδες στρέμματα δασών να μετατρέπονται σε στάχτη. Μπροστά σε αυτή την καταστροφή, η κυβέρνηση του Μητσοτάκη απέδειξε για ακόμη μια φορά ότι δεν διαθέτει κανένα ουσιαστικό σχέδιο, ούτε την ώρα που οι φωτιές μαίνονταν ούτε και μετά το πέρασμά τους. Οι πυρκαγιές δεν είναι απλά μια «φυσική καταστροφή» όπως διατυμπανίζει η κυβέρνηση κάθε χρόνο, αλλά είναι το αποτέλεσμα χρόνιων παραλείψεων που συνδέονται άμεσα με τις πολιτικές των ιδιωτικοποιήσεων, την έλλειψη πρόληψης και την απουσία σοβαρής οργάνωσης για την προστασία του φυσικού πλούτου.

Οι πυρκαγιές φέτος έκαψαν περισσότερα από 454.000 στρέμματα σε όλη τη χώρα (Χίο, Πρέβεζα, Αχαΐα, Ζάκυνθο, Αττική και Κορινθία), αφήνοντας πίσω τους ανυπολόγιστες ζημιές σε δασικές εκτάσεις, υποδομές και σε τοπικές κοινωνίες. Μία από τις πιο εγκληματικές περιπτώσεις ήταν οι φωτιές στην Πάτρα και στην ευρύτερη περιοχή, μια φωτιά πολύ κοντά στον αστικό ιστό και στην κυριολεξία μέσα στην τρίτη μεγαλύτερη πόλη, όπου θα περίμενε κανείς καλύτερα σχέδια προστασίας.

Κατά τη διάρκεια των πυρκαγιών, αλλά και μετά, έγινε εμφανές ότι τα μέσα ήταν σχεδόν ανύπαρκτα: ελάχιστοι πυροσβέστες υπήρξαν στο πεδίο και από αέρα οι επιχειρήσεις ήταν ελάχιστες, με αποτέλεσμα οι φωτιές σε πολλές περιπτώσεις να σβήνουν μόνο χάρη στις προσπάθειες των ιδίων των κατοίκων. Το γεγονός ότι μια μεγάλη πόλη με χιλιάδες κατοίκους και κρίσιμες υποδομές βρέθηκε στο έλεος της φωτιάς αποκαλύπτει πόσο εκτεθειμένη είναι η χώρα σε φαινόμενα που πλέον επαναλαμβάνονται κάθε χρόνο. Οι πυρκαγιές στην Πάτρα αποτελούν μια ακόμη απόδειξη των πολιτικών των ιδιωτικοποιήσεων, που αφήνουν τις ζωές των πολιτών στην τύχη τους για χάρη συμφερόντων.

Μπροστά σε όλα αυτά, η κυβέρνηση προσπαθεί – όπως πάντα – να ρίξει το φταίξιμο στους πολίτες, επικαλούμενη την «ατομική ευθύνη»: ότι τάχα φταίνει όποιος δεν εγκατέλειψε τα σπίτια τους ή ότι υπεύθυνοι είναι αποκλειστικά οι εμπρηστές και οι αντικειμενικές συνθήκες. Στην πραγματικότητα, το μεγαλύτερο μέρος της φωτιάς στην Πάτρα προκλήθηκε από κολόνα της ΔΕΗ, αποτέλεσμα των ιδιωτικοποιήσεων και της κακής συντήρησης των υποδομών.

Με αυτόν τον τρόπο επιχειρείται ένας πολιτικός κανιβαλισμός: στήνονται δίκες παρωδίες, ενώ η ίδια η κυβέρνηση αρνείται κάθε ευθύνη που της αναλογεί. Οι δηλώσεις του Μητσοτάκη ότι «η δικαιοσύνη θα είναι σκληρή» και ότι η πολιτεία έκανε «καλά τη δουλειά της», αποκαλύπτουν ξεκάθαρα την προσπάθεια μετατόπισης της ευθύνης και την αδιαφορία για τα πραγματικά

συμφέροντά μας, δηλαδή την προστασία της ζωής μας. Πρόκειται για μια στρατηγική που όχι μόνο αποκρύπτει τις ευθύνες της κυβέρνησης, αλλά επιτρέπει την επανάληψη των ίδιων λαθών, με την κατάσταση να χειροτερεύει κάθε χρόνο και με τον κίνδυνο στο τέλος να μη μείνει τίποτα άθικτο από τις φλόγες.

Παρ' όλα αυτά, ο κόσμος αντιλαμβάνεται ότι ο βασικός υπαίτιος απέναντι σε αυτή την κατάσταση δεν είναι η «ατομική ευθύνη» αλλά η κυβέρνηση και, πιο συγκεκριμένα, οι νεοφιλελεύθερες πολιτικές της όλα αυτά τα χρόνια. Δηλαδή, η πλήρης στήριξη στους πολέμους όπως σε Ουκρανία τόσο με εξοπλισμούς αλλά και χρηματικά, η στήριξη της γενοκτονίας των Παλαιστινίων από τους σιωνιστές, οι υπέρογκοι εξοπλισμοί που δίνονται κάθε χρόνο σε στρατό και αστυνομία, τα σκάνδαλα που εμφανίζονται συνέχεια όπως του ΟΠΕΚΕΠΕ. Και τέλος, οι ιδιωτικοποιήσεις σε ό,τι δημόσιο έχει απομείνει έχουν ως αποτέλεσμα να μην υπάρχει καμία ασφάλεια πουθενά — αυτό άλλωστε φάνηκε ξεκάθαρα στα Τέμπη.

Έτσι, αφήνουν την προστασία μας στο έλεος της τύχης, και αυτά είναι τα αποτελέσματα που βλέπουμε συνέχεια. Όπως φάνηκε και τα προηγούμενα χρόνια, με τις πλημμύρες και τις φωτιές να επαναλαμβάνονται, σίγουρα θα έχουμε και χειρότερα όσο συνεχίζουν να κυβερνούν οι ίδιοι ανίκανοι και άχρηστοι. Ο κόσμος πλέον, ιδιαίτερα μετά τις μεγαλειώδεις κινητοποιήσεις για τα Τέμπη, καταλαβαίνει πολύ καλά αυτή την κατάσταση και, παρά τις προσπάθειες της κυβέρνησης να προπαγανδίζει και να ρίξει αλλού τις ευθύνες, δεν καταφέρνει να πείσει κανέναν.

Πρέπει να κατανοήσουμε ότι όσο ανεχόμαστε αυτούς τους άχρηστους να κυβερνάνε, αυτή θα είναι η καθημερινότητά μας και κάθε χρόνο η κατάσταση θα χειροτερεύει όλο, γιατί αυτοί δεν πρόκειται να σταματήσουν με τίποτα, στον βωμό του κέρδους θα θυσιάσουν τα πάντα, ακόμα και τις ίδιες μας τις ζωές! Μόνο μέσα από τους αγώνες μας, ενάντια στις πολιτικές του Μητσοτάκη, ενάντια στον πόλεμο που σήμερα μας φέρνει στο χείλος ενός τρίτου Παγκοσμίου Πολέμου και στην καταστροφή, αλλά και μέσα από κάθε αγώνα που στριμώχνει την κυβέρνηση μέχρι να την ανατρέψουμε, μπορούμε να έχουμε ελπίδα.

Ο Μητσοτάκης, αν και πολιτικά τελειωμένος, θα συνεχίσει να μας επιτίθεται μέχρι να αφήσει την καρέκλα: με καταστολή, με νέες ιδιωτικοποιήσεις (στην παιδεία, την υγεία κ.ά.), με χτυπήματα στους αγώνες, όπως έχουμε ήδη βιώσει (απεργία ΠΕΝΕΝ, YES stores κλπ.). Γι' αυτό πρέπει να δυναμώσουμε τον αγώνα μας, να τον πάμε ως τη νίκη: για να βάλουμε φρένο στη φτώχεια, την εξαθλίωση και την καταστολή, αλλά και στην ολοκληρωτική καταστροφή που φέρνει η συμμετοχή της χώρας μας στους ενδοϊμπεριαλιστικούς πολέμους.

■ Αχιλλέας Α.

επίκαιρα...

Το ΕΣΥ σε διάλυση

Βορά στους ιδιώτες

Τα υπουργεία Υγείας και Οικονομικών εξέδωσαν νέα ΚΥΑ σύμφωνα με την οποία οι ιδιώτες γιατροί κάθε ειδικότητας θα μπορούν να παρέχουν τις επί πληρωμή υπηρεσίες τους μέσα στα δημόσια νοσοκομεία, χρησιμοποιώντας τον εξοπλισμό τους. Οι ασθενείς - πελάτες θα πληρώνουν κατά κύριο λόγο άμεσα και μόνο για ορισμένες «υπηρεσίες» μέσω του ασφαλιστικού φορέα τους. Ενδεικτικά, στον «τιμοκατάλογο» τα εξαιρετικά βαριά περιστατικά νοσηλείας κοστολογούνται 600 ευρώ, τα βαριά 550, τα μεσαία 400 και τα μικρά 250. Οι ασθενείς θα πληρώνουν ξεχωριστά και το εκάστοτε νοσοκομείο για την «παραχώρηση υποδομών και εξοπλισμού» με ποσοστό 20% επί της αμοιβής στον ιδιώτη. Ταυτόχρονα και με άλλοθι την υποστελέχωση, το καθεστώς της εισβολής των ιδιωτών στα δημόσια νοσοκομεία ενισχύεται, καθώς αυτοί θα αναλαμβάνουν ολόκληρα τμήματα, ακόμη και με εξ αποστάσεως διαγνώσεις (!), όπως στην περίπτωση του αξονικού τομογράφου του ΓΝΘ Παπανικολάου. Πλέον, το υπουργείο Υγείας χρησιμοποιεί μέχρι και φαντάρους για την κάλυψη θέσεων, όπως έγινε στο περιφερειακό ιατρείο της Ψερίμου.

Σύμφωνα με την Eurostat, το ποσοστό των ασθενών στη χώρα που έμειναν χωρίς την αναγκαία περίθαλψη, λόγω υπερφόρτωσης του συστήματος ή οικονομικών εμποδίων, είναι 21,9%, ενώ ο μέσος όρος της ΕΕ είναι 3,6%. Την ίδια στιγμή, ο Μητσοτάκης μιλάει για «ανθρώπινο ΕΣΥ» και ο υπουργός Υγείας Α. Γεωργιάδης περιδιαβαίνει τα νοσοκομεία της χώρας και βρίζει τους γιατρούς. Με όπλο τους την σκόπιμη υποστελέχωση και τη χρόνια υποχρηματοδότηση σκοπεύουν να διαλύσουν πλήρως το σύστημα υγείας και να το δώσουν δώρο εξ ολοκλήρου στους ιδιώτες.

Θανατηφόρες εργασιακές συνθήκες στους χώρους δουλειάς

Στις 25/07 μετανάστης εργάτης σε ιχθυοκαλλιέργεια στην Εύβοια σκοτώθηκε όταν τον καταπλάκωσε κλαρκ. Στις 18/08 εργαζόμενος σε κατασκευή φράγματος στην Αμφιλοχία σκοτώθηκε όταν, σε βραδινή βάρδια, τον καταπλάκωσε ο οδοστρωτήρας που χειριζόταν. Στις 04/08 55χρονος εργολαβικός εργάτης σε βιολογικό καθαρισμό στο Ηράκλειο σκοτώθηκε, όταν έπεσε σε δεξαμενή λυμάτων. Αυτά είναι μόνο τα τελευταία εξοργιστικά περιστατικά στον μακρύ κατάλογο με τα εργατικά δυστυχήματα – δολοφονίες για φέτος. Από την αρχή του έτους, 140 άνθρωποι έχουν πεθάνει σε χώρους δουλειάς. Σύμφωνα με τη ΓΣΕΕ, ήδη από τον Απρίλιο έχει καταγραφεί αρνητικό «ρεκόρ» 25ετίας. Στον κατάλογο των εργοδοτικών δολοφονιών, πρώτη θέση έχουν οι πιο χτυπημένοι και ευάλωτοι εργαζόμενοι, όπως οι μετανάστες, οι εργαζόμενοι στις κατασκευές και τη βιομηχανία, στον τουρισμό και μεγάλης ηλικίας που θα έπρεπε να είναι συνταξιούχοι. Όσον αφορά στην «μέριμνα» της κυβέρνησης, είναι ενδεικτικό το γεγονός ότι μέσα στο καλοκαίρι ουσιαστικά δεν εφάρμοσε σχεδόν κανένα μέτρο παύσης εργασιών στον καύσωνα. Όσο προχωράει η αγορά εξοπλισμών και η πολεμική προπαγάνδα της κυβέρνησης, τόσο αυτή θα δημιουργεί και θα εντείνει ένα αβίωτο καθεστώς για τους εργαζομένους.

ΟΠΕΚΕΠΕ: σκάνδαλο χωρίς τέλος ή το τέλος της κυβέρνησης;

Το σκάνδαλο στον ΟΠΕΚΕΠΕ αποτέλεσε τη θρυαλλίδα για την αποδυνάμωση και εξάρθρωση της κυβέρνησης και του πολιτικού σκηνικού εν γένει. Για την κυβέρνηση της Ν.Δ. δεν είναι μόνο ένα ακόμη σκάνδαλο, από τα αλλεπάλληλα που έχουν ξεσπάσει στην εξάχρονη θητεία της και τα οποία βέβαια επιχείρησε να συγκαλύψει με τον πιο μαφιόζικο τρόπο, με πρώτο το έγκλημα των Τεμπών, αλλά δημιουργεί πλέον μια τεράστια δυσκολία για τον τρόπο με τον οποίο μπορεί να διαχειριστεί οποιοδήποτε σκάνδαλο. Μετά τις προανακριτικές για τον Τριαντόπουλο και Καραμανλή για τα Τέμπη, επέβαλε την ατιμωρησία για τους Βορίδη, Αυγενάκη σε δύο συνεδριάσεις στη βουλή πραξικοπηματικά.

Έτσι η κυβέρνηση πρότεινε τη σύσταση εξεταστικής επιτροπής που θα διερευνούσε τα τεκταινόμενα στον ΟΠΕΚΕΠΕ από το 1998 γιατί κατά τη γνώμη της δεν υπάρχουν ποινικές ευθύνες για τους δύο πρώην υπουργούς. Στην εν λόγω συνεδρίαση μάλιστα συμμετείχε και ο πρωθυπουργός που ακολούθησε τη γραμμή της διάχυσης των ευθυνών λέγοντας πως «ανέκαθεν υπήρχε φαγοπότι» και βέβαια με ωμό και προκλητικό τρόπο αθώωσε τους δύο πρώην υπουργούς του λέγοντας πως η κυβερνητική πλειοψηφία πιστεύει πως δεν στοιχειοθετείται ποινική ευθύνη.

Το καλύτερο το φύλαγε ο αντιπρόεδρος της βουλής, που πρότεινε η εξεταστική να ολοκληρώσει τις εργασίες της σε ένα τρίμηνο, για να παραγραφούν οι ευθύνες Βορίδη. Η Π. Τυχεροπούλου όμως, η υπάλληλος του ΟΠΕΚΕΠΕ που παρέδωσε μια έκθεση ελέγχου στον αναπληρωτή Επίτροπο του Ελεγκτικού Συνεδρίου τιμωρήθηκε με δυσμενή μετακίνηση, υποβιβασμό και χρηματική ποινή.

Στη συνέχεια και ξεπερνώντας τον ίδιο της τον εαυτό, η κυβέρνηση μεθόδευσε στην επόμενη συζήτηση στη βουλή των προτάσεων για προανακριτική επιτροπή της αντιπολίτευσης (του ΠΑΣΟΚ και των ΣΥΡΙΖΑ-Νέα Αριστερά) ένα ακόμη πραξικόπημα. Επέβαλε στους βουλευτές της την απουσία από τη βουλή και την επιστολική ψήφο. Έτσι η αντιπολίτευση αποχώρησε και καταψηφίστηκαν οι προτάσεις για την σύσταση προανακριτικής με τους ελάχιστους παρόντες βουλευτές της Ν.Δ. (επτά στο σύνολο) και με την επιστολική ψήφο των υπολοίπων (75 βουλευτών). Ο πρωθυπουργός ήταν απών από τη συνεδρίαση, αλλά τον αντικατέστησαν επάξια οι δύο πρώην υπουργοί Βορίδης και Αυγενάκης ισχυριζόμενοι ότι είναι αθώοι και βέβαια την παράσταση έκλεψε για μια ακόμη φορά ο υπουργός Δικαιοσύνης, αυτός που αποκαλεί «μπάζα» όσους μιλούν για το μπάζωμα στα Τέμπη, που κατηγορήσε την αντιπολίτευση ότι είναι υπέρ της Τουρκίας λέγοντας: «Και

μη νομίζετε ότι δεν καταλαβαίνει ο ελληνικός λαός τι κάνετε αυτό τον καιρό στα λιμάνια της χώρας, όταν προσπαθείτε να αποτρέψετε με αυτές τις γελοίες περιθωριακές ομάδες την προσέγγιση των Ισραηλινών, θέλοντας να δυναμιτίσετε αυτή τη στρατηγική συμμαχία της Ελλάδος υπέρ της Τουρκίας».

Προφανώς με αυτή τη μεθόδευση η κυβέρνηση επιχείρησε να ελέγξει την ψήφο των βουλευτών της και να αποκλείσει τις διαρροές. Δεν μπορεί να ανεχτεί ούτε καν την προανακριτική επιτροπή και πρέπει να βγάλει λάδι άμεσα τους δύο πρώην υπουργούς της. Για να κρατήσουν ίσως το στόμα τους κλειστό; Βέβαια και αυτή η προσπάθειά της δεν είναι καθόλου καθημερινά αποκαλύπτονται νέα στοιχεία για το μεγάλο φαγοπότι των δεξιών κομματαρχών, στελεχών της Ν.Δ. και των οικογενειών τους, με τις Ferrari και Porsche της Καλλιόπης Σεμερτζίδου, που καταχράστηκε 2,5 εκ. ευρώ μαζί με την οικογένειά της. Και βέβαια και αυτή ισχυρίστηκε ότι δεν έκανε τίποτε παράνομο! Επιπλέον ο αριθμός των εμπλεκόμενων πολιτικών προσώπων, βουλευτών κυρίως, στο σκάνδαλο ενδέχεται να μεγαλώσει με νέες αποκαλύψεις και να φτάσει τους 30 από εννιά που εμπλέκονται μέχρι τώρα (δύο υπουργοί, τρεις υφυπουργοί, ένας Γενικός Γραμματέας και τρία κομματικά στελέχη).

Σίγουρα τα σκάνδαλα δεν εί-

ναι καινούρια στη χώρα, ούτε και η ατιμωρησία των πολιτικών. Είναι μια πραγματικότητα που με την κυριαρχία του νεοφιλελευθερισμού από το 1989 και μετά εντείνεται. Ακριβώς γιατί αυτό το σύστημα προωθεί το «απαγορεύεται το απαγορεύεται για το κεφάλαιο» και ο ευφύης ιδιώτης αρπακτικό μπορεί να αρπάζει τη δημόσια περιουσία μέσω των ιδιωτικοποιήσεων, να διασπαθίζει το δημόσιο χρήμα μέσω εργολαβιών και παράδοσης κάθε δημόσιου έργου στον ιδιωτικό τομέα, να φοροδιαφεύγει, να μην παίρνει κανένα μέτρο προστασίας του περιβάλλοντος, να μην έχει κανένα εμπόδιο στην εκμετάλλευση των εργαζομένων με το ξήλωμα της εργατικής νομοθεσίας και την παραβίαση όποιων εργασιακών δικαιωμάτων έχουν παραμείνει. Και βέβαια πρέπει να παραμένει ατιμώρητος και με ασυλία.

Στην περίοδο όμως της κυβέρνησης της Ν.Δ. έχουμε μια τομή. Η αποτυχία των νεοφιλελεύθερων πολιτικών όλων των προηγούμενων κυβερνήσεων και με της εξάχρονης διακυβέρνησης από τη Ν.Δ. να αναπτύξουν τη βιομηχανική παραγωγή, την αγροτική οικονομία, και με τις διαρκείς ιδιωτικοποιήσεις και αρπαχτές να την έχουν διαλύσει, το παράδειγμα του ΟΠΕΚΕΠΕ με τις επιδοτήσεις σε μια ανύπαρκτη κτηνοτροφία είναι χαρακτηριστικό. Το μόνο που βλέπουν οι εργαζόμενοι και οι φτωχοί είναι η ακρίβεια, το στεγαστικό πρόβλημα, η κατάρρευση της δη-

μόσιας παιδείας και υγείας, η διάλυση των υποδομών και της προστασίας από την κλιματική κρίση. Ταυτόχρονα όμως βλέπουν να περνούν μπροστά τους αλλεπάλληλα σκάνδαλα που καταντούν να είναι ο τρόπος διακυβέρνησης της Ν.Δ.. Βλέπουν την πλήρη ατιμωρησία για όλα αυτά τα εγκλήματα της κυβέρνησης και την αηδιαστική συγκαλύψή τους.

Ο κυνισμός και η ξεδιαντροπία με την οποία η κυβέρνηση συγκαλύπτει τα στελέχη της παραπέμπει σε μια πραγματική μαφία. Η βουλή στην οποία επικεντρώνεται η αντιπολίτευση για να λυθεί το θέμα των διαρκών σκανδάλων, που έτσι κι αλλιώς αποτελεί ένα ασφαλές πεδίο για τους εγκαλούμενους πολιτικούς, π.χ. με την ασυλία, ξεσκίζεται από τα διαρκή πραξικοπήματα της κυβερνητικής πλειοψηφίας. Όλα αυτά τροφοδοτούν καθημερινά την οργή και αγανάκτηση των εργαζομένων και των φτωχών λαϊκών στρωμάτων και οξύνουν την κρίση του πολιτικού συστήματος. Μόνο η πλατιά κινητοποίηση στον δρόμο των εργαζομένων και της νεολαίας, όπως στις κινητοποιήσεις για το έγκλημα των Τεμπών, μπορεί να βάλει ένα πρώτο φρένο σε αυτή την κατάσταση, να αποδώσει μια πρώτη τιμωρία, και εντέλει να ρίξει τον Μητσοτάκη.

Με επιτυχία πραγματοποιήθηκε το 22ο Αντικαπιταλιστικό Κάμπινγκ

Η ΟΚΔΕ, η Αντεπίθεση των Εργαζομένων και η Σοσιαλιστική Σπουδαστική Πάλη διοργάνωσαν το 22ο Αντικαπιταλιστικό Κάμπινγκ στο Μονολίθι Πρέβεζας από τις 26/07 έως τις 03/08. Το φετινό κάμπινγκ έγινε μέσα σε συνθήκες κρίσης, στα πρόθυρα ενός γενικευμένου πολέμου και της γενοκτονίας του παλαιστινιακού λαού, το ξήλωμα δικαιωμάτων και κατακτήσεων, την ακρίβεια.

Σε αυτό το πλαίσιο, το κάμπινγκ δεν αποτέλεσε απλώς διακοπές, αλλά μια εναλλακτική στον νεοφιλελεύθερο εφιάλτη που επιβάλλει στην καθημερινότητά μας η κυβέρνηση Μητσοτάκη. Πέρα από πολιτικό και πολιτιστικό ραντεβού της οργάνωσης, είναι μια έμπρακτη υπεράσπιση στο δικαίωμα της ξεκούρασης και των οικονομικών διακοπών – που πολλοί στερούμαστε – στη βάση της αλληλεγγύης και της αυτοοργάνωσης.

Οι κεντρικές εισηγήσεις πραγματοποιήθηκαν με επιτυχία και σημαντική συμμετοχή. Φώτισαν τους κινδύνους και τις δυνατότητες της εποχής που βιώνουμε και έδωσαν βαθύτερη κατανόηση της ιστορίας των ταξικών αγώνων:

Α. Ιουλιανά 1965, 60 χρόνια από τη «χαμένη άνοιξη»: Ξεκαθαρίστηκε το υπόβαθρο της έκρηξης των 70 ημερών τον Ιούλη του '65,

η κατάσταση της ελληνικής οικονομίας, ο ρόλος του μετεμφυλιακού καθεστώτος: παλάτι, στρατός, αστική τάξη, ιμπεριαλιστές. Έπειτα αναλύθηκε η άνοδος των ταξικών αγώνων και η σύγκρουση των μαζών με τον θρόνο. Φάνηκε ο βρώμικος ρόλος των «πυροσβεστών» ρεφορμιστών της ΕΔΑ/ΚΚΕ και ο ρόλος της Άκρας και Επαναστατικής Αριστεράς και των τροτκιστών.

Β. Οι δασμοί και ο προστατευτισμός θα κάνουν τις ΗΠΑ ξανά «μεγάλες»: Οι δασμοί είναι η απόδειξη της αποτυχίας της νεοφιλελεύθερης παγκοσμιοποίησης, καθώς αυτή έχει αναστραφεί με την άνοδο χωρών όπως οι BRICS. Αναλύθηκαν οι πολιτικές Τραμπ σε βάθος καθώς και οι επιπτώσεις που θα έχουν παγκοσμίως — έναν γενικευμένο εκβιασμό με μόνο κερδίσιμο τις ΗΠΑ. Από την άλλη τα κόστη των δασμών και των σπασμωδικών σχεδιασμών του Τραμπ, θα τα πληρώσει η εργατική τάξη. Το ερώτημα είναι πόσο αίμα θα χυθεί μέχρι να καθαρευθεί.

Γ. Οι ιδιωτικοποιήσεις δολοφονούν το «μεγάλο ξεπούλημα» της δημόσιας περιουσίας και των κοινωνικών υπηρεσιών: Αναλύθηκε σε βάθος η πολιτική των ιδιωτικοποιήσεων ως ένας από τους πιο βασικούς πυλώνες της νεοφι-

λεύθερης πολιτικής. Εξηγήθηκαν παραδείγματα ιδιωτικοποιήσεων στην Ελλάδα αλλά και στον κόσμο και οι επιπτώσεις τους για τους εργαζόμενους και τη νεολαία. Ιδιαίτερη αναφορά έγινε για το έγκλημα των Τεμπών. Τέλος απαντήθηκαν τα ερωτήματα «είναι το ίδιο ιδιωτικό ή δημόσιο» αλλά και το τι σημαίνει το μεταβατικό αίτημα για εθνικοποιήσεις και εργατικό έλεγχο.

Δ. Η κοινωνική ιστορία του αστυνομικού μυθιστορήματος: Εξηγήθηκε η ιστορική καταγωγή, η φύση του αστυνομικού μυθιστορήματος όπου το έγκλημα παρουσιάζεται ως ατομική παρεκτροπή (αρρώστια, προσωπικό πάθος, «κακός χαρακτήρας») και όχι ως αποτέλεσμα κοινωνικών αντιθέσεων. Έτσι συμβάλει στη νομιμοποίηση της υπάρχουσας κοινωνικής τάξης, αφού πάντα στο τέλος η αστυνομία ή ο ντετέκτιβ αποκαθιστούν την τάξη.

Σημαντικά ήταν φέτος και τα εργαστήρια των παρατάξεών μας (ΣΣΠ, Αντεπίθεση των Εργαζομένων, Αντεπίθεση των Εκπαιδευτικών). Πέρα από την ανάλυση της επίθεσης όπως εφαρμόζεται σε ΑΕΙ, σχολεία και χώρους δουλειάς, έγινε μία διεξοδική συζήτηση απολογισμού και σχεδιασμού, εντοπίστηκαν αδυναμίες μέσα από

ειλικρινή συζήτηση αλλά και δυνατότητες. Οι παρατάξεις βγαίνουν αποφασισμένες με ξεκάθαρο σχέδιο να βουτήξουν στους αγώνες της ερχόμενης χρονιάς. Εξαιρετική σημασία είχε και η παρουσία και συνεισφορά των συντρόφων από την Lutte Ouvriere που με την παρέμβασή τους μετέφεραν μία εικόνα της κατάστασης του γαλλικού εργατικού κινήματος και του πολιτικού σκηνικού της Γαλλίας.

Μεγάλη επιτυχία είχε και το πολιτισμικό πρόγραμμα του κάμπινγκ. Με προβολές ταινιών με αναφορές στο εργατικό κίνημα και τους αγώνες, μουσικά αφιερώματα με τραγούδια από τη χώρα μας αλλά και από όλο τον κόσμο και live μουσική βραδιά. Δεν έλειψαν επίσης τα αθλητικά τουρνουά και η μονοήμερη εκδρομή.

Το κάμπινγκ της ΟΚΔΕ είναι η ανάδειξη μια εναλλακτικής από την ατομικοποίηση και την νεοφι-

λελεύθερη εφήμερη διασκέδαση. Μέσα από την αυτοοργάνωση, τις πολιτικές συζητήσεις, το πολιτιστικό πρόγραμμα δείχνει έναν διαφορετικό τρόπο ζωής, σύμφυτο με την ταξική πάλη και τη σοσιαλιστική προοπτική. Μόνο έτσι μπορούμε να συγκροτήσουμε το δικό μας στρατόπεδο απέναντι στο ταξικό πόλεμο που μας εξαπολύει ο Μητσοτάκης. Μετά τις μεγαλειώδεις κινητοποιήσεις των Τεμπών της περασμένης χρονιάς πρέπει να συνεχίσουμε μέχρι την ανατροπή αυτής της κυβέρνησης.

Ευχαριστούμε τους συντρόφους και φίλους της ΟΚΔΕ για τη συμμετοχή και συνεισφορά στην επιτυχή διεξαγωγή του κάμπινγκ. Η ΟΚΔΕ θα συμμετέχει με όλες τις δυνάμεις της σε κάθε μικρό και μεγάλο αγώνα μέχρι την ανατροπή της κυβέρνησης των δολοφόνων, μέχρι τη νίκη.

Η ΝΕΟΛΑΙΑ ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΕ ΜΙΑ ΙΣΤΟΡΙΚΗ ΜΑΧΗ Στον δρόμο να σπάσουμε τον τσαμπουκά του Μητσοτάκη

Η πολεμοκάπηλη και αρπαχτική κυβέρνηση Μητσοτάκη, μπροστά στην τεράστια οικονομική κρίση, είναι αποφασισμένη να συνεχίσει τα σκάνδαλα, να ταΐζει τους ιδιώτες και να χρηματοδοτεί τους αιματηρούς πολέμους σε Μ. Ανατολή και την γενοκτονία των Παλαιστινίων. Έτσι, πρέπει ο κρατικός προϋπολογισμός να απαλλαχθεί από το «βάρος» της χρηματοδότησης των κοινωνικών αναγκών. Σε αυτό το πλαίσιο θέτει ως αιχμή του δόρατος τη διάλυση - εμπορευματοποίηση της Δημόσιας και Δωρεάν παιδείας. Με την έγκριση του ΣτΕ για το αντισυνταγματικό νομοσχέδιο Πιερρακάκη και το σχέδιο νόμου για την εφαρμογή των διαγραφών έχει πλέον διαμορφώσει το νομικό οπλοστάσιο για την πλήρη ιδιωτικοποίηση της εκπαίδευσης.

Η διαγραφή 300.000 φοιτητών μαζί με τα όρια φοίτησης, αλλά και τους υπόλοιπους ταξικούς κόφτες (ΕΒΕ, τράπεζα θεμάτων) έχουν μοναδικό στόχο τη δημιουργία πελατείας για τα ιδιωτικά ψευδο-πανεπιστήμια, την επέκταση διδασκτρων και τη συρρίκνωση του εκπαιδευτικού χάρτη, με συγχωνεύσεις ή λουκέτα σε τμήματα. Δίπλα και μέσα

στα, παραλυμένα από την υποχρηματοδότηση, δημόσια πανεπιστήμια, στήνεται μία αγορά της εκπαίδευσης με τα ιδιωτικά πανεπιστήμια της αρπαχτής, σεμινάρια, ημερίδες, μεταπτυχιακά που θα κερδοσκοπούν πατώντας πάνω στο δικαίωμα και την ανάγκη των εργαζομένων να σπουδάσουν τα παιδιά τους. Σε αυτά πρόσβαση θα έχουν μόνο φοιτητές-πελάτες με «βαθιές» τσέπες, ενώ η ποιότητα των σπουδών που θα προσφέρουν, θα είναι τουλάχιστον αμφίβολης ποιότητας — αν όχι μία πλήρη κοροϊδία (ενδεικτικά τέσσερα κολέγια πήραν έγκριση λειτουργίας χωρίς να έχουν προγράμματα σπουδών).

Για να περάσουν αυτές οι επιθέσεις, γνωρίζοντας την πλήρη αντίθεση των φοιτητών - μαθητών - εκπαιδευτικών, είναι αναγκασμένοι να εντείνουν την καταστολή απέναντι στο φοιτητικό κίνημα. Προχωρούν σε μία σειρά από μέτρα που μετατρέπουν τα πανεπιστήμια σε φυλακές: τουρνικέ, έλεγχος εισόδου, εισβολή των ΜΑΤ στα πανεπιστήμια, απαγόρευση εκδηλώσεων, διαγραφές και πειθαρχικά για όποιον διαμαρτύρεται.

Παρά την αποφασιστικότητα που δείχνει το καθεστώς Μητσοτά-

κη, στην πραγματικότητα κρέμεται από μια κλωστή. Βρίσκεται με την πλάτη στον τοίχο, πλήρως απονομιμοποιημένο και απογυμνωμένο μπροστά σε ολόκληρη την κοινωνία, ιδιαίτερα μετά τις ιστορικές κινητοποιήσεις για τα Τέμπη. Ούτε αυτοί, ούτε κανένα άλλο κόμμα της Βουλής μπορούν πλέον να πείσουν κανέναν, και προσπαθούν να κρατηθούν με νύχια και με δόντια στην εξουσία. Η αγανάκτηση ξεχειλίζει. Αυτό δείχνουν οι αγώνες του προηγούμενου διαστήματος: μαζικότερες κινητοποιήσεις για την Παλαιστίνη, ο αγώνας στα YES!, η νικηφόρα 10ήμερη απεργία της ΠΙΕΝΕΝ, ο χρόνιος αγώνας των εκπαιδευτικών απέναντι στην αξιολόγηση.

Συνεπώς, για το φοιτητικό κίνημα ανοίγεται μια περίοδος καμπής. Βρισκόμαστε μπροστά σε μία ιστορική μάχη για την υπεράσπιση των δικαιωμάτων και του μέλλοντός μας. Παρά τις αδυναμίες της, η κυβέρνηση δεν είναι διατεθειμένη να κάνει πίσω. Ή θα τσακίσουμε όλους τους αντικειμενικούς νόμους, ανατρέποντας την κυβέρνηση Μητσοτάκη ή θα ξηλωθεί η «Μεταπολίτευση» από τα πανεπιστήμια! Ή θα υπερασπιστούμε με λύσσα τη

Δημόσια - Δωρεάν εκπαίδευση ή θα τελειώσει ο φοιτητικός συνδικαλισμός, οι αγώνες μας! Αυτή η μάχη είναι ζήτημα ζωής και θανάτου για το Φοιτητικό Κίνημα.

Δυστυχώς απέναντι σε αυτά τα καθήκοντα οι οργανωμένες δυνάμεις του ΦΚ στέκονται εντελώς αναντίστοιχες. Η ΠΚΣ/ΚΝΕ υποσκάπτει συνειδητά κάθε προσπάθεια αγώνα. Υιοθετεί το ψευδοπρόγραμμα κριτηρίου «ενεργών» και «ανεργών» φοιτητών και παρουσιάζει τους ελιγμούς της κυβέρνησης ως νίκη. Σπέρνει ψευδαισθήσεις πως η δημόσια παιδεία θα σωθεί «παζαρεύοντας» με τη κυβέρνηση. Από την άλλη πρώην και νυν ΕΑΑΚ (ΑΡΑΣ), αδυνατούν να βάλουν ένα ξεκάθαρο σχέδιο πάλης, να θέσουν συγκεκριμένα αιτήματα, να οργανώσουν έναν αγώνα και κυρίως κατανάνε να σέρνονται και προσπαθούν να εξαργυρώσουν την οργή της κοινωνίας σε μια εναλλακτική κοινοβουλευτική ψήφο.

Δεν αρκούν «συμβολικές» κινήσεις ή «μικρά» ξεσπάσματα, ούτε μία πεπατημένη (συνέλευση - κατάληψη - διαδήλωση). Μπροστά μας έχουμε την «μητέρα των μαχών» και η μόνη λύση είναι η αντεπίθεσή μας. Απέναντι σε αυτή την κατάσταση κανένας δεν μπορεί απλά να μείνει θεατής, αλλά όλοι πρέπει να αναλάβουμε τις ευθύνες μας. Απαιτείται ένας πανελλαδικός, ενωτικός αγώνας διαρκείας, με ένα μαχητικό και επαναστατικό σχέδιο:

Να δώσουμε το παρών στο μεγάλο ραντεβού της αντικυβερνη-

τικής διαδήλωσης της ΔΕΘ. Η επιτυχία της θα αποτελέσει το πρώτο σημαντικό χαστούκι απέναντι στην κυβέρνηση Μητσοτάκη.

Να σημάνουμε κόκκινο συναγερμό στις σχολές: Να ξεκινήσουμε τον Σεπτέμβρη με πλατιά καμπάνια ενημέρωσης που θα εξηγήει την κρισιμότητα της κατάστασης.

Να οριστούν σε κάθε πόλη και πανελλαδικά εβδομαδιαίες δράσεις που θα αποτελέσουν έναν πρώτο πυρήνα των αγώνων, ένα κέντρο συσπείρωσης των φοιτητών.

Να οριστούν, μέσα στην εξεταστική, Γενικές Συνελεύσεις ώστε να συζητήσουμε πώς κλιμακώνουμε τις κινητοποιήσεις μας — πώς οργανώνουμε τους αγώνες μας.

Να σταθούμε με αποφασιστικότητα απέναντι στην καταστολή — να μην επιτρέψουμε τον φόβο να καθυστερήσει την ανάπτυξη των αγώνων και της συνειδησης. Να οργανώσουμε ομάδες αυτοάμυνας σε κάθε σχολή.

Να κλιμακώσουμε την αντεπίθεσή μας υιοθετώντας μαχητικά μέσα πάλης: διαδηλώσεις, κλεισίματα δρόμων, καταλήψεις σχολών και δημόσιων κτιρίων κ.ά. Να ενωθούμε με την υπόλοιπη κοινωνία, σε ένα κοινό αγώνα απέναντι στην δολοφονική κυβέρνηση Μητσοτάκη.

Βασική προϋπόθεση για την επιτυχία αυτού του σχεδίου αποτελεί η ενίσχυση μιας επαναστατικής δύναμης, της ΣΣΠ, που είναι αποφασισμένη να πάει τον αγώνα μέχρι τέλους.

ΝΕΟ ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΟ «ΔΙΚΑΙΟ» ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ Απολύσεις και καταστολή

Η κυβέρνηση Μητσοτάκη έφερε μέσα στον Ιούλη σε διαβούλευση και στις 28 Αυγούστου εισάγει για ψήφιση στη Βουλή το νομοσχέδιο για το νέο πειθαρχικό «δικαίο» των δημοσίων υπαλλήλων (ΔΥ), με πρόσχημα την αξιοκρατία, τη διαφάνεια και την επίσηυση της απόδοσης δικαιοσύνης σε επίορκους. Άλλωστε ο Μητσοτάκης είχε χαρακτηρίσει τους ΔΥ ως βαθύ κράτος, για να ξεπλύνει τις εγκληματικές ευθύνες του για το έγκλημα στα Τέμπη και τώρα επιχειρεί να το ξευγιάνει.

Το νέο πειθαρχικό «δικαίο», πηγαίνει ένα βήμα παραπέρα το ν. Χατζηδάκη - Γεωργιάδη, επιχειρεί να τσακίσει κάθε φωνή αντίστασης στη βάρβαρη νεοφιλελεύθερη κυβερνητική πολιτική και ταυτόχρονα να επιβάλλει ιδεολογικό και πολιτικό έλεγχο των ΔΥ. Κουμπώνει απόλυτα με το πογκρόμ ιδιωτικοποιήσεων των δημόσιων αγαθών και διάλυσης της κοινωνικής πρόνοιας. Είναι ένα ακόμα βήμα για το Κράτος Έκτακτης Ανάγκης που επιχειρεί να οικοδομήσει η απομονωμένη κυβέρνηση της ΝΔ. Είναι ένα πειθαρχικό «δικαίο» καταστολής της συνδικαλιστικής δράσης και της απεργίας, που φέρνει την κατάργηση της μονιμότητας στο Δημόσιο από την πίσω πόρτα και που επιχειρεί να καταργήσει συνταγματικά κατοχυρωμένα δικαιώματα και κατακτήσεις των εργαζομένων.

Πιο συγκεκριμένα το Νέο Πειθαρχικό «Δικαίο»:

- Επιδιώκει την έμμεση κατάργηση της μονιμότητας των ΔΥ, αφού τα «παραπτώματα» που οδηγούν σε οριστική αργία είναι πλέον πάρα πολλά. Συλλήψεις στις κινητοποιήσεις και επιβολή περιοριστικών όρων, χτυπούν περαιτέρω τη συνδικαλιστική δράση.
- Μετατρέπει τα Πειθαρχικά Συμβούλια (ΠΣ) σε πλήρως ελεγχόμενα ποινικά δικαστήρια αφού καταργεί τη στοιχειώδη εκπροσώπηση των εργαζομένων (αιρετούς). Η σύνθεση των ΠΣ αποτελείται μόνο από μέλη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους (ΝΣΚ), δηλαδή διορισμένους συμβούλους του Δημοσίου που υπερασπίζονται νομικά την κυβέρνηση. Πλέον οι ΝΣΚ θα έχουν την αποκλειστική δικαιοδοσία να εκδικάζουν τις πειθαρχικές δίωξεις του Δημοσίου εναντίον των ΔΥ, καθώς τώρα αποκλείονται από τη σύνθεση και οι δικαστές που ήταν οι πρόεδροι των ΠΣ. Αποτελεί εμπαιγμό η δυνατότητα που δίνεται να παραστεί, χωρίς δικαίωμα ψήφου εκπρόσωπος τριτοβάθμιας ή δευτεροβάθμιας συνδικαλιστικής οργάνωσης, ύστερα από αίτηση του διωκόμενου.
- Επιβάλλει διαδικασίες express εκδίκασης υποθέσεων αφού, μεταξύ άλλων, με το άρθρο 121 προβλέπει ακόμα και ομαδική εκδίκαση υποθέσεων που έχουν συνάφεια, (φωτο-

γραφική πρόβλεψη για τα πειθαρχικά εκπαιδευτικών που συμμετέχουν στην απεργία — αποχή από αξιολόγηση). Καταργεί τη δυνατότητα άσκησης ένστασης κατά των αποφάσεων των ΠΣ. Οι ΔΥ θα αναγκάζονται να στρέφονται σε δικαστικές προσφυγές με μεγάλη χρηματική επιβάρυνση. Σε περίπτωση στέρησης μισθού έως 1 μήνα δεν υπάρχει ούτε δικαίωμα δικαστικής προσφυγής και προστασίας!

- Προβλέπει αποκλειστικά εξ αποστάσεως συνεδριάσεις των ΠΣ, κατάσταση ηλεκτρονικού φακέλου και λήψη αποφάσεων μέσω του κεντρικού πληροφοριακού συστήματος των 50 ΝΣΚ, καταργώντας έτσι τη δυνατότητα κινητοποιήσεων των εργαζομένων.
- Θεσμοθετεί για πρώτη φορά την «πειθαρχική συνδιαλλαγή», όπου ο διωκόμενος υπάλληλος μπορεί να ομολογήσει και να υποστεί ηπιότερη ποινή. Αναβιώνει δηλαδή τη δήλωση μετάνοιας φέρνοντας μνήμες άλλων εποχών.
- Ταυτίζει αδικήματα κοινού ποινικού δικαίου όπως υπεξαίρεση, διαφθορά, πλαστογραφία, πράξεις κατά της γενετήσιας ελευθερίας με κατηγορίες κυρίως για συνδικαλιστική δράση και απεργία, όπως απείθεια, αναξιοπρεπή συμπεριφορά, άρνηση αξιολόγησης, ποινικοποιώντας τη συνδικαλιστική πολιτική δράση.
- Αυστηροποιεί και διευρύνει τις

πειθαρχικές ποινές συνολικά για να ενισχύσει το κλίμα φόβου και αυταρχισμού. Διπλασιάζει την αρχική ποινή για μη συμμετοχή στην αξιολόγηση σε τουλάχιστον δύο μήνες στέρηση μισθού και οριστική παύση στην δεύτερη «άρνηση». Γίνεται ιδιώνυμο αδίκημα η «άρνηση υπαλλήλου να λάβει μέρος, να διευκολύνει ή να προβεί στη διαδικασία αξιολόγησης». Επαναφέρει τη «δυσμενή μετάθεση» δήθεν για λόγους «δημοσίου συμφέροντος» και «διευκόλυνση διερεύνησης πειθαρχικού».

Στο στόχαστρο ο αγώνας ενάντια στην αξιολόγηση

Το νέο Πειθαρχικό «Δικαίο» είναι η προσπάθεια κυβέρνησης και υπουργείου να δημιουργήσουν νομοθετικό πλαίσιο για να υλοποιήσουν τις απειλές τους απέναντι στους 2.500 εκπαιδευτικούς που έχουν δεχθεί παραπομπή στα ΠΣ επειδή ασκούν το συνταγματικό τους δικαίωμα στην απεργία - αποχή από την αξιολόγηση, εφαρμόζοντας τις αποφάσεις των συνδικάτων τους και όσων διεκδικούν καλύτερες συνθήκες εργασίας, καλύτερη λειτουργία των σχολείων κ.ά.

Είναι αποκαλυπτικές κάποιες από τις ήδη υπάρχουσες περιπτώσεις πειθαρχικών δίωξεων συναδέλφων, που αποδεικνύουν πως στόχος δεν είναι οι «επίορκοι», αλλά όσοι αντιστέκονται. Η συναδέλφισσα Χοτζόγλου που τέθηκε σε δυνητική αργία για «αναξιοπρεπή συμπεριφορά» ως ερμηνεία της διεκδίκησης των δικαιωμάτων μας, επειδή συμμετείχε σε

κινητοποίηση κατά της αξιολόγησης με μαθητές της. Η συναδέλφισσα Καψαλάκη που παραπέμφθηκε με το ερώτημα της δυνητικής αργίας, επειδή κατήγγειλε την απουσία σχολικού νοσηλεύτη, με βάση την κατηγορία της «κακόβουλης άσκησης κριτικής προς την προϊσταμένη αρχή». Η ΕΔΕ της προέδρου του ΣΕΠΕ Ζακύνθου για τη θεατρική παράσταση (εκτός σχολείου) «Η Άννα Φρανκ συνομιλεί με τα παιδιά της Παλαιστίνης». Η δίωξη του Τουλγαρίδη αλλά και ενός εργαζόμενου στο Μουσείο Αλεξανδρούπολης (επειδή εξέφρασε την αντίθεσή του στην παρουσία ΝΑΤΟϊκών δολοφόνων στον χώρο του μουσείου), με την κατηγορία μεταξύ άλλων της «παραβίασης υποχρέωσης εχεμύθειας» ως εργαλείο τσακίσματος της αλληλεγγύης προς τους διωκόμενους. Αλλά κυρίως η Τυχεροπούλου (υπάλληλος που οδήγησε στην αποκάλυψη του σκανδάλου του ΟΠΕΚΕΠΕ), τιμωρήθηκε με δυσμενή μετακίνηση, υποβιβασμό και χρηματική ποινή.

Μόνος δρόμος ο πολύμορφος αγώνας διαρκείας

Με γενικές συνελεύσεις, επιτροπές αγώνα, απεργίες, διαδηλώσεις και συνέχιση της απεργίας - αποχής από την αξιολόγηση σε όλο το Δημόσιο να επιβάλλουμε να αποσυρθεί το χουντικής έμπνευσης νομοσχέδιο. Να ανακληθούν τώρα όλες οι συνδικαλιστικές δίωξεις και τα πειθαρχικά!

■ ΑΝΤΕΠΙΘΕΣΗ ΤΩΝ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ

ΑΚΡΙΒΕΙΑ, ΣΚΑΝΔΑΛΑ, ΦΤΩΧΕΙΑ, ΠΟΛΕΜΟΣ, ΚΑΤΑΣΤΟΛΗ...

ΩΣ ΕΔΩ! ΝΑ ΤΟΥΣ ΔΙΩΞΟΥΜΕ!

Η κυβέρνηση α(χ)ρίστων της ΝΔ συνεχίζει το καταστροφικό της έργο. Η ακραία νεοφιλελεύθερη επίθεση, η απαξίωση και το ξεπούλημα κάθε τι δημόσιου και κοινωφελούς, έφερε νέο ολοκαύτωμα από τις πυρκαγιές: Έβρος, Ήπειρος, Ιόνιο, Β. Αιγαίο, Πελοπόννησος (η Πάτρα κόντεψε να γίνει παρανάλωμα). Οι καταστροφές σε δημόσια-λαϊκή περιουσία και περιβάλλον είναι ανυπολόγιστες, όπως ήταν οι πλημμύρες στη Θεσσαλία, τα ιδιωτικοποιημένα τρένα-καρμινιόλες, που οδήγησαν στο έγκλημα των Τεμπών. Η συγκάλυψη με τη συνέργεια μιας σάπιας Δικαιοσύνης και του θιάσου της Βουλής εξοργιστική: Novartis, Υποκλοπές, Λεφτά Ταμείου Ανάκαμψης, «Τρελά» κέρδη σε ενέργεια, τρόφιμα, μεταφορές κ.ά... ΟΠΕΚΕΠΕ. Ταΐζουν δισεκατομμύρια μεγάλους και μικρούς επιχειρηματίες, ντόπια και ξένα αρπακτικά, κομματικά/κρατικά στελέχη, για να γίνει η χώρα «μπλε». Μαφιόζοι με FERRARI για οικογενειακό ΙΧ, δηλώνουν αθώοι και νόμιμοι, ρίχνουν την ευθύνη των πυρκαγιών στην άρνηση εθελοντισμού!

Την ίδια ώρα, η ακρίβεια απομυζά τους χειρότερους μισθούς όλης της Ευρώπης – οι κατασχέσεις κατοικιών/περιουσιών γίνονται χιονοστιβάδα – η επαίσχυντη «φούσκα» σε ακίνητα και νοίκια κάνει απλησίαστη «πολυτέλεια» την κατοικία για εργαζόμενους και νέους. Διαλύουν παραπέρα τις εργασιακές σχέσεις, με 13ωρη εργασία και fast track προσλήψεις/απολύσεις, ενώ τα «ατυχήματα»-δολοφονίες εργατών πολλαπλασιάζονται. Μετατρέπουν την παιδεία σε μια Αγορά, εμπόρευμα για πλούσιους, με ιδιωτικά «панεπιστήμια», διαγραφές φοιτητών, «κόφτες» στους μαθητές... ρίχνοντας τη λαϊκή-εργατική νεολαία

στην αμορφωσιά, ενώ τη συκοφαντούν ως «παραβατική», τη χτυπάνε με «μέτρα ασφαλείας» και ΜΑΤ. Η υποχρηματοδότηση και διάλυση του ΕΣΥ ταΐζει τους ιδιώτες-εμπόρους της Υγείας, στέλνει τους φτωχούς στον θάνατο. Εργατική τάξη και λαϊκά στρώματα εξαθλιώνονται από αυτή την κυβέρνηση των Πλουσίων, που η ίδια και οι «φίλοι» της θησαυρίζουν σαν μαυραγορίτες της Κατοχής.

**Μας θυσιάζουν σε Δυτικούς
Ιμπεριαλιστές και Σιωνιστές για
τα Πολεμικά Σχέδια**

Η κυβέρνηση Μητσοτάκη (όπως και πιο πριν του Τσίπρα) έχει εμφανιστεί η πιο «πρόθυμη» στα πολεμοκάπηλα σχέδια των ΗΠΑ-ΝΑΤΟ-ΕΕ και Σιωνιστών. Δήλωσε ότι «είμαστε σε πόλεμο με τη Ρωσία», στέλνει όπλα στο μισο-φασιστικό καθεστώς του Κιέβου, φρεγάτες στην Ερυθρά Θάλασσα... συμμετέχει σε όποιο μέτωπο ανοίγουν οι Δυτικοί ιμπεριαλιστές. Οι βάσεις, ειδικά η Σούδα, έχουν γίνει πολεμικό ορμητήριο των ΗΠΑ στη Μ. Ανατολή, στην «εκστρατεία» τους ενάντια σε Ιράν-Ρωσία-Κίνα. Μαζί με την Κύπρο, ο ελληνικός καπιταλισμός έγινε ένας «άξονας της ντροπής», ανεπιφύλακτης στήριξης στον Σιωνιστή σφαγέα Νετανιάχου στη γενοκτονία των Παλαιστινίων. Η αγορά εξοπλισμών δεκάδων δις. από τους «συμμάχους» Δυτικούς

ιμπεριαλιστές, που θυσιάζουν τους εργαζόμενους στον βωμό της «πολεμικής οικονομίας» (αύξηση ΝΑΤΟϊκών στρατιωτικών δαπανών στο 5%), σημαίνουν οικονομική και κοινωνική εξαθλίωση, απειλή να γίνουμε «κρέας για τα κανόνια».

**Ενότητα, Οργάνωση,
Αγώνα... ΓΙΑ ΝΑ ΠΑΡΟΥΜΕ
«ΟΞΥΓΟΝΟ», ΝΑ ΝΙΚΗΣΟΥΜΕ**

Οι γιγάντιες διαδηλώσεις και η Γενική Απεργία για τα Τέμπη. Ο αγώνας διαρκείας των Εκπαιδευτικών ενάντια σε αξιολόγηση/ιδιωτικοποίηση και πειθαρχικά/διώξεις. Ο νικηφόρος απεργιακός αγώνας των Ναυτεργατών με πολήμερη απεργία. Ο φοιτητικός αγώνας ενάντια σε ιδιωτικά «панεπιστήμια», διαγραφές, καταστολή. Ο εργατικός αγώνας στα YES στη Θεσσαλονίκη, ενάντια σε αστυνομικές επιθέσεις και μηνύσεις. Οι πανελλαδικές κινητοποιήσεις υπέρ του Παλαιστιναικού λαού, για να διώξουμε τους Σιωνιστές από λιμάνια και νησιά: Όλα αυτά, δείχνουν την αυξανόμενη διάθεση και αποφασιστικότητα για αγώνα, ενάντια στη «σιωπή νεκροταφείου», που θέλει να επιβάλλει η κυβέρνηση Μητσοτάκη.

Μαζικά, μαχητικά, όπως στην απεργία των Τεμπών στις 28/2, πρέπει να οργανωθούμε σε κάθε χώρο δουλειάς, εκπαίδευσης, κατοικίας. Με μικρούς και μεγάλους αγώνες, να υπερασπιστούμε όλα τα δικαιώματά μας – να ενωθούμε σε ένα

αγωνιστικό ποτάμι, που θα διώξει την καταστροφική κυβέρνηση Μητσοτάκη. Πρέπει να στηριχτούμε στις δικές μας δυνάμεις. Δυναμώνοντας τα σωματεία και συλλόγους μας, συμμετέχοντας ενεργά, χωρίς αναμονές για ψεύτικες «λύσεις» στις κάλπες. Να απομονώσουμε «αριστερούς» μνημονιακούς και «αντιμνημονιακούς» ακροδεξιούς. Καμία εμπιστοσύνη στις δήθεν «αγωνιστικές» κορώνες του ΚΚΕ, που διαρκώς αρνείται κάθε ενοποιητικό, ριζοσπαστικό αίτημα, δεν «ακουμπάει» την κυβερνητική και καθεστωτική σταθερότητα, τα «ιερά και όσια» των ιδιωτικοποιήσεων. Να φτάσουμε τον αγώνα ως το τέλος, ως τη νίκη: για να βάλουμε φρένο στη φτώχεια, εξαθλίωση και καταστολή – στην ολοκληρωτική καταστροφή από τη συμμετοχή μας στους ενδοϊμπεριαλιστικούς πολέμους.

**ΚΑΤΩ Η ΚΥΒΕΡΝΗΣΗ
ΜΗΤΣΟΤΑΚΗ – Να τιμωρήσουμε
τους Ενόχους των Σκανδάλων και
Καταστροφών**

**ΑΥΞΗΣΗ Μισθών-Συντάξεων.
ΣΤΟΠ στις Ιδιωτικοποιήσεις –
ΤΩΡΑ ΠΙΣΩ ΣΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ
Μεταφορές, Ενέργεια κ.λπ.
Λεφτά για Δημόσια Δωρεάν
Υγεία-Παιδεία-Ασφάλιση-Στέγη.
ΟΧΙ στους Εξοπλισμούς
ΕΞΩ ΒΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΝΑΤΟ. ΕΞΩ
ΟΙ ΔΟΛΟΦΟΝΟΙ ΣΙΩΝΙΣΤΕΣ.
Καμία Συνεργασία με το Ισραήλ
– ΣΤΟΠ στη Γενοκτονία – Νίκη
στην Παλαιστινιακή Αντίσταση –
Κράτος Τώρα η Παλαιστίνη.
Στον Δρόμο θα σπάσει η Κρατική
Τρομοκρατία των Πειθαρχικών,
των Διώξεων, των ΜΑΤ**

Όλοι/ες στη ΔΙΑΔΗΛΩΣΗ της ΔΕΘ:

Σάββατο 6/9, 6μμ

Αγ. Σοφίας με Εγνατία

Συνάντηση Τραμπ

Στις 15 Αυγούστου ο Τραμπ και ο Πούτιν συναντήθηκαν στο Άνκορατζ της Αλάσκας. Η συνάντηση αναμφίβολα «ξεπάγωσε» τις σχέσεις ΗΠΑ - Ρωσίας, έβγαλε απ' τον πάγο αλλά πέρα από αυτά καθώς και μια ανταλλαγή απόψεων πάνω στο Ουκρανικό. Η συνάντηση αυτή δεν αποτέλεσε την αρχή της περιβόητης «ειρήνευσης» στο

Οι αμερικάνοι και ευρωπαίοι ιμπεριαλιστές δεν έχουν «παραφρονήσει» με τον πόλεμο. Αντίθετα βρίσκονται σε αδιέξοδο, γιατί δεν έχουν πλέον άλλα οικονομικά μέσα για να αντιμετωπίσουν την κρίση και την υποβάθμισή τους. Γι' αυτό είναι εξαγριωμένοι και λυσσασμένοι. Θα συνεχίσουν αυτόν τον ιδιότυπο Γ' Παγκόσμιο Πόλεμο με αμείωτη ένταση ακόμη κι αν υποχρεωθούν να αναδιπλωθούν σε ένα σημείο ή να παγώσουν προσωρινά μια σύγκρουση, ώστε να τον συνεχίσουν σε ένα άλλο σημείο. Κι αν αποτύχουν να στριμώξουν τους BRICS+ δε θα διστάσουν να προχωρήσουν στον κανονικό, δηλαδή πυρηνικό πόλεμο.

Οι εξελίξεις στον πόλεμο

Μετά την αποτυχία ανατροπής της κυβέρνησης Ζελένσκι με την στρατιωτική επέμβαση, τον Φεβρουάριο του 2022, και ιδιαίτερα μετά την αποτυχία των διαπραγματεύσεων Ρωσίας και Ουκρανίας στην Κωνσταντινούπολη τον Μάρτιο του 2022, η Ρωσία άλλαξε τη στρατιωτική τακτική της σε έναν «πόλεμο φθοράς», αφού πρώτα εξασφάλισε το σημαντικότερο μέρος των εδαφών στις τέσσερις επαρχίες (Ντονιέσκ, Λουγκάνσκ, Ζαπορίζια, Χερσώνα) καθώς και την πολιτική τους ενσωμάτωση στη Ρωσική Ομοσπονδία. Αυτός ο «πόλεμος φθοράς», μετά από δύομισι χρόνια περίπου, φαίνεται ότι αποδίδει καρπούς. Οι αυξανόμενες ελλείψεις πυρομαχικών προς την Ουκρανία (παρ' όλο που ο Τραμπ δεν σταμάτησε ούτε για μια στιγμή τη ροή στρατιωτικής ενίσχυσης), η διαφανόμενη πτώση του ηθικού του ουκρανικού στρατού, η καταναγκαστική στρατολόγηση εφήβων και εξηντάρηδων, οι λιποταξίες ή η «συγκαλυμμένη» άρνηση να πολεμήσουν, οι 1,7 εκατομμύρια νεκροί Ουκρανοί σε πληθυσμό 25 εκατομμυρίων, η υποστήριξη του 75% του πληθυσμού στον τερματισμό του πολέμου με όποιους όρους (το 2022 το αντίστοιχο ποσοστό ήταν 22%) και κυρίως η καταστροφή των περισσότερων οχυρωμένων γραμμών άμυνας της Ουκρανίας (μένει πλέον η τελευταία γραμμή οχυρώσεων στις τρεις πόλεις του βόρειου Ντονιέσκ, που ήδη έχουν μισοπερικυκλωθεί από τους Ρώσους), η αναδίπλωση των φασιστικών ταγμάτων προς το Κίεβο για να διασφαλίσουν την προστασία του καθεστώτος, κ.ά., πιστοποιούν ότι ο πόλεμος βαδίζει προς τη λήξη του, δηλαδή προς μια ήττα των Ουκρανών που πιθανόν να πάρει χαρακτηριστικά κατάρρευσης του στρατιωτικού και του εσωτερικού μετώπου. Αυτή η κατάσταση δεν μπορεί να αλλάξει ακόμη κι αν αυξηθεί η ποσότητα και ποιότητα (πύραυλοι μεγάλου βεληνεκούς) του στρατιωτικού εξοπλισμού της Ουκρανίας, εκτός εάν αρχίσουν να εμπλέκονται στρατεύματα του ΝΑΤΟ, πράγμα όχι εντελώς απίθανο αλλά εξαιρετικά δύσκολο.

Οι απαιτήσεις του ρώσικου ιμπεριαλισμού στο «Ουκρανικό ζήτημα»

Οι απαιτήσεις της Ρωσίας ξαναδιατυπώθηκαν από τον Πούτιν και στη συνάντησή του στην Αλάσκα: α) Η αναγνώριση των τεσσάρων επαρχιών, συν την Κριμαία, ως ρωσικό έδαφος. Ίσως επιδειξει μια ευελιξία στις επαρχίες της Χερσώνας και της Ζαπορίζια, δηλαδή παγώσει τη

γραμμή του μετώπου στο 70% που κατέχει αλλά αποκλείεται να τις εγκαταλείψει γιατί αποτελούν κρίσιμης σημασίας «γέφυρα» με την Κριμαία. β) Το αυστηρό καθεστώς ουδετερότητας της Ουκρανίας, πράγμα που σημαίνει τη μείωση του νατοϊκά εκπαιδευμένου στρατού της σε μόνο 50 με 100 χιλιάδες στρατιώτες και τον ουσιαστικό αφοπλισμό του. γ) Οι λεγόμενες εγγυήσεις ασφαλείας της Ουκρανίας, από την οπτική της Ρωσίας, σημαίνουν εγγυήτριες χώρες αλλά χωρίς αυστηρές δεσμεύσεις (όπως το άρθρο 5 του ΝΑΤΟ), με βέτο της Ρωσίας και βέβαια χωρίς να έχουν στρατεύματα στην Ουκρανία ιδιαίτερα αυτές που είναι μέλη του ΝΑΤΟ. Σε αυτές τις απαιτήσεις της η Ρωσία μπορεί να δείξει μια οριακή ευελιξία, ή καλύτερα κάποια προσχήματα που θα τις καμουφλάρουν, αλλά δεν πρόκειται να κάνει πίσω, κάτω από όποιες συνθήκες, γιατί το «Ουκρανικό ζήτημα» είναι για αυτήν «υπαρξιακής σημασίας».

Αυτό σημαίνει ότι σε περίπτωση αποτυχίας της διαπραγματεύσεως, η Ρωσία θα συνεχίσει τον πόλεμο προσβλέποντας στην κατάρρευση είτε του ουκρανικού στρατιωτικού μετώπου είτε του ουκρανικού εσωτερικού μετώπου, ελπίζοντας μελλοντικά να ελέγξει την υπόλοιπη Ουκρανία.

Οι επιδιώξεις του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού

Το επιτελείο Τραμπ, μάλλον και ο ίδιος ο Τραμπ, επεδίωκε και επιδιώκει μια «διαφορετική» αντιμετώπιση του ρωσικού ιμπεριαλισμού. Ως γνωστόν η συντριπτική πλειοψηφία των αμερικάνικων πολιτικών, στρατιωτικών, κρατικών κ.ά. επιτελείων, μαζί με τους ευρωπαίους ιμπεριαλιστές, επιδιώκει την πλήρη αποδυνάμωση της Ρωσίας (εξού και ο πόλεμος στην Ουκρανία και η γενικότερη επέκταση του ΝΑΤΟ στις πρώην χώρες της ΕΣΣΔ) ή τον κατακερματισμό της,

Τ - Πούτιν

Αλάσκας.

τό την «δυτική» απομόνωση τον Πούτιν, νικό ή πιθανώς και σε άλλα ζητήματα, την Ουκρανία.

ώστε να προχωρήσει εν συνεχεία στην γεωστρατηγική περικύκλωση της Κίνας. Ο Τραμπ προσβλέπει, αντίθετα, στην απόσπαση της Ρωσίας από την Κίνα, αντί για την πλήρη αποδυνάμωση ή κατακερματισμό της. Ωστόσο, ακόμη κι αυτή η πολιτική του Τραμπ δεν σημαίνει αντιμετώπιση της Ρωσίας ως ισοδύναμη υπερδύναμη. Ο Τραμπ και όσοι από το επιτελείο του υποστηρίζουν αυτή την εκδοχή, θέλουν να επιδείξουν μια ανοχή απέναντι στη Ρωσία τουλάχιστον σε κάποια θέματα, να απεγκλωβιστούν από το «ουκρανικό μέτωπο» για να στραφούν στην Ν.Α. Ασία αλλά, ταυτόχρονα, θέλουν να την πιέζουν ασφυκτικά ώστε να είναι σίγουροι ότι η Ρωσία θα αποσπαστεί από την Κίνα, και συνολικά από τους BRICS+. Κυρίως ποντάρουν στη ρώσικη αστική τάξη ή στο μεγαλύτερο τμήμα της που εξακολουθεί να είναι φιλοδυτικό καθώς και σε μια «αμφιταλάντευση» του ίδιου του Πούτιν (θεωρείται

το να εφαρμοστεί, γιατί μεσολάβησε ο πόλεμος και κυρίως γιατί αποδείχθηκε η δύναμη και η αντοχή των BRICS+ και πολύ περισσότερο της ρωσοκινέζικης συμμαχίας — αυτοί οι παράγοντες έπαιξαν ίσως τον σημαντικότερο ρόλο στην ικανότητα της Ρωσίας να αντιμετωπίσει τον πόλεμο και να είναι ένα βήμα πριν την νίκη στο ουκρανικό μέτωπο.

Το πλήρες αδιέξοδο των διαπραγματεύσεων

Οι δυτικοί ιμπεριαλιστές είναι αδύνατον να αποδεχθούν την ήττα τους στην Ουκρανία — το πολύ που μπορούν να αποδεχθούν είναι μια ισοπαλία, και μάλιστα προσωρινή. Οι Ευρωπαίοι έχουν αναλάβει να ωθούν τον Ζελένσκι να αρνείται κάθε απαίτηση της Ρωσίας: αφενός καμία νομική αναγνώριση των εδαφών που έχει προσαρτήσει η Ρωσία (ακόμη κι αν είναι αδύνατον να τα πάρουν πίσω) και αφετέρου, ακόμη κι αν δεν υπάρξει τυπικά ένταξη της Ουκρανίας στο NATO, η Ουκρανία να υπερεξοπλιστεί από το NATO και με στρατεύματα, ώστε στον κατάλληλο χρόνο να ξαναεπιτεθεί στη Ρωσία. Επιπλέον προσβλέπουν σιωπηλά στην χρησιμοποίηση των κατασχεμένων συναλλαγματικών αποθεμάτων της Ρωσίας (περίπου 300-350 δισ. δολάρια) για την ανοικοδόμηση της Ουκρανίας. Με άλλα λόγια, στην πράξη οι Ευρωπαίοι και ο Ζελένσκι, «θεωρούν» ότι νίκησαν στον πόλεμο και θέλουν να επιβληθούν πλήρως!

Ωστόσο να σημειώσουμε ότι γενικά η στάση τους μπορεί να φαίνεται «αυτοκαταστροφική» ή δουλοπρεπής προς τους αμερικάνους αλλά αντιστοιχεί στα βασικά ταξικά τους συμφέροντα: οι ευρωπαϊ-

αποσπά εδάφη από την ΕΕ και δεύτερον ότι θα οδηγηθούν στον πολιτικό τους αυτοεξευτελισμό και κατάρρευση. Αλλά το ίδιο ισχύει και για τον Τραμπ. Αυτός μπορεί να διαλαλεί ότι «ο πόλεμος δεν είναι δικός του» αλλά επειδή επιδεικνύει μια λυσσασμένη αποφασιστικότητα είναι πολύ πιο επιθετικός από τον Μπάιντεν, και με αυτήν την έννοια ο πόλεμος αυτός είναι «κατά δικός του». Με άλλα λόγια δεν μπορεί να αφήσει τη Ρωσία, δηλαδή την Κίνα και τους BRICS+ να νικήσουν. Και έχουν αρκετά εργαλεία πίεσης στα χέρια τους: α) Τα κατασχεμένα ρωσικά συναλλαγματικά αποθέματα, τις βαριές κυρώσεις και τον αποκλεισμό της Ρωσίας από το διατραπεζικό σύστημα. β) Την αναζωπύρωση άλλων εστιών έντασης («έλεγχου» στα ρωσικά πλοία που διασχίζουν την Βαλτική, κινήσεις στη Μαύρη Θάλασσα, κ.α.). γ) Τη δημιουργία ενός νέου μετώπου όπως αυτό που διαφαίνεται στο Αζερμπαϊτζάν, και ίσως με την υποστήριξη (:) της Τουρκίας.

Εξού και οι φαινομενικά αλλοπρόσאלλες συμπεριφορές του Τραμπ. Στην Αλάσκα άφηνε να εννοηθεί ότι τα βρήκε με τον Πούτιν ενώ την επόμενη μέρα, μετά τη συνάντηση με τους Ευρωπαίους και τον Ζελένσκι, επανήλθε στην «αδιαλλαξία» δηλαδή όχι «συμφωνία ειρήνης» αλλά «κατάπαυση του πυρός και εκεχειρία», συνάντηση Πούτιν-Ζελένσκι, μαζί βέβαια με μια επαπειλούμενη αποστολή ευρωπαϊκών στρατευμάτων στην Ουκρανία με την επίβλεψη/προστασία των Αμερικανών — για να μην αναφέρουμε το πρόγραμμα 100 δισ. δολαρίων εξοπλισμού της Ουκρανίας με λεφτά των Ευρωπαίων ή την τελική επιβολή δασμών 50% στην Ινδία επειδή εισάγει ρωσικό πετρέλαιο.

Το εργατικό κίνημα απέναντι στον Γ' Παγκόσμιο Πόλεμο

Οι αμερικανοί και ευρωπαίοι ιμπεριαλιστές δεν έχουν «παραφρονήσει» με τον πόλεμο. Αντίθετα βρίσκονται σε αδιέξοδο γιατί δεν έχουν πλέον άλλα οικονομικά μέσα για να αντιμετωπίσουν την κρίση και την υποβάθμισή τους. Γι' αυτό είναι εξαγριωμένοι και λυσσασμένοι. Θα συνεχίσουν αυτόν τον ιδιότυπο Γ' Π.Π. με αμείωτη ένταση ακόμη κι αν υποχρεωθούν να αναδιπλωθούν σε ένα σημείο ή να παγώσουν προσωρινά μια σύγκρουση, ώστε να τον συνεχίσουν σε ένα άλλο σημείο. Κι αν αποτύχουν να στριμώξουν τους BRICS+ δεν θα διστάσουν να προχωρήσουν στον κανονικό, δηλαδή πυρηνικό, Γ' Π.Π.

Μόνο το εργατικό κίνημα μπορεί να τους σταματήσει καταργώντας τις βασικές αιτίες του πολέμου, δηλαδή το παγκόσμιο καπιταλιστικό σύστημα. Και όσο είναι εγκληματικό να μην αναγνωρίζει κανείς τον άμεσο και επιθετικό χαρακτήρα του δυτικού ιμπεριαλισμού, δηλαδή να μην παλεύει για την ήττα του, άλλο τόσο είναι εγκληματικό να εγκαταλείψει την ανεξάρτητη πολιτική δράση και οργάνωση του παγκόσμιου προλεταριάτου στην συστράτευση πίσω από Ρωσία-Κίνα. Εξάλλου η ίδια η συνάντηση Τραμπ και Πούτιν είχε σαν προϋπόθεση μια αναγκαία «κατανόηση» του Πούτιν απέναντι στον Τραμπ: που εκδηλώθηκε αυτή; Στο Ιράν, στην Ουκρανία, στη Συρία, στην Βενεζουέλα ή κάπου αλλού;

το πιο μετριοπαθές στοιχείο). Όπως και να 'χει, αυτή η πολιτική του Τραμπ (αν βέβαια μπορέσει να επιβληθεί μέσα στις ΗΠΑ) θα μπορούσε να εφαρμοστεί ίσως το 2008 (όταν ανακοινώθηκε η συζήτηση για έναρξη της επέκτασης του NATO σε Ουκρανία και Γεωργία) ή ακόμη και το 2014 με το πραξικόπημα του Μαϊντάν στην Ουκρανία ή πιθανόν και τον Φλεβάρη του 2022 πριν την επέμβαση της Ρωσίας. Σήμερα είναι πλέον αδύνα-

κές πολυεθνικές γνωρίζουν ότι, παρ' όλο που θα πληρώσουν βαρύ τίμημα (όπως η ταπεινωτική εμπορική συμφωνία με τις ΗΠΑ), μόνο με τους Αμερικάνους μπορούν να διατηρήσουν τη θέση τους στην κορυφή της ιμπεριαλιστικής πυραμίδας (εκμεταλλευόμενες είτε παραγωγικά είτε χρηματοπιστωτικά τον υπόλοιπο κόσμο). Επιπρόσθετα γνωρίζουν ότι μια αποδοχή της ήττας σημαίνει αφενός ότι τώρα θα είναι η Ρωσία που θα τους

Ευτύχης Μπιτσάκης 1927-2025

Εφυγε στις 19/8/2025 από τη ζωή ο σύντροφος Ευτύχης Μπιτσάκης, που νοσηλευόταν στο νοσοκομείο Αλεξάνδρα, σε ηλικία 98 ετών. Γεννήθηκε τον Δεκέμβριο του 1927 στον Κάδρο της Κανδάνου, της επαρχίας Κισσάμου του νομού Χανίων. Τι να πρωτοαναφέρει κανένας γι' αυτόν το μεγάλον μαρξιστή επαναστάτη, σπουδαίο άνθρωπο και αγωνιστή, πανεπιστημιακό, μεγάλο διανοούμενο και πολυγραφότατο μελετητή και συγγραφέα σημαντικών μαρξιστικών έργων;

Από μικρός ήρθε σε επαφή με τις κομμουνιστικές ιδέες, τις οποίες υπηρέτησε σε όλη την μακρόχρονη ζωή του. Το 1943, σε ηλικία 16 ετών εντάχθηκε στη ΕΠΟΝ, για να παλέψει ενάντια στον φασισμό και την γερμανική κατοχή. Καταδικάστηκε σε θάνατο σε ηλικία 19 ετών, ποινή που μετατράπηκε σε 18ετή κάθειρξη, την οποία και εξέτισε μέχρι το 1955. Γνώρισε όλες τις διώξεις του αστικού και μετεμφυλιακού κράτους: φυλακίστηκε στο Ιτζεδίν Χανίων, στις φυλακές Αβέρωφ, στη Σύρο και εξορίστηκε στη Γυάρο.

Υπήρξε μέλος του ΚΚΕ ως το 1989 και της Κεντρικής του Επιτροπής (1968-1973), όποτε αποχώρησε (διαφώνησε με την είσοδο του ΚΚΕ μέσω του τότε Ενιαίου Συνασπισμού στις αστικές κυβερνήσεις Τζαννετάκη με ΝΔ και οικουμενική με Ζολώτα) και εντάχθηκε στο ΝΑΡ, όπου εκλέχθηκε στην Πολιτική Επιτροπή του, και στο διάδοχο σχήμα του, την Κομμουνιστική Απελευθέρωση. Όσο ήταν στο ΚΚΕ, ήταν γραμματέας της Σπουδάζουσας Αθήνας (1956-1958), υπεύθυνος του περιοδικού Σύγχρονα Θέματα και μέλος της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΕΔΑ. Στην περίοδο της Δικτατορίας των συνταγματαρχών, ανέπτυξε σημαντική δράση στη Γαλλία, όπου είχε καταφύγει. Σημαντικές είναι και οι κριτικές παρατηρήσεις του σ. Μπιτσάκη για τις χώρες του λεγόμενου «υπαρκτού σοσιαλισμού», όπου μιλάει για τις στρεβλώσεις που υπήρξαν. Τέλος, συμμετείχε στην έκδοση δυο πολύ σπουδαίων περιοδικών, της Διαλεκτικής και της Ουτοπίας, του οποίου ήταν και εκδότης.

Σπούδασε χημεία στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και θεωρητική φυσική και Φιλοσοφία στο Παρίσι, όπου και δίδαξε όπως και στο Πανεπι-

στήμιο Ιωαννίνων. Όπως είπαμε και παραπάνω ήταν πολυγραφότατος (στο τέλος αυτού του σημειώματος παραθέτουμε ένα μικρό μέρος του συγγραφικού του έργου) και πολλά βιβλία του μεταφράστηκαν σε πολλές γλώσσες.

Η ΟΚΔΕ εκφράζει τα βαθιά της συλλυπητήρια στην οικογένειά του, στους συγγενείς του, στους φίλους του, στους συντρόφους του και στην μεγάλη οικογένειά του τους εκμεταλλεζόμενους, τους καταπιεσμένους και όλους τους αδικημένους.

(Η πολιτική του κηδεία θα γίνει στη γενέτειρά του Κρήτη, την Πέμπτη 21/8 στο Δημαρχείο Κανδάνου.)

Μερικά από τα βιβλία του:

1. Φυσική και Φιλοσοφία, εκδόσεις Τομή, Αθήνα 1965, σελ. 400
2. Το Είναι και το Γίγνεσθαι, εκδ. Ι. Ζαχαρόπουλου, Αθ. 1965 & 2000 (με το ψευδώνυμο: Κ. Πολίτης). ISBN 978-960-227-338-8
3. La nature dans la pensée dialectique, Editions Sociales, Paris 1974 – Ελληνική έκδοση: Η φύση στη Διαλεκτική Φιλοσοφία, εκδόσεις Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα 1975, 1989
4. Τα εννοιολογικά θεμέλια της Κβαντικής Μηχανικής, Αθήνα 1979
5. Φιλοσοφία του ανθρώπου, εκδόσεις Ι. Ζαχαρόπουλου, Αθήνα 1980, 1981, Gutenberg, Αθήνα 1991
6. Καρλ Μαρξ, ο Θεωρητικός του προλεταριάτου, Gutenberg, Αθήνα 1983.
7. Τι είναι Φιλοσοφία, Σύγχρονη Εποχή, Αθήνα 1984, 1985
8. Ιδεολογικά, εκδόσεις Gutenberg, Αθήνα 1986
9. Ένα φάντασμα πλανιέται, εκδόσεις Στάχυ, Αθήνα 1992.
10. Το αειθαλές δέντρο της γνώσης, εκδόσεις Στάχυ, Αθήνα 1995.
11. Δρόμοι της Διαλεκτικής, εκδόσεις ΑΓΡΑ, Αθήνα 2003.
12. Οι πόλεμοι της Νέας Τάξης, εκδόσεις Προσκήνιο, Αθήνα 2005.
13. Η εξέλιξη των θεωριών της Φυσικής, εκδόσεις Δαίδαλος, Αθήνα 2008.
14. Η Ύλη και το Πνεύμα, εκδόσεις ΑΓΡΑ, Αθήνα 2011
15. Χώρος και Χρόνος, εκδόσεις ΑΓΡΑ, Αθήνα 2014
16. Οι θύελλες της προόδου, εκδόσεις ΚΨΜ, Αθήνα 2017
17. Για μια εγκόσμια ηθική, εκδόσεις Α/συνέχεια, Αθήνα 2025

Ξεπούλημα της ΕΛΒΟ

Ένα ακόμα δώρο της κυβέρνησης στο Ισραήλ

Στις 19 Αυγούστου η ΕΛΒΟ (Ελληνική Βιομηχανία Οχημάτων) – παράγει στρατιωτικά οχήματα (φορτηγά, τεθωρακισμένα, τζιπ, οχήματα μάχης) και ειδικά πολιτικά οχήματα (πυροσβεστικά, λεωφορεία, ασθενοφόρα) – ξεπουλήθηκε έναντι πινακίου φακής (3 εκατ.) στην ισραηλινή εταιρία SK Group. Αυτή δραστηριοποιείται στην παραγωγή όπλων, τεθωρακισμένων, ναυπηγήσεων και οπτικών συστημάτων. Μέσα – και – από αυτό το ξεπούλημα φάνηκε πως στόχος της κυβέρνησης είναι ο εξοπλισμός και η ενίσχυση της δολοφονικής στρατιωτικής μηχανής του κράτους-τρομοκράτη του Ισραήλ για να συνεχίζει την γενοκτονία του ηρωικού παλαιστινιακού λαού, αλλά και να σπείρει τον πόλεμο σε όλη την Μέση Ανατολή.

Η συγκεκριμένη κίνηση εντάσσεται σε μία προσπάθεια ενός πραγματικού εποίκισμού που συντελείται εντός της ελληνικής επικράτειας από τους δολοφόνους του Ισραήλ: Η ετήσια επενδυτική δραστηριότητα Ισραηλινών στην Ελλάδα εκτιμάται ότι ξεπερνά τα 500 εκατ., με προβλέψεις για διπλασιασμό στο 1 δισ. Οι επενδύσεις αφορούν κυρίως στη μαζική αγορά ακινήτων – ολόκληρων περιοχών (real estate) για την απόκτηση golden Visa (δίνει το δικαίωμα μόνιμης διαμονής σε μια χώρα με αντάλλαγμα επένδυση κεφαλαίου). Επίσης η Ελλάδα έχει καταστεί ο κύριος εμπορικός εταίρος του Ισραήλ στην περιοχή, με τις εξαγωγές του στη χώρα να φτάνουν τα 353,4 εκατ. δολάρια το 2024.

Το καθεστώς Μητσοτάκη μαζί με το υπόλοιπο φιλοϊμπεριαλιστικό συνταγματικό τόξο (ΣΥΡΙΖΑ, ΠΑΣΟΚ, Νέα Αριστερά) παρέχουν τεράστια και πολύπλευρη υποστήριξη στο κράτος-δολοφόνο του Ισραήλ. Βάσεις χρησιμοποιούνται για τη στάθμευση και τον ανεφοδιασμό στρατευμάτων. Στρατιώτες εκπαιδεύονται σε ελληνικά στρατόπεδα. Προσφέρουν πλήρη ηθική και πολιτική στήριξη στους σιωνιστές: Όποιος αγωνίζεται υπέρ της νίκης της παλαιστινιακού λαού, αντιδράει στις διακοπές των στρατιωτών ΙΔΕ, χαρακτηρίζεται αντισιωνιστής και ξυλοκοπείται, συλλαμβάνεται και διώκεται με τον αντιρατσιστικό νόμο. Ο ελληνικός καπιταλισμός έχει αποδεχτεί να αποτελέσει έναν «εφεδρικό χώρο», ένα «στρατηγικό βάθος» του Ισραήλ – πράγμα που τόσο πολύ έχει ανάγκη το ίδιο, όσο και ο αμερικανικός ιμπεριαλισμός.

Σε πλήρη εξέλιξη η τελική λύση της σιωνιστικής κυβέρνησης

Στις αρχές Αυγούστου η κυβέρνηση Νετανιάχου πέρασε από το ισραηλινό κοινοβούλιο την απόφαση για επέκταση των στρατιωτικών επιχειρήσεων και πλήρη κατάληψη της πόλης της Γάζας, παρά την αντίθετη γνώμη της στρατιωτικής ηγεσίας και της πλειοψηφίας της ισραηλινής κοινής γνώμης και παρά την αυξανόμενη παγκόσμια κατακραυγή που πιέζει τις φιλοσιωνιστικές δυτικές κυβερνήσεις. Επιπλέον, αντί για απόσυρση στην πρόταση εκεχειρίας που έφερε στο τραπέζι η διαπραγματευτική επιτροπή Κατάρ - Αιγύπτου - ΗΠΑ (η παλιά πρόταση Γουόκοφ), την οποία έχει ήδη αποδεχτεί η Χαμάς, ήρθε στα μέσα Αυγούστου η εντολή επιστράτευσης 60.000 εφέδρων και η παρουσίαση του εποικιστικού σχεδίου E1 που διχοτομεί τη Δυτική Όχθη και ενταφιάζει οποιαδήποτε ελπίδα για παλαιστινιακό κράτος είχε απομείνει.

Οι εικόνες που κάνουν τον γύρο του διαδικτύου με τις ισοπεδωμένες γειτονιές, τα βομβαρδισμένα νοσοκομεία και σχολεία, τα αποσκελετωμένα παιδιά που αργοσβήνουν ανάμεσα ακόμα και να κλάψουν στις αγκαλιές των απελπισμένων μανάδων τους, τους πεινασμένους ανθρώπους που γίνονται στόχοι αποκτηνωμένων στρατιωτών όταν πλησιάζουν σε ένα από τα μόλις τέσσερα σημεία διανομής ανθρωπιστικής βοήθειας, όσο αποτρόπαιες κι αν είναι χωριούν μπροστά στην ασύλληπτη πραγματικότητα που βιώνουν οι κάτοικοι της Γάζας. Οι νεκροί αυξάνονται κάθε λεπτό που περνάει (οι πραγματικές απώλειες ξεπερνούν τις 100.000). Το 1/3 των θυμάτων είναι παιδιά

και το 80% άμαχος πληθυσμός. Το 1/4 του συνολικού πληθυσμού της Γάζας και το 1/3 των παιδιών είναι υποσιτισμένο.

Το σχέδιο κατάληψης της Γάζας

Μετά από 23 μήνες σφυροκοπήματος από στεριά, αέρα και θάλασσα ο πάνοπλος, υπερσύγχρονος στρατιωτικός μηχανισμός του Ισραήλ έχει καταφέρει να καταλάβει το 75% της Λωρίδας της Γάζας και να αφανίσει το 5% του πληθυσμού της. Όμως δεν κατάφερε να εξαρθρώσει τη Χαμάς, να πάρει πίσω τους εναπομείναντες ομήρους (εκτός από εκείνους που ανταλλάχθηκαν στα μικρά διαστήματα της εκεχειρίας), να εκδιώξει τον πληθυσμό της και να κάμψει την παλαιστινιακή αντίσταση και την παλαιστινιακή ψυχή.

Η νέα απόπειρα κατάκτησης της Γάζας που αποφασίστηκε από τον Νετανιάχου και τους ακροδεξιούς συμμάχους του συναντά την έντονη αντίδραση της στρατιωτικής ηγεσίας και του συνόλου της αντιπολίτευσης. Όσον αφορά στον στρατό, η κατάσταση δεν είναι καλή: στρατιώτες εξαντλημένοι και με χαμηλό ηθικό, 1.000 νεκροί (οι 51 αυτοκτόνησαν), εκατοντάδες με ψυχολογικά προβλήματα και όλο και περισσότεροι έφεδροι που αρνούνται τη στράτευση. Όσον αφορά στην αντιπολίτευση, παρόλο που δεν διαφωνεί ως προς την εθνοκάθαρση (άλλωστε το 78% των Ισραηλινών αδιαφορεί για την τύχη των Παλαιστίνιων), δε θέλει να χρεωθεί τη λαϊκή δυσανεμία και την απώλεια των ομήρων. Οι κινητοποιήσεις δεκάδων χιλιάδων Ισραηλινών

σχεδόν σε καθημερινή βάση, η γενική απεργία της 17ης Αυγούστου, οι συλλήψεις διαδηλωτών, έχουν οδηγήσει τα κεντροδεξιά κόμματα της αντιπολίτευσης (Λικοούντ, Εθνική Ένωση και Ισραέλ Μπεϊτινού) να ζητούν παραίτηση του Νετανιάχου και προσωρινή κυβέρνηση για τη σωτηρία των ομήρων. Ίσως γι' αυτό το σχέδιο κατοχής της Γάζας περιορίστηκε, προς το παρόν, στην κατάληψη της πόλης της Γάζας και όχι όλης της Λωρίδας και η επιστράτευση των 60.000 εφέδρων αποφασίστηκε να γίνει σταδιακά μέχρι τις αρχές του 2026. Οι στρατιωτικές επιχειρήσεις, παρόλ' αυτά, έχουν ξεκινήσει και έχει ζητηθεί από τους κατοίκους της πόλης και όσους έχουν βρει καταφύγιο σ' αυτήν (1 εκατομμύριο άνθρωποι) να την εκκενώσουν. Οι περισσότεροι, άρρωστοι, εξαντλημένοι, ανήμποροι και γνωρίζοντας ότι δεν υπάρχει κανένα ασφαλές μέρος να καταφύγουν, αρνούνται να υπακούσουν.

Διχοτόμηση της Δυτικής Όχθης

Στο δεύτερο μέτωπο, αυτό της Δυτικής Όχθης, η κυβέρνηση Νετανιάχου δεν αντιμετωπίζει τις ίδιες πιέσεις, καθώς όλες οι ισραηλινές πολιτικές δυνάμεις ενστερνίζονται το όραμα του Μεγάλου Ισραήλ – που οι σιωνιστές προσπαθούν να υλοποιήσουν από το 1948 και περιλαμβάνει τη Δ. Όχθη και κομμάτια από τον Λίβανο, τη Συρία, την Ιορδανία, ακόμα και την Αίγυπτο. Παράλληλα με τις εξαγγελίες για τη Γάζα, ανακοινώθηκε η εφαρμογή του εποικιστικού σχεδίου E1, που υπάρχει από το 2012, και προβλέπει τη δημιουργία ενός οικισμού 3.400 κατοικιών που θα συνδέει τους υπάρχοντες (παράνομους) εβραϊκούς οικισμούς στη Δυτική Όχθη με την Ανατολική Ιερουσαλήμ και θα ολοκληρώνει τη διχοτόμησή της.

Με την Παλαιστίνη ως τη Λευτεριά

Το φετινό καλοκαίρι δρόμοι, πλατείες και λιμάνια από την Αθήνα μέχρι και τη Γαύδο, πλημμύρισαν από διαδηλώσεις και δράσεις υπέρ του παλαιστινιακού λαού που βιώνει τη μεγαλύτερη γενοκτονία στην ιστορία των τελευταίων 100 ετών, αλλά αγωνίζεται και παραμένει στη γη του. Οι διαμαρτυρίες ταυτίστηκαν ιδιαίτερα και με την αντίσταση στην πλήρη στήριξη του Μητσοτάκη στο κράτος-δολοφόνο του Ισραήλ, η κυβέρνηση του οποίου, πέρα από οικονομική, πολιτική και στρατιωτική ενίσχυση στην εθνοκάθαρση, άφησε στρατιώτες του IDF να σουλατσάρουν σε ελληνικούς προορισμούς με το κρουαζιερόπλοιο Crown Iris. Στη Γάζα κάνουνε σφαγή, στην Ελλάδα κάνουν διακοπές: αυτή είναι η κανονικότητα που ήθελε να περάσει η κυβέρνηση της ΝΔ, όμως εργαζόμενοι, φοιτητές και φτωχά λαϊκά στρώματα είχαν άλλα σχέδια.

Μπλόκο στη μεταφορά πολεμικού φορτίου

Η αρχή έγινε από την ΠΕΝΕΝ που, με τη στήριξη εργατικών σωματείων, οργανώσεων και αντιπολεμικών συλλογικοτήτων, πραγματοποίησε δύο διαδοχικές συγκεντρώσεις στο λιμάνι του Πειραιά στις 14 και 16 Ιουλίου. Την πρώτη μέρα, εργαζόμενοι και αλληλέγγυοι συγκεντρώθηκαν στις προβλήτες 2 και 3 του ΣΕΜΠΟ, όπου επρόκειτο να εκφορτώσει το πλοίο Ever Golden. Σύμφωνα με τεκμηριωμένες καταγγελίες, το πλοίο μετέφερε στρατιωτικό χάλυβα. Η κινητοποίηση ήταν άμεση και αποφασιστική. Το σύνθημα των διαδηλωτών ήταν ξεκάθαρο: «Μπλοκάρουμε το καράβι – Ο Πειραιάς δεν θα γίνει συνένοχος της γενοκτονίας!».

Η εκφόρτωση του πολεμικού υλικού δεν πραγματοποιήθηκε, ωστόσο δεν άργησε να φανεί ο ελιγμός των εταιρειών και των εμπλεκόμενων αρχών. Το ίδιο στρατιωτικό φορτίο μεταφέρθηκε σε άλλο πλοίο, το COSCO

Shipping Pisces, το οποίο θα έδενε στον Πειραιά το βράδυ της 16ης Ιουλίου. Η απάντηση του κινήματος δεν άργησε. Με νέα, ακόμα πιο μαζική κινητοποίηση στο ίδιο σημείο, σωματεία, οργανώσεις και συλλογικότητες μπλόκαραν ξανά την αποστολή του φορτίου. Το πλοίο τελικά αναγκάστηκε να αποπλεύσει για λιμάνι άλλης χώρας προκειμένου να ολοκληρώσει την αποστολή του.

Τα λιμάνια βάφθηκαν στα χρώματα της Παλαιστίνης

Στις 22 Ιουλίου το λιμάνι της Σύρου «γέμισε» από αλληλέγγυους κατοίκους, οι οποίοι έκαναν σαφές πως δεν θα επιτρέψουν να δέσει το κρουαζιερόπλοιο Crown Iris, πάνω στο οποίο κάνουν διακοπές ισραηλινοί στρατιώτες – όταν δεν σφαγιάζουν Παλαιστίνιους. Εργαζόμενοι και οργανώσεις «υποδέχθηκαν» τους παραθεριστές – δολοφόνους με σημαίες της Παλαιστίνης και συνθήματα όπως «Στοπ στη γενοκτονία». Μάλιστα, οι σιωνιστές είχαν το θράσος να ανταπαντήσουν με σφυρίγματα και φράσεις όπως «May your village burn» (= «Άς καεί το νησί σας»), ωστόσο έφυγαν άρον-άρον χωρίς να αποβιβαστούν. Αυτή η μικρή νίκη άνοιξε τον δρόμο για τις επόμενες.

Τρεις μέρες μετά, σειρά πήραν οι κάτοικοι της Ρόδου. Αυτή τη φορά οι αλληλέγγυοι στον παλαιστινιακό λαό διαδηλωτές είχαν να αντιμετωπίσουν την κυβερνητική τρομοκρατία που, δια στόματος Χρυσοχοϊδη, προειδοποίησε για την μεταγωγή δυνάμεων ασφαλείας από την Αθήνα προκειμένου να προστατευτεί το φιλοϊσραηλινό προφίλ της χώρας. Παρά τις ισχυρές αστυνομικές δυνάμεις που κατέκλυσαν το λιμάνι της Ρόδου από νωρίς το πρωί της Τρίτης 28/7, δεκάδες διαδηλωτές παρατάχθηκαν απέναντι στα MAT με συνθήματα κατά της γενοκτονίας και του αποκλεισμού της Γάζας και επιχειρήσαν να σπάσουν τον

αστυνομικό κλοιό και να φτάσουν στο λιμάνι. Ακολούθησε άγρια καταστολή, ξυλοδαρμοί και προπηλακισμοί που συνοδεύτηκαν από 14 προσαγωγές, 8 από τις οποίες μετατράπηκαν σε συλλήψεις. Τον γύρο του διαδικτύου κάνει βίντεο, ενδεικτικό της αστυνομικής βίας, στο οποίο ασφαλίτες έχουν βάλει κάτω διαδηλωτή, κρατώντας του τον λαιμό με τα γόνατά τους. Ο εργαζόμενος υπέβαλε μήνυση.

Μία ημέρα αργότερα, στις 29/7, μεγαλειώδη απάντηση στις ορέξεις κυβέρνησης-σιωνιστών-αστυνομίας έδωσαν οι κάτοικοι της Κρήτης. «Καταδικάζουμε την ολοένα αυξανόμενη στρατιωτικοποίηση της πόλης μας. Δεν θα συνηθίσουμε τον έλεγχο και την επιτήρηση. Δεν θα συνηθίσουμε να μην μπορούμε να σταθούμε στον τόπο μας», είπαν οι κάτοικοι, οι οποίοι συγκεντρώθηκαν στο λιμάνι του Αγίου Νικολάου και απέτρεψαν το Crown Iris. Και σε αυτή την περίπτωση, ήρθαν αντιμέτωποι με αστυνομική βία, χημικά και συλλήψεις τεσσάρων αλληλέγγυων.

Οι αποκλεισμοί του κρουαζιερόπλοιου συνεχίστηκαν δυναμικά και μέσα στον Αύγουστο, σε όποιο λιμάνι της χώρας κι αν προσπαθούσαν να αποβιβαστούν οι σιωνιστές του IDF (Ρόδος, Κως, Άγιος Νικόλαος, Βόλος). Στις 14/8 στο λιμάνι του Πειραιά, παρά την καταστολή που είχε προηγηθεί μία μέρα πριν, στις 13/8 στο λιμάνι του Βόλου, εργαζόμενοι και σωματεία έδωσαν την απάντησή τους. Από τα ξημερώματα, MAT και ασφαλίτες είχαν περικυκλώσει τον Πειραιά, περιφρουρώντας το Crown Iris σαν «κόρη οφθαλμού». Η υποδοχή του όμως μάζεψε εκατοντάδες που συγκεντρώθηκαν στις πύλες εξόδου των λεωφορείων που επρόκειτο να μετακινηθούν οι Ισραηλινοί «τουρίστες». Με συνθήματα όπως «Δεν υπάρχει ειρήνη χωρίς Δικαιοσύνη, λευτεριά στην Παλαιστίνη», «Καμία στήριξη στο κράτος-δολοφόνο» έκαναν σαφές ότι οι σι-

Ουαί Υποκριταί και Φαρισαίοι

Και ξαφνικά μετά από μήνες τυφλής υπεράσπισης της σιωνιστικής προπαγάνδας, οι κυβερνήσεις της Δύσης «είδαν» το δράμα του παλαιστινιακού λαού και «άκουσαν» τα ποτάμια των διαδηλωτών που γεμίζουν τις πόλεις της Ευρώπης και των ΗΠΑ, απαιτώντας να σταματήσει η γενοκτονία. Ο ΟΗΕ τόλμησε να μιλήσει για ανθρωπογενή κατάσταση λιμού που ισοδυναμεί με έγκλημα πολέμου. Έμειναν όλοι άναυδοι από τον τριπλό βομβαρδισμό του νοσοκομείου Νάσερ και τη δολοφονία πέντε δημοσιογράφων (μάλλον επειδή τα παρακολουθούσαμε ζωντανά), όταν μήνες τώρα είναι γνωστή αυτή η απάνθρωπη τακτική που έχει στόχο τους δημοσιογράφους (έχουν φτάσει τους 244) και τους διασώστες.

29 χώρες της Δύσης – ανάμεσά τους και η Ελλάδα – καταδίκασαν τον βάνανσο τρόπο παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας από το Ισραήλ. Η Γαλλία, η Αγγλία, ο Καναδάς, η Πορτογαλία ανακοίνωσαν ότι θα(!) αναγνωρίσουν το παλαιστινιακό κράτος. Ο Μερτς της Γερμανίας έφτασε να παγώσει την αποστολή όπλων στο Ισραήλ. Κούφια λόγια και ανέξοδες κινήσεις. Κανένας από αυτούς δεν ανέστειλε τα μέτρα καταστολής και λογοκρισίας ενάντια στις κινητοποιήσεις που κατακλύζουν πια όλο τον κόσμο. Κανένας από αυτούς δεν πήρε πραγματικά μέτρα πίεσης προς το Ισραήλ (διακοπή εμπορικών, οικονομικών και πολιτικών σχέσεων, ακύρωση αποστολής πολεμικού εξοπλισμού). Και κανένας δε σκοπεύει να το κάνει, τουλάχιστον όσο ο Τραμπ και οι ΗΠΑ προστατεύουν το μαντρόσκυλό τους και κατεργάζονται τη δημιουργία της Νέας Μέσης Ανατολής που θα διασφαλίζει την κυριαρχία τους και τα συμφέροντά τους.

νιστές είναι ανεπιθύμητοι. Ενώ, στη συνέχεια ακολούθησε διαδήλωση γύρω από το λιμάνι, καταγγέλλοντας την εμπλοκή της χώρας μας στη γενοκτονία στη Γάζα.

Η 10η Αυγούστου να είναι η αρχή

Η μέρα εκείνη θα μείνει στην ιστορία ως η μαζικότερη πανελλαδική κινητοποίηση αλληλεγγύης στην Παλαιστίνη. Με σύνθημα «Οχι διακοπές όσο κάνουν γενοκτονία», έγιναν συγκεντρώσεις και πορείες σε πάνω από 100 πόλεις και χωριά. Άνθρωποι κάθε ηλικίας διαδήλωσαν στον τόπο τους, ύψωσαν παλαιστινιακές σημαίες, φώναξαν συνθήματα για τη γενοκτονία στη Γάζα και έκαναν σαφές πως η Ελλάδα δεν θα μετατραπεί σε τουριστικό θέρετρο για τους εγκληματίες του σιωνιστικού στρατού.

Μαζική πορεία ακολούθησε και στις 26/8 στην Αθήνα προς την ισραηλινή πρεσβεία με αφορμή τα αδηφάγα σχέδια Νετανιάχου για εκκένωση της Πόλης της Γάζας. Στις 31/8, ανοίγουν πανιά από όλη τη Μεσόγειο πλοία του Global Sumud Flotilla με προορισμό τη Γάζα για να σπάσουν τον ισραηλινό αποκλεισμό και να μεταφέρουν ανθρωπιστική βοήθεια — ανάμεσά τους και πολλοί Έλληνες.

Η Γάζα βρίσκεται σε ώρα μηδέν. Δεν φτάνουν πια οι λέξεις για να περιγράψει κανείς τι βιώνουν οι Παλαιστίνιοι. Οφείλουμε να πάμε παρακάτω αυτές τις κινητοποιήσεις, να απαντήσουμε με ένα μαζικό αντιπολεμικό κίνημα, σταματώντας τον «δικό μας» εχθρό, το καθεστώς Μητσοτάκη.

■ *Εβίνα Καλαντζή*

ΓΑΛΛΙΑ: Νέο αντεργατικό μνημόνιο - Νέα πολιτική κρίση

Ο γαλλικός ιμπεριαλισμός συνεχίζει την φθίνουσα πορεία του σε γεωπολιτικό και οικονομικό επίπεδο — ακολουθώντας την συνολική υποβάθμιση της ΕΕ που μετατρέπεται ραγδαία σε μια περιφερειακή δύναμη με ρόλο κομπάρσου στα σχέδια των ΗΠΑ.

Παρά τους φανφαρονισμούς του Μακρόν και την επιθετική του ρητορεία κατά της Ρωσίας και υπέρ του Ζελένσκι, τις προτάσεις του για αποστολή στρατευμάτων στην Ουκρανία κ.ά., στην πράξη έκατσε υπάκουα στο «τραπέζι» του Τράμπ με τους υπόλοιπους Ευρωπαίους για να ακούσει τις αποφάσεις του αμερικάνικου ιμπεριαλισμού. Η Γαλλία και η ΕΕ δεν θα είναι σε κανένα τραπέζι διαπραγματεύσεων. Η υποβάθμισή τους είναι οριστική. Θα είναι διαρκώς αναγκασμένοι να πληρώνουν τους Αμερικανούς (βλ. οικονομική συμφωνία ΗΠΑ-ΕΕ, εξοπλιστικά) για να διατηρούν τις βάσεις τους στην Ευρώπη ως προστασία. Ειδικά η Γαλλία αποδυναμώθηκε και από την εκδίωξη της από την σφαίρα επιρροής που είχε στην Αφρική και όπου τώρα προωθούνται άλλες δυνάμεις (Ρωσία, Κίνα, Τουρκία). Η αμέριστη στήριξη των σιωνιστών-δολοφόνων που εξοντώνουν τον παλαιστινιακό λαό, εκθέτει ακόμα περισσότερο τον Μακρόν στις αράβικες μάζες (δεν πείθουν κανένα οι ανακοινώσεις του για αναγνώριση παλαιστινιακού κράτους στο απροσδιόριστο μέλλον) και οξύνει την απομόνωση της Γαλλίας στην περιοχή.

Αναλόγως υποχωρεί και η Γαλλική οικονομία, έρμαιο της γενικευμένης κρίσης του καπιταλιστικού συστήματος παραγωγής και της αδυναμίας της να ανταγωνιστεί, όπως και συνολικά ο δυτικός καπιταλισμός, τις μεγάλες οικονομίες της Ανατολής.

Η κρίση χρέους της πλησιάζει στο κόκκινο. Το δημόσιο χρέος έφτασε στο 114% του ΑΕΠ (τρίτο μεγαλύτερο στην Ευρωζώνη μετά από Ελλάδα-Ιταλία) και το ετήσιο έλλειμμα του προϋπολογισμού στο 5,8%. Το ΑΕΠ της χώρας είναι στάσιμο και για φέτος προβλέπεται μια αστεία αύξηση 0,6%. Η πτώση της παραγωγικότητας της εργασίας και η καθυστέρηση στις νέες τεχνολογίες, αποτυπώνεται στα διαρκή κλεισίματα παραγωγικών μονάδων (ειδικά στην αυτοκινητοβιομηχανία) και τη διόγκωση της ανεργίας. Σε συνδυασμό με την γιγάντωση της ακρίβειας και τους παγωμένους μισθούς έχει επέλθει μια απότομη φτωχοποίηση του γαλλικού προλεταριάτου.

Η κοινωνική αγανάκτηση που αποτυπώθηκε σε μεγάλους αγώνες και κινήματα (βλ. Κίτρινα Γιλέκα, απεργιακός αγώνας για την υπεράσπιση της Κοινωνικής Ασφάλισης) έχει θρυμματίσει το αστικό πολιτικό σκηνικό και έχει συρρικνώσει τις αστικές δυνάμεις. Ως αποτέλεσμα, ο Μακρόν αναγκάστηκε να αλλάξει 4 πρωθυπουργούς σε 5 χρόνια και να κυβερνά μετά τις τελευταίες εκλογές με κυβέρνηση μειοψηφίας που επιβιώνει στηριζόμενη στην ανοχή των υπόλοιπων κομμάτων, ειδικά του ακροδεξιού Μετώπου της Λεπέν — η διάλυση της Επαναστατικής Κομμουνιστικής Λίγκας (LCR) με ευθύνη της ηγεσίας της 4ης Διεθνούς και η πολιτική ενσωμάτωσης σε αποτυχημένα/προδοτικά «αριστερά» μέτωπα τύπου Μελανσόν, ευθύνεται για την εκλογική στήριξη των εργατικών μαζών στη Λεπέν

που έχει γίνει ρυθμιστής των κοινοβουλευτικών ισορροπιών.

Ο πρωθυπουργός Μπαϊρού ανακοίνωσε τον Ιούλιο ένα ακόμη αντεργατικό Μνημόνιο για την σωτηρία του υπερχρεωμένου γαλλικού καπιταλισμού. Τα μέτρα ξεσήκωσαν λαϊκή αντίδραση και τα αστικά κόμματα, πιεζόμενα από την βάση τους, πήραν αρνητική θέση. Ο Μπαϊρού προσπαθεί να εκβιάσει με κινδυνολογίες τύπου «ή συναινείτε ή έρχεται το ΔΝΤ» και ζητά στις 8 Σεπτέμβρη ψήφο εμπιστοσύνης στην εθνοσυνέλευση για να προχωρήσει στην κατάρτιση του προϋπολογισμού. Αν καταψηφιστεί, ο Μακρόν πρέπει να προκηρύξει εκλογές ή να ξεκινήσει παζάρια για την δημιουργία νέας κυβέρνησης, που είναι και το πιθανότερο σενάριο. Οι εξελίξεις θα καθοριστούν από την στάση της Λεπέν η οποία έχει καταδικαστεί σε φυλάκιση και στέρηση πολιτικών δικαιωμάτων για 5 έτη για οικονομικά σκάνδαλα και η έφεσή της θα εκδικαστεί το καλοκαίρι του 2026.

Τα νέα μέτρα

Ο Μακρόν θέλει να μειώσει το δημόσιο έλλειμμα από το 5,8% στο 4,6% που μεταφράζεται σε μείωση των κοινωνικών δαπανών κατά 40-44 δισ. ετησίως. Προτείνει την απόλυση 3.000 δημοσίων υπαλλήλων και την κατάργηση/συγχώνευση δημόσιων υπηρεσιών για την περαιτέρω μείωση προσωπικού. Πάγωμα των μισθών στο δημόσιο τομέα. Αυστηροποίηση των φορολογικών ελέγχων. Περικοπή φορολογικών ελαφρύνσεων για συνταξιούχους. Πλαφόν στις δαπάνες για την υγεία και μείωση των επιδοτούμενων φαρμάκων. Μεταρρύθμιση του καθεστώτος των αδειών ασθένειας, των κανόνων πρόσληψης και του συστήματος ευρέσεως εργασίας. Παρεμβάσεις στους τομείς ασφάλισης, ανεργίας, σύνταξης. Κατάργηση 2 επίσημων αργιών. Αύξηση των στρατιωτικών δαπανών κατά 6,8 δισ. ετησίως. Η νέα αύξηση σημαίνει στρατιωτικές δαπάνες 64 δισ. το χρόνο, ποσό διπλάσιο από τον γαλλικό προϋπολογισμό του 2017! Αυτή η εκτόξευση των πολεμικών δαπανών, η μαύρη τρύπα της Ουκρανίας, η δαπάνη της ενέργειας και κυρίως οι φοροελαφρύνσεις στο μεγάλο Κεφάλαιο, εξηγούν τα ελλείμματα του γαλλικού καπιταλισμού που καλείται να πληρώσει με ραγδαία φτωχοποίηση η εργατική τάξη, η νεολαία και τα λαϊκά στρώματα.

Τα πιο αγωνιστικά εργατικά σωματεία καλούν ήδη σε απεργία στις 10 Σεπτέμβρη πιέζοντας τις μεγάλες εργατικές ομοσπονδίες να κινητοποιηθούν άμεσα ενάντια στα νέα μέτρα με απεργιακές αποφάσεις. Οι εκδηλώσεις υπέρ του παλαιστινιακού λαού συνεχίζονται παρά την καταστολή. Ένα θερμό φθινόπωρο φαίνεται να περιμένει τον Μακρόν, που για να είναι όμως αποτελεσματικό για τα εργατικά συμφέροντα θα πρέπει να στηριχτεί στην εργατική βάση και όχι στις συμβιβασμένες συνδικαλιστικές ηγεσίες. Απαιτείται ένας ταξικός αγώνας μέχρι τέλους για την ανατροπή του σχεδίου δουλοποίησης και στρατιωτικοποίησης του γαλλικού προλεταριάτου, μεγάλης σημασίας με διεθνή αντίκτυπο και συνέπειες για το εργατικό κίνημα στην Ευρώπη και τον κόσμο.

■ Άγγελος Φουρντοτζής

στον κόσμο...

Ισπανία

Από τις 23 Ιουνίου, χιλιάδες μεταλλουργοί στην επαρχία Κάντιθ, στη νότια Ισπανία, βρίσκονται σε απεργία διαρκείας ενάντια στις δυσβάσταχτες εργασιακές συνθήκες. Είναι η μεγαλύτερη σε διάρκεια απεργία εργατών του κλάδου στην ιστορία της επαρχίας — η τελευταία είχε διαρκέσει 9 μέρες τον Νοέμβριο του 2021.

Πιο συγκεκριμένα, τα δύο κύρια συνδικάτα στον τομέα της μεταλλουργίας, το Unión General de Trabajadores (UGT) και το Comisiones Obreras (CCOO) υπέγραψαν νέα συλλογική σύμβαση εργασίας πίσω από την πλάτη των εργαζομένων, που ισχύει για οκτώ χρόνια και θεσπίζει μια νέα κατηγορία εργασίας για τους νεοπροσληφθέντες, καθώς θα λαμβάνουν μόνο το 75% του μισθού που ορίζεται στη συλλογική σύμβαση. Ταυτόχρονα, οι γραφειοκρατικές ηγεσίες που διεξήγαγαν τις «διαπραγματεύσεις» για αυτή τη νέα σύμβαση δεν έθιξαν τα κύρια προβλήματα του κλάδου. Συνεπώς, η συντριπτική πλειοψηφία των εργαζομένων ψήφισε κατά σε αυθόρμητες συγκεντρώσεις που πραγματοποιήθηκαν στις πύλες των εργοστασίων και αποφάσισαν να οργανώσουν απεργία διαρκείας.

Ένα από τα κύρια αιτήματα των εργαζομένων είναι η επαναφορά του «επιδόματος τοξικότητας» για τα ρυπογόνα υλικά τα οποία διαχειρίζονται. Αυτό το επίδομα αφαιρέθηκε από τη συλλογική σύμβαση των μεταλλουργών στο Κάντιθ το 2012, με τη δικαιολογία των θυσιών λόγω κρίσης. Οι εργάτες έχουν επίσης να αντιμετωπίσουν το μισθολογικό ζήτημα, καθώς η πλειοψηφία τους αμείβεται πολύ χαμηλότερα, αφού ανήκουν σε μικρές υπεργολαβικές εταιρίες. Με αυτόν τον τρόπο, οι εργοδότες διασπούν τους εργάτες του ίδιου κλάδου. Και αυτό, ενώ οι ίδιες οι συλλογικές συμβάσεις που υπογράφονται δεν τηρούνται στις περισσότερες περιπτώσεις.

Η απάντηση κυβέρνησης-εργοδοτών ήρθε με σκληρή καταστολή (19 συλλήψεις, δεκάδες τραυματίες). Μάλιστα, σε πολλούς εργαζομένους έχουν επιβληθεί πρόστιμα για «παράνομη» συγκέντρωση και διαδήλωση. Αυτό οφείλεται στον «Νόμο της Φίμωσης», ενός χουντικού τύπου νόμο που ψηφίστηκε το 2015. Ενώ οι ξεπουλημένες αστικές και ρεφορμιστικές ηγεσίες των συνδικάτων μπλοκάρουν τον απεργιακό αγώνα, οι βιομηχανικοί εργάτες συνεχίζουν τις κινητοποιήσεις τους. Οι δράσεις τους περιλαμβάνουν καθημερινές συγκεντρώσεις για απολογισμό του αγώνα, μόνιμες πικετοφορίες στις εισόδους μεγάλων εργοστασίων, διαδηλώσεις έως και 3.000 εργαζομένων, συλλαλητήρια και μαχητικές συγκρούσεις με την αστυνομία. Ο αγώνας, όμως, έχει συγκεντρωθεί στον κόλπο του Κάντιθ, όπου βρίσκονται τα ναυπηγεία Navantia, Dragados Offshore και Airbus και έχει συσταθεί και απεργιακό ταμείο αλληλεγγύης. Για να κερδίσει ο αγώνας αυτός πρέπει να εξαπλωθεί και να γενικευτεί στους εργάτες όλου του κλάδου και με ταξική ενότητα και μαχητικότητα να φτάσει μέχρι τέλους.

Σερβία

Εννιά μήνες μετά το νεοφιλελεύθερο έγκλημα στον σταθμό του Νόβι Σαντ, μια τραγική επανάληψη των Τεμπών, οι κινητοποιήσεις συνεχίζονται και η μνήμη δεν έχει σβηστεί. Αντίθετα, η οργισμένη νεολαία όχι απλά βρίσκεται στα ηνία του κινήματος, αλλά φαίνεται να αποτελεί πόλο για ολόκληρη τη σερβική κοινωνία. Κλάδοι όπως αυτοί των εκπαιδευτικών, δικηγόρων κ.ά. προκηρύσσουν απεργίες τις μέρες των διαδηλώσεων. Στα μέσα Αυγούστου καλούνταν καθημερινά διαδηλώσεις με συμμετοχή χιλιάδων σε Βάλιεβο, Βελιγράδι, Νόβι Σαντ και πολλές πόλεις ακόμα, παρά τη σκληρή καταστολή και τις συλλήψεις. Μάλιστα, για άλλη μια φορά, στις 15/8 σημειώθηκαν βίαια επεισόδια, καθώς κουκουλοφόροι υποστηρικτές του κυβερνώντος κόμματος επιτέθηκαν στους διαδηλωτές. Παρόλ' αυτά, η κυβέρνηση βρίσκεται στριμωγμένη περισσότερο από ποτέ, τα γραφεία της γίνονται σημεία διαμαρτυρίας για τις μάζες και ο Βούτσιτς έχει τελειώσει ακόμα και δημοσκοπικά.

Η προδοτική συμφωνία της Καζέρτας

Η συμφωνία της Καζέρτας τον Σεπτέμβριο του 1944 μεταξύ Βρετανών, κυβέρνηση Παπανδρέου και ΕΑΜ/ΚΚΕ, αποτέλεσε την χαριστική βολή προς το όραμα της κατάληψης της αστικής εξουσίας στην Ελλάδα. Ήταν η αιτία της μεγάλης σφαγής των Δεκεμβριανών που κόστισε την ζωή σε 2.000 αγωνιστές και όρισε το τέλος της ελληνικής επανάστασης στην μετέπειτα συμφωνία της Βάρκιζας. Βέβαια, δεν ήρθε σαν κεραυνός εν αιθρία, αλλά αποτέλεσε στρατηγικό σταθμό στα πλάνα των άγγλων ιμπεριαλιστών και της ντόπιας αστικής τάξης για την καταστολή της ελληνικής επανάστασης και το πέρασμα στην ομαλή διακυβέρνηση της χώρας μετά την έξοδο των ναζί. Στρατηγικής σημασίας όμως αποτέλεσε και για τους ρεφορμιστές του ΚΚΕ που σε καμία περίπτωση δεν ήθελαν η ελληνική αντίσταση να αμφισβητήσει τους αστικούς θεσμούς και να ολοκληρώσει την σοσιαλιστική επανάσταση.

Πως φτάσαμε στη Συμφωνία

Ήδη από το 1943 η ολική ήττα των δυνάμεων του Άξονα φαινόταν να πλησιάζει. Οι άγγλοι ιμπεριαλιστές επεδίωκαν να χαράξουν πάλι τις δικές τους ζώνες επιρροής και η Ελλάδα ήταν ύψιστης γεωστρατηγικής σημασίας. Παρόλ' αυτά, αστική τάξη και κυβέρνηση είχαν εγκαταλείψει την χώρα με την έναρξη της κατοχής και το τεράστιο πολιτικό κενό ανέλαβαν οι ίδιες οι μάζες μέσα από τις αντάρτικες οργανώσεις. Οι δυνάμεις του ΕΑΜ/ΕΛΑΣ αριθμούσαν 1,6 εκατομμύρια εκ των οποίων οι 60.000 ήταν ένοπλοι και έλεγχαν μεγάλες περιοχές της «Ελεύθερης Ελλάδας».

Οι Άγγλοι έχοντας αντιληφθεί ότι ο βασιλιάς (θεσμός που ένωνε την Ελλάδα με τα

βρετανικά συμφέροντα) είχε χάσει κάθε έρεισμα στη χώρα, ξεκίνησε να επεμβαίνει άμεσα στην συγκρότηση κυβέρνησης – μαριονέτα, αγγλικών συμφερόντων. Για την ομαλή όμως συγκρότησή της απαιτούνταν η καταστολή του ισχυρού επαναστατικού κινήματος στο οποίο συμμετείχαν τα 3/4 του πληθυσμού και είχαν ήδη επιτύχει μεγάλες νίκες κατά του κατοχικού στρατού. Οι Βρετανοί και η ντόπια ελίτ έβλεπαν ότι το ΕΑΜ/ΚΚΕ παρά τον ηγετικό του ρόλο, διατηρούσε απλά μια «αντιφασιστική» ρητορική και αρνούνταν να συγκρουστεί με τους αστικούς θεσμούς και τον ιμπεριαλισμό. Ταυτόχρονα αποτελούνταν από μικροαστικά και συντηρητικά στοιχεία στην ηγεσία του. Έτσι, αποφασίστηκε να ενταχθεί και αυτό στην κυβέρνηση «εθνικής ενότητας» για να φέρει τη χώρα ομαλά στα χέρια της αστικής ελίτ, υπό των βρετανικών ιμπεριαλιστικών στρατηγικών.

Το ΚΚΕ δεν ήταν όμως απλά μετριοπαθές. Η αντεπαναστατική του πολιτική είχε σφραγιστεί ήδη από το 1934 κατά την 6η Ολομέλεια, όπου αποκηρύχθηκε ο στόχος της σοσιαλιστικής επανάστασης και αντικαταστάθηκε με τον στόχο μιας «αστικο-δημοκρατικής» μέσα από «Λαϊκά Μέτωπα» συνεργασίας με αστούς. Αυτό το όραμα ορκίστηκαν να πετύχουν το 1944 στις πλάτες των εκατομμυρίων εργαζομένων μαζών που στρατευτήκαν στην αντίσταση και έφτασαν στα όρια της επανάστασης και της κατάληψης της εξουσίας. Την ίδια στιγμή εξυπηρετούσαν και τους στόχους των σοβιετικών «δασκάλων» της αντεπανάστασης, που φοβόντουσαν ότι ένα ακόμα εργατικό κράτος θα προκαλέσει προβλήματα στη γραφειοκρατία και κατέστειλαν επαναστάσεις σε όλο τον πλανήτη μέσω της εκφυλισμένης σταλινικής Κομμουνιστικής Διεθνούς. Άλλωστε ήταν αυτοί που, με την «συμφωνία των πο-

σοστών», μοίρασαν τις ζώνες επιρροής τους χαρίζοντας την Ελλάδα στους βρετανούς ιμπεριαλιστές με αντάλλαγμα άλλα τμήματα των Βαλκανίων.

Μια κυβέρνηση «εθνικής ενότητας» θα εξυπηρετούσε και τις τρεις πλευρές. Αυτή συγκροτήθηκε με την συμφωνία του Λιβάνου (Μάιος 1944), όρισε πρωθυπουργό τον Γ. Παπανδρέου και χάρισε στο ΚΚΕ μερικά υπουργεία. Η ΠΕΕΑ (κυβέρνηση του βουνού) αυτοδιαλύθηκε. Μάλιστα, για να φτάσει στη συμφωνία, το ΕΑΜ/ΚΚΕ δεν είχε διστάσει να καταγγείλει το μεγάλο φιλοεαμικό κίνημα στις ελληνικές ένοπλες δυνάμεις στη Μέση Ανατολή, όπου είχαν μεταφερθεί μετά την ήττα του 1941, καλύπτοντας τη βάνανυση καταστολή του από τους Άγγλους.

Τι περιλάμβανε η Συμφωνία

Λίγους μήνες μετά τη συγκρότηση της κυβέρνησης «εθνικής ενότητας» και λίγο πριν την αποχώρηση των γερμανών ιμπεριαλιστών από την χώρα, οι οπλισμένοι αντάρτες ξεπερνούσαν τους 100.000 και έφεραν πολλές νίκες κατά των ναζί και των ταγματασφαλιτών. Η αποφασιστικότητά τους και η άρνηση της επιστράτευσης που είχε προηγηθεί έφερνε κινδύνους στην ομαλή «προσγείωση» της αστικής δημοκρατίας. Ταυτόχρονα, η έλλειψη εθνικού στρατού καθιστούσε αδύνατη την καταστολή των μαζών και ανολοκλήρωτη την νέα κυβέρνηση. Το πιο έξυπνο πλάνο ήταν να ενσωματωθούν οι αντάρτες στον νέο εθνικό στρατό μαζί με τις φασιστικές οργανώσεις και να χαθούν κάτω από την επιτήρηση των Βρετανών. ΕΛΑΣ, ιμπεριαλιστές και ταγματασφαλίτες θα πάλευαν από κοινού να ξαναστήσουν το «όραμα της Δημοκρατίας»! Το ΚΚΕ είχε φροντίσει για αυτό παρουσιάζοντας τους βρετανούς ιμπεριαλιστές ως «συμμάχους» και μέλη του «δημοκρατικού στρατοπέδου» που, μαζί με την ελληνική αστική τάξη, θα έδιωχναν τους ναζί.

Με τη Συμφωνία της Καζέρτας ο ΕΛΑΣ εντάχτηκε αρχικά στη νέα κυβέρνηση και μετά κάτω υπό την επιτήρηση του βρετανού στρατηγού Σκόμπι. Η συμφωνία απαγόρευε την κλιμάκωση του αγώνα και την «ανάληψη της αρχής ανά χείρας», δηλαδή την είσοδο του ΕΛΑΣ στην Αθήνα και την κατάληψη της εξουσίας, καθώς «τοιαύτη πράξη θα θεωρηθεί ως έγκλημα και θα τιμωρηθεί αναλόγως». Ο στρατός έπρεπε να δέχεται εντολές από τους Βρετανούς και να δρα για την προστασία της ελληνικής αστικής τάξης και της κυβέρνησης.

Τα όπλα της ελληνικής επανάστασης στρατευτήκαν με την πλευρά των αστών και των ιμπεριαλιστών την στιγμή που αυτοί ήταν πιο αδύναμοι και πιο απονομιμοποιημένοι από ποτέ. Η συμφωνία τηρήθηκε και μετά την αποχώρηση των Γερμανών, όταν η Ελλάδα έμεινε χωρίς ηγεσία για μια ολόκληρη εβδομάδα μέχρι και την επιστροφή του Παπανδρέου. Η συμφωνία της Καζέρτας ταυτόχρονα ήταν αυτή που παρέδωσε την ασφάλεια της χώρας στον βρετανικό στρατό. Αυτό που απέκρυψε ήταν ότι για τους ιμπεριαλιστές ο μεγαλύτερος κίνδυνος είναι πάντα το προλεταριάτο και οι εξεγερμένοι. Γι' αυτό και η πρώτη κίνηση των Άγγλων μετά την εγκατάστασή τους είναι η μεγάλη σφαγή των Δεκεμβριανών. Η ελληνική επανάσταση δεν ηττήθηκε ούτε καταστάλθηκε, αλλά πρωτίστως χαρίστηκε σε αστούς και ιμπεριαλιστές από το ίδιο κόμμα που σήμερα με περισπούς ηρωισμούς και ύμνους την ταυτίζει με το όνομα και την «αγωνιστική» ιστορία του.

■ Καζλάρη Σοφία

Πως φτάσαμε σε αυτό;

Πως φτάσαμε σε αυτό; Με την επικράτηση της σταλινικής γραφειοκρατίας στην ΕΣΣΔ ήδη από τα τέλη της δεκαετίας του 1920, το πρώτο εργατικό κράτος παγκοσμίως, από φάρο για την παγκόσμια σοσιαλιστική επανάσταση, μετατράπηκε σε στρατηγείο της πολιτικής αντεπανάστασης στο εσωτερικό του εργατικού κινήματος διεθνώς. Από το 5ο μέχρι το 7ο Συνέδριο, η Κομμουνιστική Διεθνής (Κ.Δ.) – ως το διεθνές όργανο της σταλινικής γραφειοκρατίας – υιοθέτησε μια σειρά από αντιμαρξιστικές, αντεπαναστατικές και εξαιρετικά εγκληματικές για το παγκόσμιο προλεταριάτο θέσεις: α) την θεωρία του «Σοσιαλισμού σε μία μόνο χώρα» με την οποία έμπαινε εμπόδιο σε κάθε επαναστατική κατάληψη της εξουσίας από το προλεταριάτο διεθνώς, β) την θεωρία του «Παμφασισμού» με την οποία βάφτιζε ως «φασίστες» κάθε αντιπολιτευόμενη φωνή που ασκούσε κριτική στον σταλινισμό και πρώτα και κύρια το τροτσικιστικό κίνημα, ξεπλένοντας τους πραγματικούς φασίστες με τους οποίους στην συνέχεια ήρθαν σε συμφωνία, γ) την «θεωρία των σταδίων» σύμφωνα με την οποία «ο καπιταλισμός δεν είχε ωριμάσει, άρα ούτε οι συνθήκες για τη σοσιαλιστική επανάσταση». Και τέλος, δ) την τακτική των Λαϊκών Μετώπων, βάζοντας το προλεταριάτο να συμμαχήσει με την «δημοκρατική» αστική τάξη ενάντια στον φασισμό.

Ειδικά η τακτική των Λαϊκών Μετώπων θα αποβεί εξαιρετικά επιζήμια για το παγκόσμιο εργατικό κίνημα. Αποτέλεσε τον βωμό πάνω στον οποίον θα θυσιά-

Το σύμφωνο Ρίμπεντροπ - Μολότοφ του 1939

στούν – προδοθούν τα σημαντικότερα επαναστατικά γεγονότα κατά την περίοδο του Μεσοπολέμου (Μάης του 1936 - Θεσσαλονίκη, Ισπανική Επανάσταση, κυβέρνηση Λαϊκού Μετώπου στην Γαλλία κ.ά.). Όλη αυτή την περίοδο, η ΚΔ επέβαλλε σε όλα τα εθνικά ΚΚ, αντί να παλεύουν για την σοσιαλιστική επανάσταση, να εφεύρουν την «δημοκρατική - προοδευτική» αστική τάξη στις χώρες τους και να συμμαχήσει το προλεταριάτο μαζί της ενάντια στην απειλή του φασισμού. Τέτοια ήταν η αντεπαναστατική λύσσα των σταλινικών, που μέχρι και ο Ζαχαριάδης είδε στο πρόσωπο του δικτάτορα Μεταξά τον «ηγέτη του αντιφασιστικού αγώνα ενάντια στον Μουσολίνι»! Από το 1936 ο Στάλιν και η ΕΣΣΔ στην εξωτερικής τους πολιτική επεδίωκαν διακαώς μια συμμαχία μπροστά στον επικείμενο Β' Π.Π. με τις «δυτικές δημοκρατίες» της Αγγλίας και της Γαλλίας. Ειδικά μετά την κατάληψη της Τσεχοσλοβακίας από την ναζιστική Γερμανία, οι προσπάθειες εντάθηκαν. Όμως, οι δυτικοί ιμπεριαλιστές δεν αποδέχθηκαν τις προτάσεις της ΕΣΣΔ και έτσι ο Στάλιν έστρεψε το τιμόνι της διπλωματίας 180 μοίρες. Για να αποφύγει την εμπλοκή του στον επικείμενο πόλεμο σύναψε σύμφωνο «μη επίθεσης» με τον Χίτλερ.

Οι όροι της Συμφωνίας

Στις 23 Αυγούστου του 1939 υπογρά-

φηκε στη Μόσχα το Σύμφωνο Ρίμπεντροπ - Μολότοφ (από τα ονόματα των υπουργών Εξωτερικών). Η υπογραφή του συγκλόνισε το παγκόσμιο προλεταριάτο, με πρώτο απ' όλα το γερμανικό, το οποίο ο Στάλιν παρέδιδε δεμένο χειροπόδαρα στην άγρια αντίδραση του ναζισμού. Το Σύμφωνο, πέρα από τη «μη επίθεση», περιείχε μία εμπορική συμφωνία ανάμεσα στις δύο χώρες, όπου η ΕΣΣΔ παρέδιδε στην Γερμανία μεγάλο ποσοστό των αποθεμάτων της σε πρώτες ύλες για τις ανάγκες της τροφодοσίας του γερμανικού στρατού και τέλος συμπεριλάμβανε το διαμελισμό της Πολωνίας μεταξύ των δύο δυνάμεων και το πέρασμα της Εσθονίας, της Λετονίας και της Φινλανδίας στη σφαίρα επιρροής της ΕΣΣΔ. Πρωτίστως, όμως, η Γερμανία εξασφάλιζε τα νότα της από την ανατολή, για να μπορέσει ανενόχλητα να κηρύξει τον «αστραπιαίο» πόλεμό της προς την Πολωνία, τη Δυτική Ευρώπη και τα Βαλκάνια.

Το επαίσχυντο αυτό Σύμφωνο, σε συνδυασμό με την εισβολή της ΕΣΣΔ στις χώρες της ανατολικής Ευρώπης αμαύρωσε το όνομα του σοσιαλισμού στα μάτια εκατομμυρίων αγωνιστών. Αυτό όμως που δεν περίμενε ο Στάλιν ήταν το πόσο γρήγορα θα κυριαρχούσε αυτή τη φορά η Βέρμαχτ στο δυτικό μέτωπο και στα Βαλκάνια, καθώς ήδη από την άνοιξη του 1941 είχε χαραχτεί ο δρόμος για την στρατιωτική επέκταση προς την ανατολή.

Η παραβίαση του Συμφώνου και άλλη μία αναγκαστική στροφή

Τελικά, στις 22/6/1941 η Γερμανία εισέβαλε στην ΕΣΣΔ, προκαλώντας σοκ στον Στάλιν και τη σοβιετική γραφειοκρατία. Οι απολογητές του σταλινισμού υποστηρίζουν μέχρι και σήμερα πως η ΕΣΣΔ «αναγκάστηκε» να το υπογράψει, προκειμένου να «κερδίσει χρόνο». Πρόκειται για τεράστιο ψέμα. Η σταλινική γραφειοκρατία πίστευε μέχρι την ύστατη στιγμή στην τήρηση του Συμφώνου. Είναι ενδεικτικό της κατάστασης πως ο Ζούκοφ και η ηγεσία κόκκινου στρατού και μυστικών υπηρεσιών προειδοποιούσαν από νωρίς για την εισβολή της Γερμανίας και ο Στάλιν τους απειλούσε με τουφεκιsmούς και γκούλαγκ ως προβοκάτορες που θέλουν να σπάσουν την ειρήνη και να μπλέξουν την ΕΣΣΔ στον πόλεμο. Η ΕΣΣΔ δεν προετοιμαζόταν επαρκώς για την άμυνά της, γι αυτό έφτασαν τόσο γρήγορα τα γερμανικά στρατεύματα μέχρι τα Ουράλια.

Ο Στάλιν και η ΚΔ, πλέον, ήταν αναγκασμένοι να πραγματοποιήσουν ξανά μια στροφή 180 μοιρών και να επαναφέρουν τα λαϊκά μέτωπα, τον αντιφασιστικό αγώνα και την συμμαχία με τους «δημοκράτες – ιμπεριαλιστές». Η σταλινική γραφειοκρατία δεν είχε και δεν έχει κανένα πρόβλημα στα τακτικά «ζιγκ-ζάγκ», προκειμένου να εξασφαλίσει τα ιδιαίτερα υλικά της προνόμια που έρχονται σε αντίθεση με τα ταξικά συμφέροντα του προλεταριάτου. Για τους σταλινικούς κάθε τακτική είναι καλή, εφόσον δεν ενισχύει την πάλη για τον Σοσιαλισμό.

■ Γρηγόρης Καρβούνης

Εθνικισμός και οικονομική ζωή - Λέον Τρότσκι (1934)

Το άρθρο αυτό δημοσιεύτηκε για πρώτη φορά στο περιοδικό *Foreign Affairs* τον Απρίλιο του 1934.

Οι οικονομικές κυρώσεις, οι δασμοί του Τραμπ, ο παγκόσμιος εμπορικός-οικονομικός πόλεμος, οι τεράστιοι πολεμικοί εξοπλισμοί στην περίοδο της δομικής κρίσης του καπιταλιστικού συστήματος, κάνουν εξαιρετικά επίκαιρη την ανάλυση του Τρότσκι που δημοσιεύουμε για την επέτειο των 85 χρόνων από τη δολοφονία του.

Ο ιταλικός φασισμός έχει ανακηρύξει τον εθνικό «ιερό εγωισμό» ως τον μοναδικό δημιουργικό παράγοντα.

Αφού μείωσε την ιστορία της ανθρωπότητας σε εθνική ιστορία, ο γερμανικός φασισμός προχώρησε στη μείωση του έθνους σε φυλή και της φυλής σε αίμα. Επιπλέον, σε εκείνες τις χώρες που πολιτικά δεν έφτασαν –ή μάλλον παρήκμασαν– στον φασισμό, τα προβλήματα της οικονομίας ωθούνται όλο και περισσότερο να στριμωχτούν σε εθνικά πλαίσια. Δεν έχουν όλες αυτές οι χώρες το θάρρος να γράψουν ανοιχτά την «απολυταρχία» στα λάβαρα τους. Αλλά παντού η πολιτική στρέφεται προς έναν όσο το δυνατόν πιο ερμητικό διαχωρισμό της εθνικής ζωής μακριά από την παγκόσμια οικονομία. Μόλις πριν από 20 χρόνια, όλα τα σχολικά βιβλία δίδασκαν ότι ο ισχυρότερος παράγοντας για την παραγωγή πλούτου και πολιτισμού είναι ο παγκόσμιος καταμερισμός της εργασίας, που βρίσκεται στις φυσικές και ιστορικές συνθήκες της ανάπτυξης της ανθρωπότητας. Τώρα αποδεικνύεται ότι η παγκόσμια ανταλλαγή είναι η πηγή κάθε ατυχίας και όλων των κινδύνων. Ολοταχώς προς την πατρίδα! Επιστροφή στην εθνική εστία! Όχι μόνο πρέπει να διορθώσουμε το λάθος του Ναύαρχου Πέρρυ¹, ο οποίος παραβίασε την «απολυταρχία» της Ιαπωνίας, αλλά πρέπει επίσης να διορθωθεί το πολύ μεγαλύτερο λάθος του Χριστόφορου Κολόμβου, το οποίο είχε ως αποτέλεσμα να επεκταθεί τόσο άμετρα η αρένα του ανθρώπινου πολιτισμού.

Η διαρκής αξία των εθνών, που ανακαλύφθηκε από τον Μουσολίνι και τον Χίτλερ, αντιπαράκειται τώρα στις ψεύτικες αξίες του 19ου αιώνα, στη δημοκρατία και τον σοσιαλισμό. Και εδώ ερχόμαστε σε μια ασυμβίβαστη αντίφαση με τα παλιά αλφαβητάρια, και ακόμη χειρότερα με τα αδιάψευστα γεγονότα της ιστορίας. Μόνο η μοχθηρή άγνοια μπορεί να δημιουργήσει μια έντονη αντίθεση μεταξύ του έθνους και της φιλελεύθερης δημοκρατίας. Στην πραγματικότητα, όλα τα απελευθερωτικά κινήματα στη σύγχρονη ιστορία, ξεκινώντας, για παράδειγμα, με τον αγώνα της Ολλανδίας για ανεξαρτησία, είχαν εθνικό και δημοκρατικό χαρακτήρα. Η αφύπνιση των καταπιεσμένων και διαμελισμένων εθνών, ο αγώνας τους να ενώσουν τα κομμένα μέρη τους και να δώξουν τον ξένο ζυγό, θα ήταν αδύνατα χωρίς αγώνα για πολιτική ελευθερία. Το γαλλικό έθνος εδραιώθηκε στις καταγίδες και τις φουρτούνες της δημοκρατικής επανάστασης στα τέλη του 18ου αιώνα. Τα ιταλικά και γερμανικά έθνη προέκυψαν από μια σειρά πολέμων και επαναστάσεων τον 19ο αιώνα. Η ισχυρή ανάπτυξη του αμερικανικού έθνους, που είχε λάβει το βάπτισμα της ελευθερίας στην εξέγερσή του τον 18ο αιώνα, εδραιώθηκε τελικά από τη νίκη του Βορρά έναντι του Νότου στον Εμφύλιο Πόλεμο. Ούτε ο Μουσολίνι ούτε ο Χίτλερ ανακάλυψαν το έθνος. Ο πατριωτισμός με τη σύγχρονη έννοια του –ή ακριβέστερα με την αστική του έννοια– είναι προϊόν του 19ου αιώνα. Η εθνική συνείδηση του γαλλικού λαού είναι ίσως η πιο συντηρη-

τική και η πιο σταθερή από όλες: και μέχρι σήμερα τρέφεται από την άνοιξη της δημοκρατικής παράδοσης.

Ανάπτυξη της Παγκόσμιας Οικονομίας

Όμως η οικονομική ανάπτυξη της ανθρωπότητας που ανέτρεψε τον μεσαιωνικό κατακερματισμό δεν σταμάτησε εντός των εθνικών συνόρων. Η ανάπτυξη της παγκόσμιας ανταλλαγής έγινε παράλληλα με τη διαμόρφωση των εθνικών οικονομιών. Η τάση αυτής της εξέλιξης –για τις προηγμένες χώρες κυρίως– βρήκε την έκφρασή της στη μετατόπιση του κέντρου βάρους από την εσωτερική στην εξωτερική αγορά. Ο 19ος αιώνας σηματοδοτήθηκε από τη συγχώνευση της μοίρας του έθνους με τη μοίρα της οικονομικής του ζωής, αλλά η βασική τάση του αιώνα μας είναι η αυξανόμενη αντίφαση μεταξύ του έθνους και της οικονομικής ζωής.

Η ανάπτυξη του γερμανικού καπιταλισμού είχε έναν χαρακτήρα από τους πιο δυναμικούς. Στα μέσα του 19ου αιώνα, ο γερμανικός λαός ένιωσε τον εαυτό του πνιγμένο στα κλουβιά πολλών δεκάδων φεουδαρχικών πατρίδων. Λιγότερο από τέσσερις δεκαετίες μετά τη δημιουργία της Γερμανικής Αυτοκρατορίας, η γερμανική βιομηχανία ασφυκτιούσε στο πλαίσιο του εθνικού κράτους. Μία από τις κύριες αιτίες του Παγκοσμίου Πολέμου ήταν η προσπάθεια του γερμανικού κεφαλαίου να διεισδύσει σε μια ευρύτερη αρένα. Ο Χίτλερ πολέμησε ως δεκανέας το 1914-1918 όχι για να ενώσει το γερμανικό έθνος, αλλά στο όνομα ενός υπερεθνικού ιμπεριαλιστικού προγράμματος που εκφράστηκε με την περίφημη φόρμουλα «να οργανώσουμε την Ευρώπη». Ενωμένη υπό την κυριαρχία του γερμανικού μιλιταρισμού, η Ευρώπη επρόκειτο να γίνει το πεδίο αφετηρίας για μια πολύ μεγαλύτερη δουλειά – την οργάνωση ολόκληρου του πλανήτη.

Όμως η Γερμανία δεν ήταν η εξαίρεση. Εξέφρασε μόνο με πιο έντονη και επιθετική μορφή την τάση κάθε άλλης εθνικής καπιταλιστικής οικονομίας. Η σύγκρουση μεταξύ αυτών των τάσεων είχε ως αποτέλεσμα τον πόλεμο. Ο πόλεμος, είναι αλήθεια, όπως όλες οι μεγαλειώδεις ανατροπές της ιστορίας, ξεσήκωσε διάφορα ιστορικά ερωτήματα και έδωσε την ώθηση σε εθνικές επαναστάσεις στα πιο καθυστερημένα τμήματα της Ευρώπης –Τσαρική Ρωσία και Αυστροουγγαρία. Αλλά αυτοί ήταν μόνο οι καθυστερημένοι απόηχοι μιας εποχής που είχε ήδη περάσει. Ουσιαστικά, ο πόλεμος είχε ιμπεριαλιστικό χαρακτήρα. Με θανατηφόρες και βάρβαρες μεθόδους προσπάθησε να λύσει ένα πρόβλημα προοδευτικής ιστορικής ανάπτυξης – το πρόβλημα της οργάνωσης της οικονομικής ζωής στην αρένα που είχε προετοιμαστεί από τον παγκόσμιο καταμερισμό εργασίας.

Χωρίς Λύση

Περιττό να το πούμε, ο πόλεμος δεν βρήκε τη λύση σε αυτό το πρόβλημα. Αντίθετα, εξαέρωσε ακόμη περισσότερο την

Ευρώπη. Βάθυνε την αλληλεξάρτηση Ευρώπης και Αμερικής, την ίδια στιγμή που βάθυνε τον ανταγωνισμό μεταξύ τους. Έδωσε ώθηση στην ανεξάρτητη ανάπτυξη των αποικιακών χωρών και ταυτόχρονα όξυνε την εξάρτηση των μητροπολιτικών κέντρων από τις αποικιακές αγορές. Ως συνέπεια του πολέμου, επιδεινώθηκαν όλες οι αντιφάσεις του παρελθόντος. Δεν θα μπορούσε κανείς να μισοκλείσει τα μάτια σε αυτό τα πρώτα χρόνια μετά τον πόλεμο, όταν η Ευρώπη με τη βοήθεια της Αμερικής ήταν απασχολημένη να επισκευάζει την κατεστραμμένη οικονομία της από πάνω μέχρι κάτω. Αλλά η αποκατάσταση των παραγωγικών δυνάμεων αναπόφευκτα συνεπαγόταν την αναζωογόνηση όλων εκείνων των κακών που είχαν οδηγήσει στον πόλεμο. Η παρούσα κρίση στην οποία συντίθενται όλες οι καπιταλιστικές κρίσεις του παρελθόντος, σηματοδοτεί πάνω από όλα την κρίση της εθνικής οικονομικής ζωής.

Η Κοινωνία των Εθνών προσπάθησε να μεταφράσει από τη γλώσσα του μιλιταρισμού στη γλώσσα των διπλωματικών συμφώνων το έργο που άφησε άλυτο ο πόλεμος. Αφού ο Λούντεντορφ απέτυχε «να οργανώσει την Ευρώπη» με το ξίφος, ο Μπριάντ² προσπάθησε να δημιουργήσει τις «Ηνωμένες Πολιτείες της Ευρώπης» μέσω της γλυκιάς διπλωματικής ευγλωττίας. Αλλά η ατελείωτη σειρά πολιτικών, οικονομικών, χρηματοοικονομικών, δασμολογικών και νομισματικών διασκέψεων ξεδίπλωσε μόνο το πανόραμα της χρεοκοπίας των κυρίαρχων τάξεων μπροστά στο αναβλητικό και φλέγον έργο της εποχής μας.

Θεωρητικά αυτό το καθήκον μπορεί να διατυπωθεί ως εξής: Πώς μπορεί να διασφαλιστεί η Ευρώπη ως οικονομική μονάδα, διατηρώντας παράλληλα την πλήρη ελευθερία πολιτιστικής ανάπτυξης στους ανθρώπους που ζουν εκεί; Πώς μπορεί η ενωμένη Ευρώπη να συμπεριληφθεί σε μια συντονισμένη παγκόσμια οικονομία; Η λύση σε αυτό το ζήτημα μπορεί να επιτευχθεί όχι με τη αποθέωση του έθνους, αλλά αντιθέτως με την πλήρη απελευθέρωση των παραγωγικών δυνάμεων από τα δεσμά που τους έχει επιβάλει το εθνικό κράτος. Όμως οι άρχουσες τάξεις της Ευρώπης, αποκαρδιωμένες από την χρεοκοπία των στρατιωτικών και διπλωματικών μεθόδων, προσεγγίζουν σήμερα το έργο από το αντίθετο άκρο, δηλαδή επιχειρούν με τη βία να υποτάξουν την οικονομία στο

ξεπερασμένο εθνικό κράτος. Ο θρύλος του κρεβατιού του Προκρούστη αναπαράγεται σε μεγάλη κλίμακα. Αντί να καθαρίσουν μια κατάλληλα μεγάλη αρένα για τις λειτουργίες της σύγχρονης τεχνολογίας, οι κυβερνήτες κόβουν και κόβουν σε κομμάτια τον ζωντανό οργανισμό της οικονομίας.

Σε μια πρόσφατη ομιλία του προγράμματος ο Μουσολίνι χαιρέτισε το θάνατο του «οικονομικού φιλελευθερισμού», δηλαδή της βασιλείας του ελεύθερου ανταγωνισμού. Αυτή η ιδέα δεν είναι καινούργια. Η εποχή των τραστ, των συνδικάτων και των καρτέλ έχει από καιρό υποβιβάσει τον ελεύθερο ανταγωνισμό στην πίσω αυλή. Αλλά τα τραστ είναι ακόμη λιγότερο συμβιβασίμα με τις περιορισμένες εθνικές αγορές από ό,τι οι επιχειρήσεις του φιλελεύθερου καπιταλισμού. Το μονοπώλιο καταβρόχθιζε τον ανταγωνισμό αναλογικά καθώς η παγκόσμια οικονομία καθυπέτασσε την εθνική αγορά. Ο οικονομικός φιλελευθερισμός και ο οικονομικός εθνικισμός έγιναν ταυτόχρονα ξεπερασμένοι. Οι προσπάθειες να σωθεί η οικονομική ζωή εμβολιάζοντάς την με τον ιό από το πτώμα του εθνικισμού καταλήγουν σε δηλητηρίαση του αίματος, η οποία φέρει το όνομα του φασισμού.

Η ανθρωπότητα ωθείται στην ιστορική της άνοδο από την παρόρμηση να αποκτήσει τη μεγαλύτερη δυνατή ποσότητα αγαθών με τη μικρότερη δαπάνη εργασίας. Αυτό το υλικό θεμέλιο της πολιτιστικής ανάπτυξης παρέχει επίσης το πιο βαθύ κριτήριο με το οποίο μπορούμε να αξιολογήσουμε τα κοινωνικά καθεστώτα και τα πολιτικά προγράμματα. Ο νόμος της παραγωγικότητας της εργασίας έχει την ίδια σημασία στη σφαίρα της ανθρώπινης κοινωνίας με τον νόμο της βαρύτητας στη σφαίρα της μηχανικής. Η εξαφάνιση των ξεπερασμένων κοινωνικών λειτουργιών δεν είναι παρά η εκδήλωση αυτού του σκληρού νόμου που καθόρισε τη νίκη της δουλείας επί του κανιβαλισμού, της δουλοπαροικίας έναντι της σκλαβιάς, της μισθωτής εργασίας έναντι της δουλοπαροικίας. Ο νόμος της παραγωγικότητας της εργασίας βρίσκει το δρόμο του όχι σε ευθεία γραμμή αλλά με αντιφατικό τρόπο, με εκρήξεις και τραντάγματα, άλματα και ζιγκ-ζαγκ, ξεπερνώντας στο δρόμο του γεωγραφικές, ανθρωπολογικές και συγκριμένες διαθλάσεις του «κανόνα».

συνέχεια στην επόμενη σελίδα >>

<< *συνέχεια από την προηγούμενη σελίδα*

Τον 19ο αιώνα, ο αγώνας για τη μεγαλύτερη παραγωγικότητα της εργασίας πήρε κυρίως τη μορφή ελεύθερου ανταγωνισμού που διατηρούσε τη δυναμική ισορροπία της καπιταλιστικής οικονομίας μέσω κυκλικών διακυμάνσεων. Αλλά ακριβώς λόγω του προοδευτικού του ρόλου, ο ανταγωνισμός οδήγησε σε μια τερατώδη συγκέντρωση τραστ και συνδικάτων, και αυτό με τη σειρά του σήμανε συγκέντρωση οικονομικών και κοινωνικών αντιφάσεων. Ο ελεύθερος ανταγωνισμός είναι σαν ένα κοτόπουλο που δεν εκκόλαψε παπάκι αλλά κροκόδειλο. Δεν είναι περίεργο που δεν μπορεί να διαχειριστεί τους απογόνους του!

Ο οικονομικός φιλελευθερισμός έχει ξεπεράσει εντελώς τη διάρκεια της ζωής του. Με όλο και λιγότερη πεποίθηση είναι η επίκληση από τον Μοχεγκάν³ στην αυτόματη αλληλεπίδραση των δυνάμεων. Απαιτούνται νέες μέθοδοι για ώστε τα τραστ που υψώνονται ως ουρανοξύστες να ανταποκρίνονται στις ανθρώπινες ανάγκες. Πρέπει να υπάρξουν ριζικές αλλαγές στη δομή της κοινωνίας και της οικονομίας. Αλλά οι νέες μέθοδοι έρχονται σε σύγκρουση με παλιές συνήθειες και συμφέροντα. Ο νόμος της παραγωγικότητας της εργασίας χτυπά σπασμωδικά τα εμπόδια που ο ίδιος έστησε. Αυτό είναι που βρίσκεται στον πυρήνα των μεγεληβόλων κρίσεων του σύγχρονου οικονομικού συστήματος.

Ένα τραγικό παράδοξο

Συντηρητικοί πολιτικοί και θεωρητικοί, αγνοώντας τις καταστροφικές τάσεις της εθνικής και διεθνούς οικονομίας, τείνουν στο συμπέρασμα ότι η υπερανάπτυξη της τεχνολογίας είναι η κύρια αιτία των σημερινών κακών. Είναι δύσκολο να φανταστεί κανείς ένα πιο τραγικό παράδοξο! Ένας γάλλος πολιτικός και χρηματιστής, ο Ζοζέφ Καγιό, βλέπει τη σωτηρία στους τεχνητούς περιορισμούς της διαδικασίας μηχανοποίησης. Έτσι, οι πιο φωτισμένοι εκπρόσωποι του φιλελεύθερου δόγματος αντλούν ξαφνικά έμπνευση από τα συναισθήματα εκείνων των αδαών εργατών πριν από εκατό και πλέον χρόνια που έσπασαν τους αργαλειούς υφαντικής. Το προοδευτικό έργο του πως να προσαρμοστεί η αρένα των οικονομικών και κοινωνικών σχέσεων με τη νέα τεχνολογία ανατρέπεται και φαίνεται ως πρόβλημα του πώς να περιοριστούν και να περικοπούν οι παραγωγικές δυνάμεις ώστε να προσαρμοστούν στην παλιά εθνική αρένα και στις παλιές κοινωνικές σχέσεις. Και στις δύο πλευρές του Ατλαντικού δεν σπαταλιέται λίγη διανοητική ενέργεια στις προσπάθειες να λυθεί το φανταστικό πρόβλημα του πώς να οδηγήσετε τον κροκόδειλο πίσω στο αυγό του κοτόπουλου. Ο υπερσύγχρονος οικονομικός εθνικισμός είναι αμετάκλητα καταδικασμένος από τον δικό του αντιδραστικό χαρακτήρα: καθυστερεί και μειώνει τις παραγωγικές δυνάμεις του ανθρώπου.

Οι πολιτικές μιας κλειστής οικονομίας συνεπάγονται την τεχνητή συστολή εκείνων των βιομηχανικών κλάδων που είναι ικανοί να γονιμοποιήσουν με επιτυχία την οικονομία και τον πολιτισμό άλλων χωρών. Συνεπάγονται επίσης τεχνητή φύτευση εκείνων των βιομηχανιών που δεν έχουν ευνοϊκές συνθήκες για ανάπτυξη σε εθνικό έδαφος. Η μυθοπλασία της οικονομικής αυτάρκειας προκαλεί έτσι τεράστιες

γενικές δαπάνες προς δύο κατευθύνσεις. Σε αυτό προστίθεται και ο πληθωρισμός. Κατά τον 19ο αιώνα, ο χρυσός ως παγκόσμιο μέτρο αξίας έγινε το θεμέλιο όλων των νομισματικών συστημάτων που ήταν αντάξια ενός τέτοιου ονόματος. Οι αποκλίσεις από το πρότυπο του χρυσού διαιλύουν την παγκόσμια οικονομία ακόμη πιο επιτυχημένα από τους δασμολογικούς τοίχους. Ο πληθωρισμός, ο ίδιος έκφραση διαταραγμένων εσωτερικών σχέσεων και διαταραγμένων οικονομικών δεσμών μεταξύ των εθνών, εντείνει τη διαταραχή και βοηθά στη μετατροπή της από λειτουργική σε οργανική. Έτσι το «εθνικό» νομισματικό σύστημα επιστέφει το απαίσιο έργο του οικονομικού εθνικισμού.

Οι πιο ατρόμητοι εκπρόσωποι αυτού του σχολείου παρηγοριούνται με την προοπτική ότι το έθνος, ενώ θα γίνει φτωχότερο κάτω από μια κλειστή οικονομία, θα γίνει πιο «ενοποιημένο» (Χίτλερ), και ότι καθώς η σημασία της παγκόσμιας αγοράς μειώνεται, οι αιτίες για εξωτερικές συγκρούσεις επίσης θα μειώνονται. Τέτοιες ελπίδες αποδεικνύουν μόνο ότι το δόγμα της αυταρχίας είναι και αντιδραστικό και εντελώς ουτοπικό. Γεγονός είναι ότι τα μέρη εκτροφής του εθνικισμού είναι επίσης τα εργαστήρια τρομερών συγκρούσεων στο μέλλον: σαν μια πεινασμένη τίγρη, ο ιμπεριαλισμός έχει αποτραβηχτεί στη δική του εθνική φωλιά για να συγκεντρωθεί για ένα νέο άλμα.

Αστικοί Εξορθολογισμοί

Στην πραγματικότητα, οι θεωρίες για τον οικονομικό εθνικισμό που φαίνεται να βασίζονται στους «αιώνιους» νόμους της φυλής δείχνουν μόνο πόσο απελπιστική είναι στην πραγματικότητα η παγκόσμια κρίση – ένα κλασικό παράδειγμα για να μετατρέψεις μια πικρή ανάγκη σε αρετή. Τρέμοντας σε γυνά παγκάκια σε κάποιο εγκαταλειμμένο από τον Θεό μικρό σταθμό, οι επιβάτες ενός κατεστραμμένου τρένου μπορεί να διαβεβαιώσουν στωικά ο ένας τον άλλον ότι οι ανέσεις των πλασμάτων διαφθείρουν το σώμα και την ψυχή. Όλοι τους όμως ονειρεύονται μια ατμομηχανή που θα τους πήγαινε σε ένα μέρος όπου θα μπορούσαν να τεντώσουν το κουρασμένο τους σώμα ανάμεσα σε δύο καθαρά σεντόνια. Άμεσο μέλημα του επιχειρηματικού κόσμου σε όλες τις χώρες είναι να αντέξει, να επιβιώσει με κάποιο τρόπο, έστω και σε κόμα, το σκληρό κρεβάτι της εθνικής αγοράς. Αλλά όλοι αυτοί οι ακούσιοι στωικοί λαχταρούν την ισχυρή μηχανή μιας νέας παγκόσμιας «συγκυρίας», μιας νέας οικονομικής φάσης.

Θα έρθει; Οι προβλέψεις καθίστανται δύσκολες, αν όχι εντελώς αδύνατες από την παρούσα δομική διαταραχή ολόκληρου του οικονομικού συστήματος. Οι παλιοί βιομηχανικοί κύκλοι, όπως οι καρδιακοί παλμοί ενός υγιούς σώματος, είχαν έναν σταθερό ρυθμό. Από τον πόλεμο δεν παρατηρούμε πλέον την εύρυθμη αλληλουχία των οικονομικών φάσεων: η παλιά καρδιά χάνει χτύπους. Επιπλέον, υπάρχει η πολιτική του λεγόμενου «κρατικού καπιταλισμού». Καθοδηγούμενες από ανήσυχια συμφέροντα και από κοινωνικούς κινδύνους, οι κυβερνήσεις εισέβαλαν στην οικονομική σφαίρα με έκτακτα μέτρα, τα αποτελέσματα των οποίων στις περισσότερες περιπτώσεις δεν μπορούν να προβλέψουν οι ίδιες. Αλλά ακόμη και αν παραμερίσουμε την πιθανότητα ενός νέου πολέμου, που θα αναστατώσει για μεγάλο χρονικό διάστημα το στοιχειώδες έργο

των οικονομικών δυνάμεων, καθώς και τις συνειδητές προσπάθειες προγραμματισμένου ελέγχου, μπορούμε ωστόσο να προβλέψουμε σίγουρα το σημείο καμψής από την κρίση και την ύφεση προς μια αναζωπύρωση, είτε τα ευνοϊκά συμπτώματα που υπάρχουν στην Αγγλία και σε κάποιο βαθμό στις ΗΠΑ αποδειχτούν αργότερα ότι ήταν τα πρώτα χελιδόνια που έφεραν την άνοιξη είτε όχι. Το καταστροφικό έργο της κρίσης πρέπει να φτάσει στο σημείο, αν δεν έχει ήδη φτάσει, όπου η εξαθλιωμένη ανθρωπότητα θα χρειαστεί μια νέα μάα αγαθών. Οι καμινάδες θα καπνίζουν, οι τροχοί θα γυρίζουν. Και όταν η αναζωπύρωση έχει προχωρήσει αρκετά, ο επιχειρηματικός κόσμος θα αποτινάξει την αηδία του, θα ξεχάσει αμέσως τα χθεσινά μαθήματα και θα παραμερίσει περιφρονητικά τις θεωρίες αυταπάρνησης μαζί με τους συγγραφείς τους.

Αλλά θα ήταν η μεγαλύτερη αυταπάτη να ελπίζουμε ότι το εύρος της επικείμενης αναγέννησης θα αντιστοιχεί στο βάθος της παρούσας κρίσης. Στην παιδική ηλικία, στην ωριμότητα και στα γηρατεία η καρδιά χτυπά με διαφορετικό ρυθμό. Κατά την άνοδο του καπιταλισμού, οι διαδοχικές κρίσεις είχαν φευγαλέο χαρακτήρα και η προσωρινή πτώση της παραγωγής υπεραντισταθμιζόταν στο επόμενο στάδιο. Το ίδιο όμως δε συμβαίνει τώρα. Έχουμε μπει σε μια εποχή όπου οι περίοδοι οικονομικής ανάκαμψης είναι βραχύβιες, ενώ οι περίοδοι ύφεσης γίνονται όλο και πιο βαθιές. Οι αδύνατες αγελάδες καταβροχθίζουν τις χοντρές αγελάδες χωρίς να αφήνουν ίχνη και εξακολουθούν να βογκούν από την πείνα.

Όλα τα καπιταλιστικά κράτη θα είναι πιο ανυπόμονα, μόλις αρχίσει να ανεβαίνει το οικονομικό βαρόμετρο. Ο αγώνας για τις ξένες αγορές θα γίνει οξύς χωρίς προηγούμενο. Οι ευσεβείς αντιλήψεις για τα πλεονεκτήματα της αυταρχίας θα παραμεριστούν αμέσως και τα σοφά σχέδια για εθνική αρμονία θα πεταχτούν στο καλάθι των αχρήστων. Αυτό δεν ισχύει μόνο για τον γερμανικό καπιταλισμό, με την εκρηκτική του δυναμική, ή για τον καθυστερημένο και άπληστο καπιταλισμό της Ιαπωνίας, αλλά και για το σύνολο του καπιταλισμού της Αμερικής, ο οποίος εξακολουθεί να είναι ισχυρός παρά τις νέες του αντιφάσεις.

Οι ΗΠΑ αντιπροσώπευαν τον πιο τέλειο τύπο καπιταλιστικής ανάπτυξης. Η σχετική ισορροπία της εσωτερικής και φαινομενικά ανεξάντλητης αγοράς τους καθιέρωσε στις ΗΠΑ μια αποφασιστική τεχνική και οικονομική υπεροχή έναντι της Ευρώπης. Αλλά η παρέμβασή της στον Παγκόσμιο Πόλεμο ήταν πραγματικά μια έκφραση του γεγονότος ότι η εσωτερική της ισορροπία είχε ήδη διαταραχθεί. Οι αλλαγές που επέφερε ο πόλεμος έκαναν την είσοδο στην παγκόσμια αρένα ζήτημα ζωής ή θανάτου για τον αμερικανικό καπιταλισμό. Υπάρχουν πολλές ενδείξεις ότι αυτή η είσοδος θα πρέπει να λάβει εξαιρετικά δραματικές μορφές.

Ο νόμος της παραγωγικότητας της εργασίας έχει αποφασιστική σημασία στις αλληλεπιδράσεις Αμερικής και Ευρώπης και γενικά στον καθορισμό της μελλοντικής θέσης των ΗΠΑ στον κόσμο. Αυτή η υψηλότερη μορφή που έδωσαν οι Γιάνκηδες στο νόμο της παραγωγικότητας της εργασίας ονομάζεται μεταφορέας / γραμμή μεταφοράς, τυποποιημένη ή μαζική παραγωγή. Θα φαινόταν ως ότι έχει βρεθεί το σημείο από το οποίο ο μοχλός

του Αρχιμήδη πρέπει να ανατρέψει τον κόσμο. Αλλά ο παλιός πλανήτης αρνείται να ανατραπεί. Ο καθένας υπερασπίζεται τον εαυτό του ενάντια σε όλους τους άλλους, προστατεύοντας τον εαυτό του από έναν τελωνειακό τοίχο και έναν φράχτη από ξιφολόγχες. Η Ευρώπη δεν αγοράζει αγαθά, δεν πληρώνει χρέη και επιπλέον εξοπλίζεται. Με πέντε άθλιες μεραρχίες, η πεινασμένη Ιαπωνία καταλαμβάνει μια ολόκληρη χώρα. Η πιο προηγμένη τεχνική στον κόσμο φαίνεται ξαφνικά αδύναμη μπροστά στα εμπόδια που βασίζονται σε μια πολύ χαμηλότερη τεχνική. Ο νόμος της παραγωγικότητας της εργασίας φαίνεται να χάνει τη δύναμή του.

Αλλά αυτό μόνο φαίνεται. Ο βασικός νόμος της ανθρώπινης ιστορίας πρέπει αναπόφευκτα να εκδικηθεί με παράγωγα και δευτερεύοντα φαινόμενα. Αργά ή γρήγορα ο αμερικανικός καπιταλισμός πρέπει να ανοίξει δρόμους για τον εαυτό του σε όλο το μήκος και το πλάτος ολόκληρου του πλανήτη μας. Με ποιες μεθόδους; Με ΟΛΕΣ τις μεθόδους. Ένας υψηλός συντελεστής παραγωγικότητας υποδηλώνει επίσης υψηλό συντελεστή καταστροφικής δύναμης. Κηρύττω τον πόλεμο; Ούτε στο ελάχιστο. Δεν κηρύττω τίποτα. Προσπαθώ μόνο να αναλύσω την παγκόσμια κατάσταση και να βγάλω συμπεράσματα από τον νόμο της οικονομικής μηχανικής. Δεν υπάρχει τίποτα χειρότερο από το είδος της ψυχικής δειλίας που γυρίζει την πλάτη στα γεγονότα και τις τάσεις όταν έρχονται σε αντίθεση με ιδανικά ή προκαταλήψεις.

Μόνο στο ιστορικό πλαίσιο της παγκόσμιας ανάπτυξης μπορούμε να δώσουμε στον φασισμό τη θέση του. Δεν περιέχει τίποτα δημιουργικό, τίποτα ανεξάρτητο. Η ιστορική του αποστολή είναι να περιορίσει σε παραλογισμό τη θεωρία και την πρακτική του οικονομικού αδιεξόδου.

Στην εποχή του ο οικονομικός εθνικισμός οδήγησε την ανθρωπότητα μπροστά. Ακόμη και τώρα, εξακολουθεί να είναι σε θέση να διαδραματίσει προοδευτικό ρόλο στις αποικιακές χώρες της Ανατολής. Όμως ο παρακμιακός φασιστικός εθνικισμός, που προετοιμάζει ηφαιστειακές εκρήξεις και μεγαλειώδεις συγκρούσεις στην παγκόσμια αρένα, δεν φέρνει τίποτα εκτός από καταστροφή. Όλες οι εμπειρίες μας σε αυτό το πεδίο τα τελευταία 25 ή 30 χρόνια θα φαίνονται απλώς μια ειδυλλιακή εισαγωγή σε σύγκριση με τη μουσική της κόλασης που επίκειται. Και αυτή τη φορά δεν πρόκειται για μια προσωρινή οικονομική παρακμή, αλλά για πλήρη οικονομική καταστροφή και καταστροφή ενός ολόκληρου πολιτισμού, σε περίπτωση που η μοχλούσα και σκεπτόμενη ανθρωπότητα δεν αποδειχθεί ικανή να πιάσει εγκαίρως τα ηνία των δικών της παραγωγικών δυνάμεων και να οργανώσει αυτές τις δυνάμεις σωστά σε ευρωπαϊκή και παγκόσμια κλίμακα.

1 Αξιωματικός του Πολεμικού Ναυτικού των ΗΠΑ, διοικητής σε πολλούς πολέμους, που έπαιξε ηγετικό ρόλο στο άνοιγμα της Ιαπωνίας στις δυνάμεις των Δυτικών με τη Σύμβαση της Καναγκάβα (1854).

2 Αριστίντ Μπριάν (1862–1932), γάλλος αστός πολιτικός, που διετέλεσε πρωθυπουργός έντεκα φορές και το 1926 πήρε το βραβείο Νόμπελ ειρήνης.

3 Σάμσον Όκομ Mohegan (1723–1792), καταγωγής από το ινδιάνικο έθνος των Μοϊκανών.

85 χρόνια από τη δολοφονία του Τρότσκι

Η ζωή και το έργο ενός «επαναστάτη από το μέλλον»

■ Μάριος Ιωαννίδης

«Καθ' όλη τη διάρκεια της ηρωικής και όμορφης ζωής του, ο Λέον Νταβίντοβιτς πίστεψε στη χειραφετημένη ανθρωπότητα του μέλλοντος. Τα τελευταία χρόνια της ζωής του, η πίστη του δεν εξασθένησε, αλλά αντίθετα έγινε ωριμότερη και πιο ακλόνητη από ποτέ. Η ανθρωπότητα του μέλλοντος, χειραφετημένη από κάθε είδους καταπίεση, θα θριαμβεύσει πάνω στους κάθε είδους καταναγκασμούς. Με δίδαξε να πιστεύω σε αυτό.» (Ναταλία Σέντοβα, σύζυγος του Τρότσκι)

Η ζωή του Λέον Τρότσκι ξετυλίγεται σαν ένα δράμα που συμπυκνώνει όλες τις αντιφάσεις του 20ού αιώνα: πόλεμος και επανάσταση, νίκη και προδοσία, όραμα και τραγωδία. Από τις πρώτες του εξορίες, όπου πήρε το ψευδώνυμο Τρότσκι, φαινόταν ήδη πως η μοίρα του Λεβ Νταβίντοβιτς Μπρονστάιν (όπως ήταν το πραγματικό του όνομα) θα ήταν δεμένη με τη φλόγα της επανάστασης. Επεμβαίνοντας και πρωταγωνιστώντας σε γεγονότα που καθόρισαν την ταξική πάλη και την ιστορία, η ζωή και το έργο του παραμένουν γραμμένα με χρυσά γράμματα στις σελίδες της ιστορίας του παγκόσμιου εργατικού και επαναστατικού κινήματος και αποτελούν πυξίδα για τους νέους αγωνιστές.

Ένα Αλύγιστος Επαναστάτης

Η πρώτη μεγάλη δοκιμασία ήρθε με την Επανάσταση του 1905, όταν, μόλις στα 26 του χρόνια, βρέθηκε πρόεδρος του Σοβιέτ της Πετρούπολης. Στην καρδιά της εξέγερσης, ανακάλυψε τη δύναμη των Σοβιέτ ως οργάνων εργατικής εξουσίας. Από εκεί έγινε η αρχή για τη γέννηση της θεωρίας, που θα τον συνόδευε σε όλη του τη ζωή: τη Διαρκή Επανάσταση. Ο Τρότσκι διέβλεψε πως στη Ρωσία η αστική τάξη ήταν ανίκανη να φέρει σε πέρας τα δημοκρατικά καθήκοντα (αγροτική μεταρρύθμιση κ.ά.). Μόνο το προλεταριάτο, παίρνοντας την εξουσία και οδηγώντας τα υπόλοιπα λαϊκά στρώματα στον αγώνα (δηλαδή την αγροτιά), μπορούσε να τα ολοκληρώσει και ταυτόχρονα να ανοίξει τον δρόμο για σοσιαλιστικές αλλαγές. Έτσι, παρά την καθυστερημένη κατάσταση της Ρωσίας, η επανάσταση δεν θα έμενε «αστική», αλλά θα έπαιρνε αναγκαστικά προλεταριακό/σοσιαλιστικό χαρακτήρα.

Η ανάλυση αυτή επιβεβαιώθηκε πλήρως το 1917. Επιστρέφοντας στη Ρωσία μετά τον Φλεβάρη, ο Τρότσκι βρέθηκε στο πλευρό του Λένιν. Ως επικεφαλής του Σοβιέτ της Πετρούπολης, διεύθυνε με χειρουργική ακρίβεια (στρατιωτικά και πολιτικά – η «τέχνη της εξέγερσης», όπως την αποκάλεσε) την Οκτωβριανή Επανάσταση στην τότε πρωτεύουσα, που έδωσε την εξουσία στα Σοβιέτ και

συγκλόνησε τον κόσμο. Δεύτερος τη τάξει μετά τον Λένιν, ο Τρότσκι ανέλαβε έπειτα την πιο δύσκολη και σημαντική αποστολή: τη δημιουργία από το μηδέν του Κόκκινου Στρατού. Σε λίγα χρόνια, με απίστευτη οργανωτική ικανότητα και αδάμαστη θέληση, κατάφερε να συγκροτήσει έναν στρατό εκατομμυρίων εργατών και αγροτών, που νίκησε τους αντιδραστικούς Λευκούς και τους ιμπεριαλιστές συμμάχους τους. Για τον Τρότσκι, ο εμφύλιος δεν ήταν απλώς πόλεμος στρατών, αλλά ένας ταξικός πόλεμος και πεδίο εξάπλωσης της επανάστασης.

Όμως, η μεγαλύτερη μάχη του Τρότσκι δε δόθηκε ούτε στα οδοφράγματα, ούτε στα πεδία των μαχών, αλλά στο εσωτερικό της ίδιας της Σοβιετικής Ένωσης. Μετά την υποχώρηση του επαναστατικού κύματος 1917-1923 στην Ευρώπη, η απομόνωση της Ρώσικης Επανάστασης και η εξάντληση του εμφυλίου γέννησαν μια βαθιά εκφυλιστική τάση: η επανάσταση κινδύνευε να πνιγεί από τη γραφειοκρατική εξουσία. Ενώ οι περισσότεροι παλιοί μπολσεβίκοι πίστευαν ότι η σοβιετική εξουσία ήταν ασφαλής, ο Τρότσκι κατάφερε να συλλάβει και να ερμηνεύσει τη διαδικασία της γραφειοκρατικοποίησης και προειδοποίησε πως η σωτηρία μπορούσε να έρθει μόνο μέσα από την αναζωογόνηση της εργατικής δημοκρατίας και τον διεθνισμό.

Απέναντι στη θεωρία του Στάλιν για «σοσιαλισμό σε μία χώρα», ο Τρότσκι αντιπαρέβαλε την αναγκαιότητα της διεθνούς εξάπλωσης της επανάστασης. Με αυτή τη θέση, συγκρότησε τη Διεθνή Αριστερή Αντιπολίτευση, η οποία πάλεψε προγραμματικά, πολιτικά και πρακτικά ενάντια στο σοβιετικό Θερμιδόρ και την παραχάραξη του μαρξισμού.

Μετά την άνοδο του ναζισμού στη Γερμανία το 1933, που ευνοήθηκε από την τυχοδιωκτική πολιτική του γερμανικού ΚΚ, ο Τρότσκι κατέληξε πως η Τρίτη Κομμουνιστική Διεθνής, εκφυλισμένη από τον σταλινισμό, είχε οριστικά χρεοκοπήσει. Ανέλυσε τη σταλινική γραφειοκρατία και την κατάσταση στη Σοβιετική Ένωση, υποστηρίζοντας πως παρέμενε εργατικό κράτος, αλλά παραμορφωμένο από ένα παρασιτικό στρώμα γραφειοκρατών. Τόνισε ότι η ανατροπή

τους απαιτούσε πολιτική επανάσταση των εργαζομένων, που θα διατηρούσε και διέσωζε την εθνικοποιημένη ιδιοκτησία, θα ακύρωνε την πολιτική απαλλοτρίωση της εργατικής τάξης από τη γραφειοκρατία και θα αποκαθιστούσε την εξουσία των σοβιέτ (σοσιαλιστική δημοκρατία). Αυτήν ακριβώς την προοπτική φοβούνταν οι σταλινικοί, γι' αυτό και πρόδωσαν επαναστάσεις και κινήματα όπως στην Κίνα το 1925-27, σε Γαλλία και Ισπανία το 1936 και άλλα.

Επιχείρηση «Πάπια»: όταν η εκδίκηση του Στάλιν έφτασε στο Μεξικό

Η αντιμετώπιση του Τρότσκι από τον σταλινικό μηχανισμό ήταν σκληρή: σωρεία συκοφαντιών και τελικά απομάκρυνση (εξορία) από τη Σοβιετική Ένωση. Μετά το 1929, ο Τρότσκι θα ζήσει περιπλανώμενος (ο «άνθρωπος χωρίς διαβατήριο») σε Τουρκία, Γαλλία, Νορβηγία και τέλος στο Μεξικό – κυνηγημένος από σταλινικούς πράκτορες και ανεπιθύμητος από τις καπιταλιστικές κυβερνήσεις. Η εξορία του δεν σήμαινε απλώς απομόνωση, αλλά μια καθημερινότητα ζυμωμένη από φόβο και αγρύπνια.

Την ίδια στιγμή, στη Σοβιετική Ένωση ο Στάλιν εξαπέλυε μια άγρια εκστρατεία εξόντωσης και συκοφάντησης των απανταχού τροτσικιστών (και γενικά αντιπολιτευόμενων ή απλώς αντιπάλων του, πραγματικών ή κατασκευασμένων) και των πιο κοντινών ανθρώπων του Τρότσκι. Η κόρη του Νίνα πέθανε από φυματίωση λόγω έλλειψης φαρμάκων, που της αρνήθηκαν οι σοβιετικές αρχές, ενώ η Ζίνα αυτοκτόνησε στο Βερολίνο, ύστερα από την απαγόρευση του Στάλιν να επιστρέψει στη Ρωσία για να δει τον σύζυγο και τα παιδιά της. Το 1935, η πρώτη του σύζυγος, Αλεξάνδρα Σοκολόφσκαγια, εξορίστηκε στη Σιβηρία και «εξαφανίστηκε» από τη μυστική αστυνομία. Το 1937, ο γιος του Σεργκέι Σεντόφ εκτελέστηκε από την GPU, ενώ την επόμενη χρονιά δολοφονήθηκε στην Ελβετία και ο άλλος του γιος, Λεβ.

Η ζωή του Τρότσκι στο Μεξικό βρισκόταν υπό συνεχή απειλή. Στο σπίτι όπου έμενε στο Κογιόακαν, δίπλα στη Ναταλία Σέντοβα φιλοξενούσε καλλιτέχνες και διανοούμενους όπως ο Ντιέγκο Ριβέρα και η Φρίντα Κάλο, αλλά ταυτόχρονα έγραφε αδιάκοπα, ακολουθούμενος πάντα από τον βορβορώδη ίσκιο του Στάλιν.

Έπειτα από αλλεπάλληλες προσπάθειες, τελικά στις 20 Αυγούστου 1940 ο Τρότσκι έπεσε νεκρός στο Κογιόακαν, δολοφονημένος από τον σταλινικό πράκτορα Ραμόν Μερκαντέρ. Αλλά ακόμη και μετά τη δολοφονία του, ο σταλινικός μηχανισμός φρόντισε να τον παρουσιάσει ως «δολοφόνο» και «προδότη». Χαρακτηριστικό είναι ότι ο Στάλιν επιμελήθηκε προσωπικά έναν «επικήδειο», που δημοσιεύτηκε στον σοβιετικό τύπο,

με τίτλο «Ο θάνατος ενός διεθνούς κατασκόπου».

Κληρονομιά

Η εξορία δεν έσβησε την επαναστατική φλόγα του Τρότσκι, που αντίθετα παρήγαγε ένα τεράστιο θεωρητικό και πολιτικό έργο. Στα γραπτά του για τον φασισμό, διαχώρισε το φαινόμενο αυτό από κάθε άλλη μορφή βοναπαρτισμού. Ο φασισμός, έγραφε, «είναι το ξίφος της αστικής τάξης σε συνθήκες κρίσης, όταν αυτή χρειάζεται να κινητοποιήσει τα μικροαστικά στρώματα για να συντρίψει το προλεταριάτο». Η οξυδερκής αυτή ανάλυση τον οδήγησε στη θέση για το Ενιαίο Μέτωπο για την αντιμετώπιση του Χίτλερ. Οι προειδοποιήσεις του αγνοήθηκαν και η τραγωδία του ναζισμού επιβεβαίωσε πικρά την ορθότητα της τακτικής του.

Την ίδια στιγμή, δεν εγκατέλειψε ποτέ την προσπάθεια να διασώσει την επαναστατική παράδοση του μαρξισμού από τον σταλινικό εκφυλισμό. Κατάλαβε την αναγκαιότητα οικοδόμησης ενός νέου διεθνούς μαρξιστικού κέντρου. Έτσι, το 1938, ίδρυσε την 4η Διεθνή, την οποία χαρακτήρισε ως «το σημαντικότερο έργο» της ζωής του. Για εκείνον, η ύπαρξη ενός διεθνούς επαναστατικού κόμματος ήταν απαραίτητη, όρος επιβίωσης της ίδιας της προοπτικής της επανάστασης στα «μεσάνυχτα του αιώνα» (ήττες της εργατικής τάξης στον Μεσοπόλεμο από τον φασισμό, τον σταλινισμό και τον ιμπεριαλιστικό πόλεμο).

Η δολοφονία του σήμανε το τέλος μιας μακράς πορείας αλλά όχι και της κληρονομιάς του. Τα έργα του σφράγισαν τη μαρξιστική σκέψη: η Ιστορία της Ρώσικης Επανάστασης αποτελεί μέχρι και σήμερα το καλύτερο επιστημονικό έργο για την κατανόηση της πρώτης πετυχημένης προλεταριακής επανάστασης, η Προδομένη Επανάσταση αναλύει εξονυχιστικά τις αιτίες και τα αποτελέσματα του σταλινικού εκφυλισμού της ΕΣΣΔ, η Διαρκής Επανάσταση έθεσε τα θεωρητικά θεμέλια της στρατηγικής για την εφαρμογή της μετάβασης προς τον Σοσιαλισμό, για τη νίκη της παγκόσμιας σοσιαλιστικής επανάστασης (σε χώρες που βρίσκονται σε διαφορετική κατάσταση).

Ο Λέον Τρότσκι παρέμεινε ως το τέλος ένας αταλάντευτος επαναστάτης, ένας «Κόκκινος Προμηθέας» που τόλμησε να κλέψει τη φωτιά της επανάστασης και να τη μοιράσει στους καταπιεσμένους όλου του κόσμου. Για όσους εξακολουθούν να αναζητούν δρόμους πέρα από την εκμετάλλευση και από τη σήψη του καπιταλισμού, η παράδοσή του παραμένει ζωντανή, όχι σαν μνημείο, αλλά ως εργαλείο πάλης και πηγή έμπνευσης. Όπως έγραψε ο Μαρξ, «οι φιλόσοφοι μονάχα ερμήνευσαν τον κόσμο με διάφορους τρόπους· το ζήτημα όμως είναι να τον αλλάξουμε» – με αυτή τη φλόγα έζησε και πέθανε ο Τρότσκι.

